

POWIAT NOWOMIEJSKI

PLAN ROZWOJU SIĘCI DROGOWEJ DRÓG POWIATOWYCH POWIATU NOWOMIEJSKIEGO NA LATA 2020 – 2024

SPIS TREŚCI

1. Cel opracowania programu	3
2. Położenie powiatu nowomiejskiego	4
3. Osadnictwo i demografia	6
4. Gospodarka	8
4.1. Przemysł	8
4.2. Turystyka	12
5. Układ komunikacyjny	17
5.1. Zarządcy dróg publicznych na terenie powiatu nowomiejskiego	18
5.2. Zarządzanie drogami powiatowymi na terenie powiatu nowomiejskiego	20
6. Powiązania komunikacyjne z sąsiadującymi powiatami	22
6.1. Powiązania komunikacyjne z powiatem iławskim	22
6.2. Powiązania komunikacyjne z powiatem działdowskim	23
6.3. Powiązania komunikacyjne z powiatem brodnickim	23
6.4. Powiązania komunikacyjne z powiatem grudziądzkim	24
7. Stan istniejącej sieci dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego	25
7.1 Sieć dróg powiatowych na terenie gmin powiatu nowomiejskiego	27
7.2. Infrastruktura związana z drogami przy drogach powiatowych	32
7.3. Ograniczenia występujące na drogach powiatowych	33
8. Obiekty inżynierskie na drogach powiatowych	37
8.1. Mosty	37
8.2. Przepusty o świetle otworu równym lub większym 120 cm	40
9. Przejazdy kolejowe	41
10. Bezpieczeństwa uczestników ruchu	42
10.1. Analiza bezpieczeństwa ruchu na drogach powiatowych	48
11. Stan techniczny dróg powiatowych	52
11.1. Ogólny stan techniczny dróg powiatowych	52
11.2. Szczegółowy stan techniczny dróg powiatowych	55
12. Budowa obwodnicy Nowego Miasta Lubawskiego w ciągu drogi krajowej Nr 15	63
13. Finansowanie dróg powiatowych	65
14. Inwestycje na drogach powiatowych	68
14.1. Inwestycje na drogach powiatowych w latach 2015 – 2019	68
14.2. Inwestycje na drogach powiatowych planowane w latach 2020 - 2024	71
15. Podsumowanie	73
SPIS WYKRESÓW	77
SPIS TABEL	78
SPIS MAP	79

1. Cel opracowania

Dokument został opracowany w związku z art.20 ust.1 ustawy z dnia 2 marca 1985 r. o drogach publicznych (t. j. Dz. U. z 2018 r. poz. 2068 ze zmianami) w celu określenia kierunków działania dla poprawy stanu technicznego dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego i znajdujących się w ich ciągach obiektów inżynierskich.

Celem nadrzędnym jest :

Poprawa układu komunikacyjnego i stanu technicznego dróg powiatowych w celu podniesienia bezpieczeństwa uczestników ruchu, poprawy dostępności i umożliwienia rozwoju powiatu nowomiejskiego.

Niniejsze opracowanie stanowi dokument planistyczny umożliwiający wyznaczenie kierunków działania w zakresie poprawy infrastruktury drogowej na poziomie powiatu.

Dokument ten został opracowany z wykorzystaniem:

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego poszczególnych gmin wchodzących w skład Powiatu Nowomiejskiego tj. :

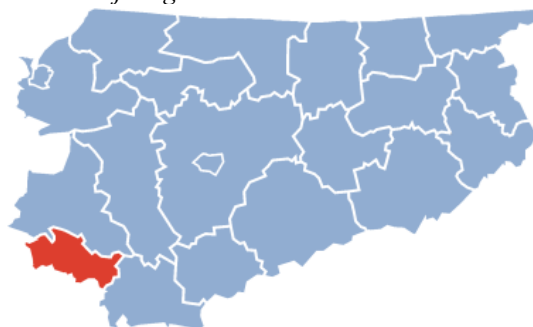
- Gminy Biskupiec
- Gminy Grodziczno
- Gminy Kurzętnik
- Gminy Nowe Miasto Lubawskie
- Miasta Nowe Miasto Lubawskie

2. Położenie powiatu nowomiejskiego

Powiat nowomiejski usytuowany jest w południowo-zachodniej części województwa warmińsko-mazurskiego. Główną oś układu komunikacyjnego tworzy, przebiegająca z południa na północ, droga krajowa Nr 15 Inowrocław – Toruń – Ostróda.

Mapa nr 2.1. Położenie powiatu nowomiejskiego

Źródło: opracowanie własne

Powiat Nowomiejski liczy pięć gmin : gmina miejska Nowe Miasto Lubawskie oraz cztery gminy wiejskie – Biskupiec, Grodziczno, Kurzętnik i Nowe Miasto Lubawskie.

Wszystkie gminy liczą łącznie 78 sołectw, z czego na terenie :

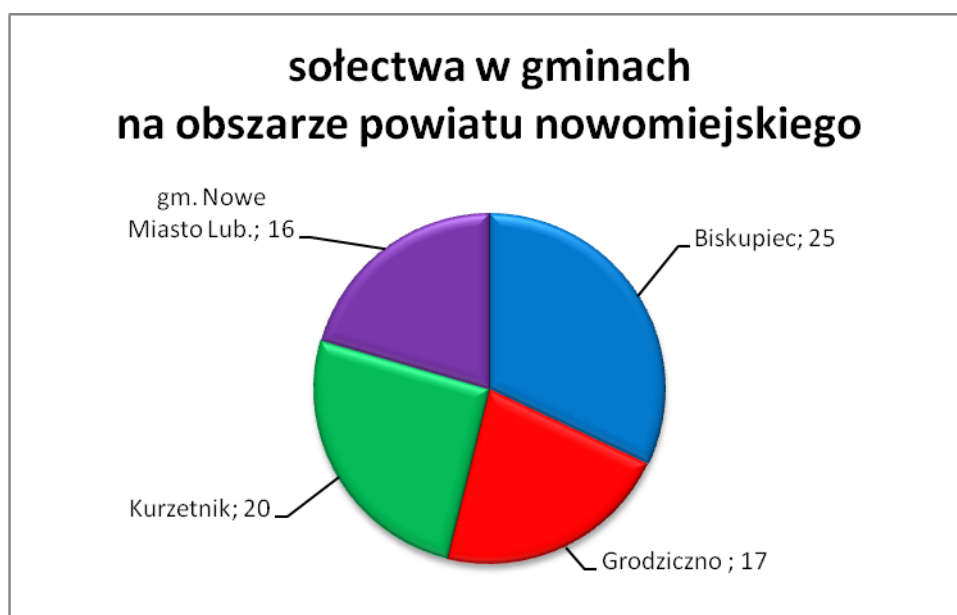
Gminy Biskupiec 25 sołectw,

Gminy Grodziczno 17 sołectw,

Gminy Kurzętnik 20 sołectw,

Gminy Nowe Miasto Lubawskie 16 sołectw.

Wykres 2.1. Sołectwa w gminach na obszarze powiatu nowomiejskiego

Źródło danych: www.stat.gov.pl - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2018. Ostatnie publikowane dane.

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Powiat Nowomiejski zajmuje obszar 694 km². Wielkość terytorialna poszczególnych gmin wchodzących w jego skład to :

Gmina Biskupiec – 242 km²

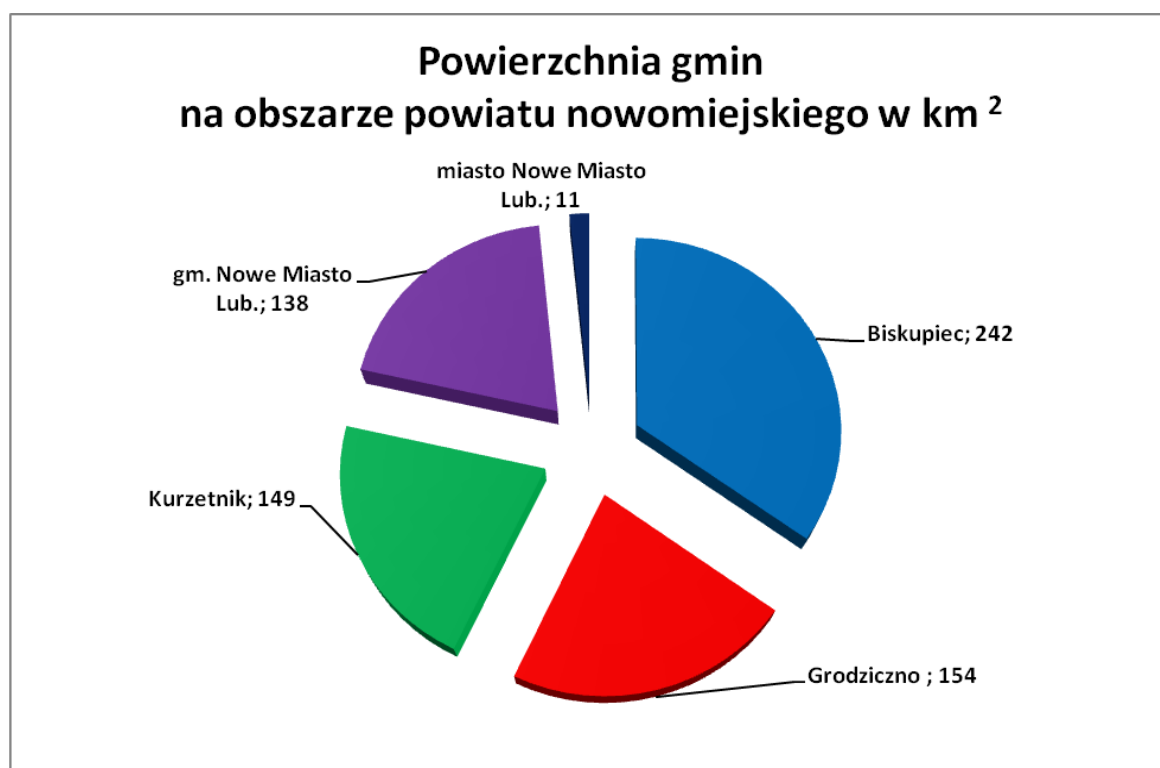
Gmina Grodziczno – 154 km²,

Gmina Kurzętnik – 149 km²,

Gmina Nowe Miasto Lubawskie -138 km²,

Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie – 11 km².

Wykres 2.2. Wielkość powierzchni gmin w powiecie nowomiejskim

Źródło danych: www.stat.gov.pl - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2018. Ostatnie publikowane dane.

3. Osadnictwo i demografia

Ludność powiatu nowomiejskiego liczy 44 104 osób, w tym :

Gminę Biskupiec zamieszkuje 9 419 osób,

Gminę Grodziczno zamieszkuje 6 366 osób,

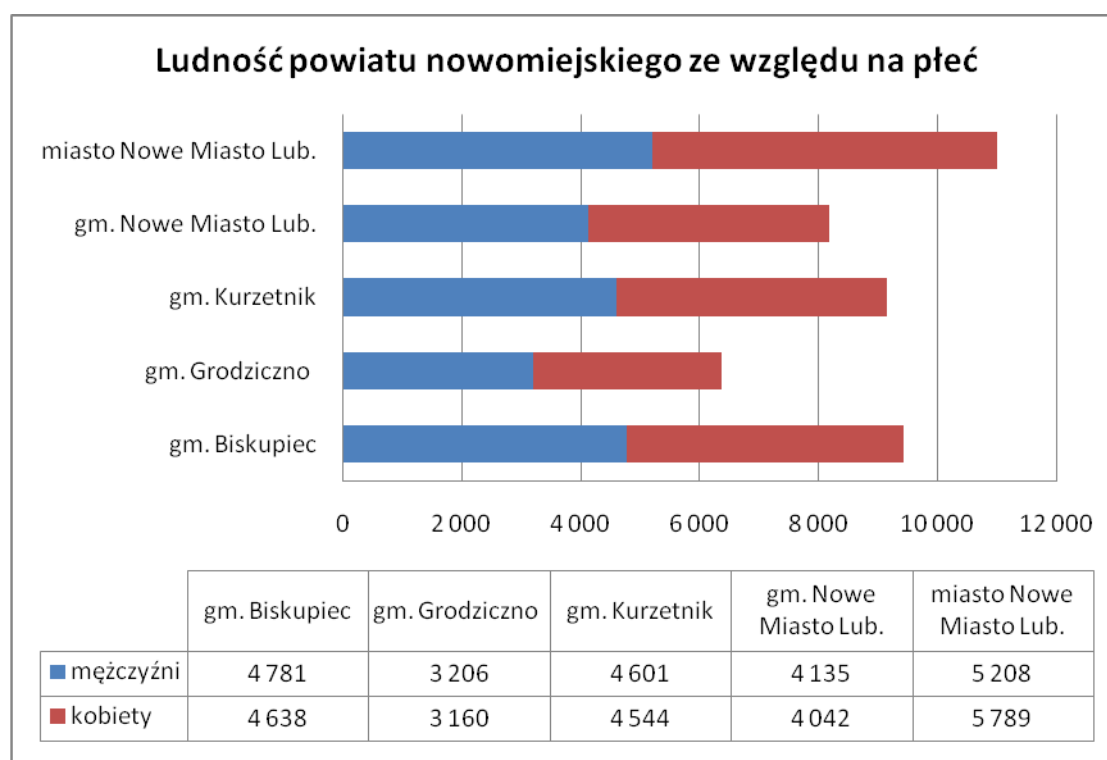
Gminę Kurzętnik zamieszkuje 9 145 osób,

Gminę Nowe Miasto Lubawskie zamieszkuje 8 177 osób,

Gminę Miejską Nowe Miasto Lubawskie zamieszkuje 10 997 osób.

Obszar powiatu nowomiejskiego zamieszkuje 21 931 mężczyzn i 22 173 kobiet. Liczba kobiet i mężczyzn jest więc zbliżona. Taka sama proporcja podziału ludności ze względu na płeć utrzymuje się we wszystkich gminach.

Wykres 3.1. Ludność powiatu nowomiejskiego wg płci

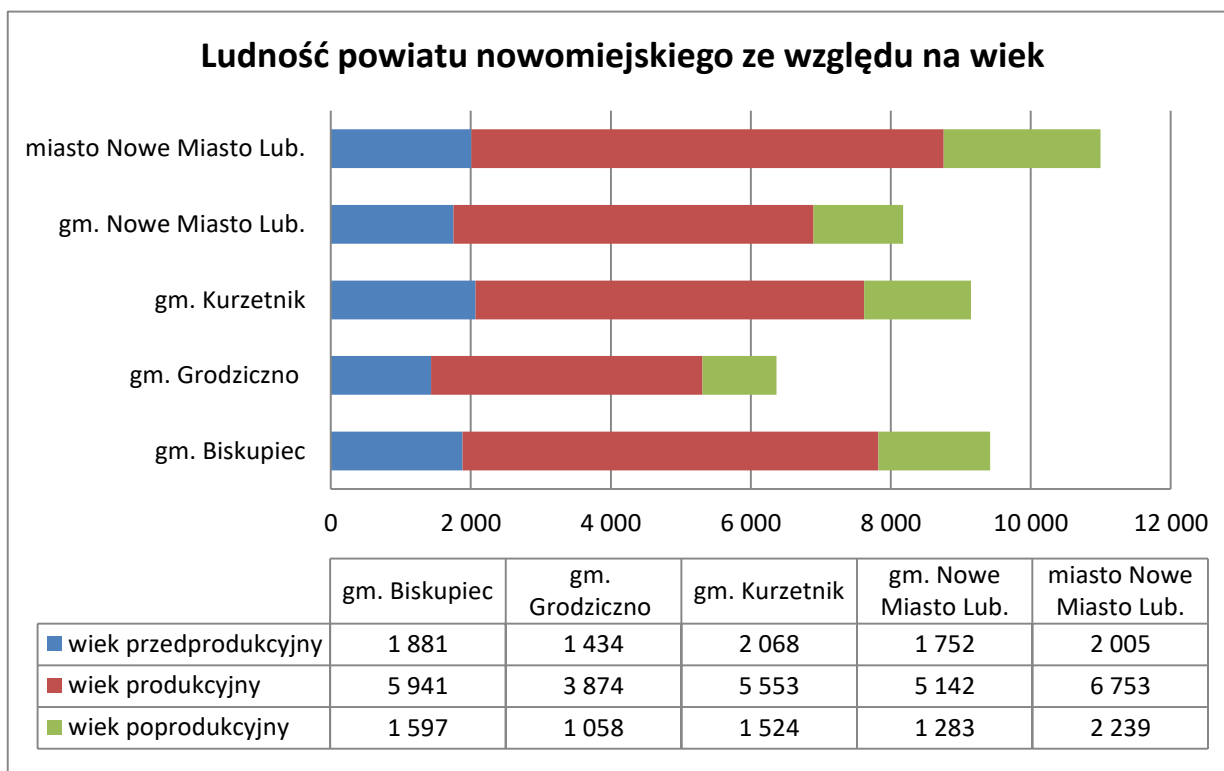

Źródło danych: www.stat.gov.pl - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2018. Ostatnie publikowane dane.

Spośród mieszkańców powiatu nowomiejskiego największą grupę stanowi ludność w wieku produkcyjnym. Grupa ta liczy 27 263 osób. Mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym jest 9 140 osób. W wieku poprodukcyjnym powiat nowomiejski zamieszkuje 7 701 osób.

Wykres 3.2. Ludność powiatu nowomiejskiego wg wieku

Źródło danych: www.stat.gov.pl - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2018. Ostatnie publikowane dane.

Osoby w wieku produkcyjnym i poprodukcyjnym (tj. ok. 79% populacji) to przeważnie osoby mobilne. W przeważającej większości są posiadaczami pojazdów mechanicznych. Przemierzają się korzystając z lokalnych dróg, w tym dróg powiatowych.

W powiecie nowomiejskim ludność miejska stanowi niespełna 25% ogółu ludności. Obszary wiejskie zamieszkuje natomiast nieco ponad 75% ludności powiatu.

Większość ludności wiejskiej, ze względu na rozproszenie gospodarstw, wykonuje podróże do miejsc pracy, szkół, ośrodków kultury, ośrodków zdrowia. Ośrodki te na terenie powiatu nowomiejskiego znajdują się przeważnie w miejscowościach stanowiących siedziby gmin, a w szczególności w Nowym Mieście Lubawskim.

Przyrost ludności to w głównej mierze przyrost naturalny (na poziomie 47 osób rocznie). Poziom liczby urodzeń nieco przewyższa poziom umieralności. Stąd niewielki wzrost przyrostu naturalnego. Ten poziom przyrostu naturalnego utrzymuje się od kilku lat.

Można więc przyjąć, że w najbliższym okresie liczba osób uprawnionych do kierowania pojazdami drastycznie nie wzrośnie, a liczba uczestników ruchu wahać się będzie na dotychczasowym poziomie. W związku z tym przypuszczać należy, że natężenie ruchu lokalnego na drogach powiatowych nie ulegnie zmianie.

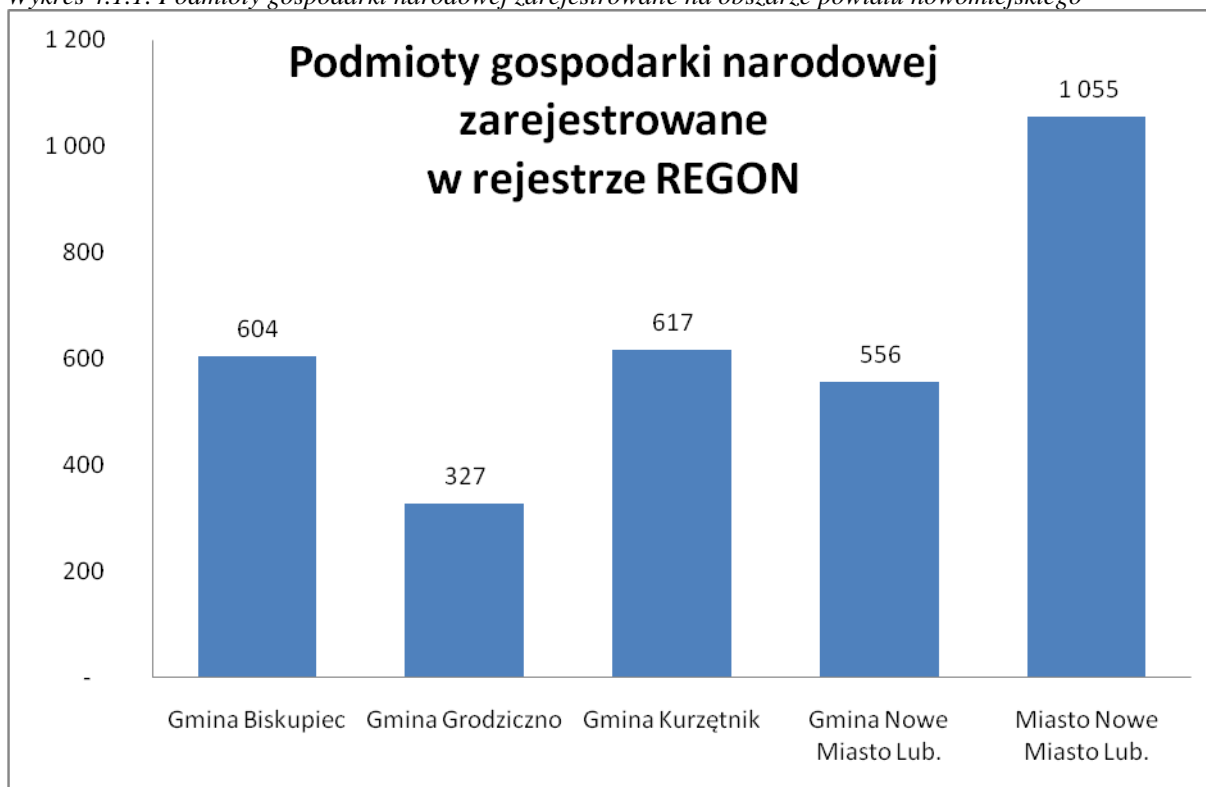
4. Gospodarka

4.1 Przemysł

Powiat nowomiejski należy do słabo uprzemysłowionych. Ogółem na terenie powiatu nowomiejskiego w rejestrze REGON zarejestrowanych jest 3 159 podmiotów gospodarki narodowej.

Najwięcej zarejestrowanych podmiotów jest na terenie Miasta Nowe Miasto Lubawskie (1 055 podmiotów). Na terenie Gminy Kurzętnik działa 617 podmiotów. Niewiele mniej podmiotów zarejestrowanych jest w Gminie Biskupiec (604 podmioty) i w Gminie Nowe Miasto Lubawskie (556 podmioty). Najmniej, bo tylko 327 podmiotów zarejestrowanych jest w Gminie Grodziczno.

Wykres 4.1.1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane na obszarze powiatu nowomiejskiego

Źródło danych: www.stat.gov.pl - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2018. Ostatnie publikowane dane.

W sektorze rolniczym na obszarze powiatu nowomiejskiego działa 225 podmiotów. Najwięcej podmiotów działa na obszarze gminy Biskupiec (78 podmiotów) i gminy Nowe Miasto Lubawskie (50 podmiotów). Nieco mniej podmiotów w sektorze rolniczym działa na obszarze gminy Kurzętnik (38 podmiotów) i Gminy Grodziczno (36 podmiotów). Najmniej

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

podmiotów w sektorze rolniczym, tylko 23, działa na obszarze gminy miejskiej Nowe Miasto Lubawskie.

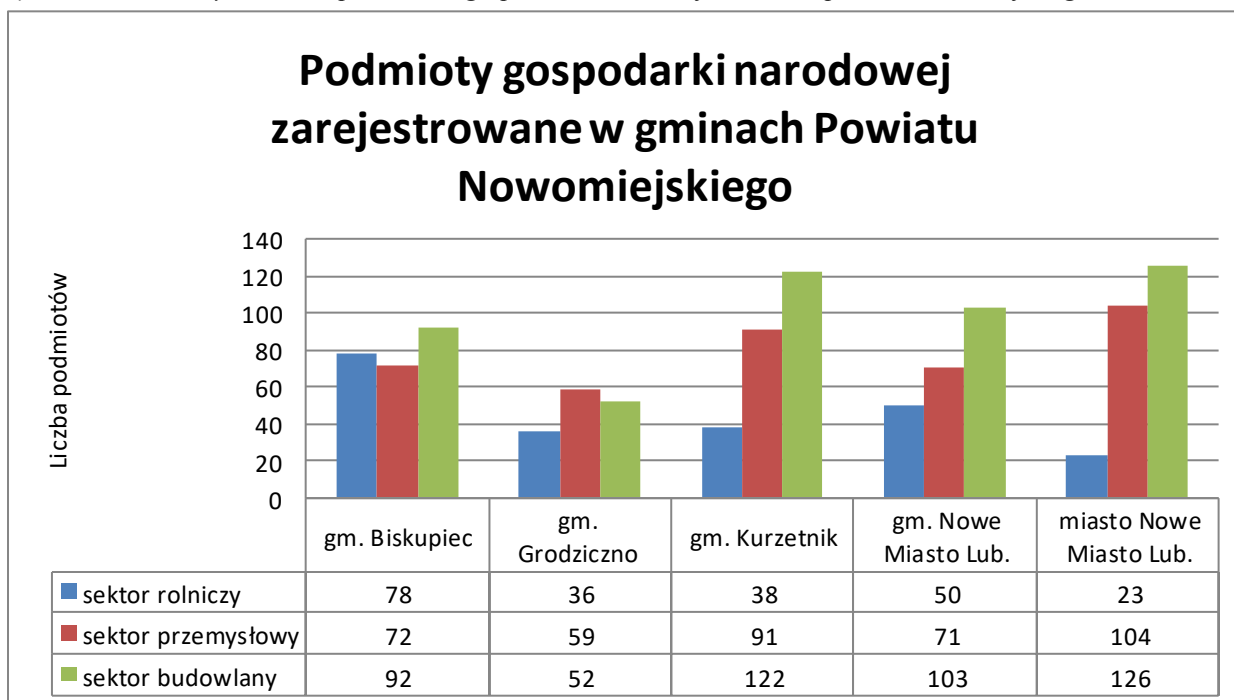
Prężnie na terenie powiatu nowomiejskiego rozwija się działalność przemysłowa. Zarejestrowanych jest 397 podmiotów działających w tej dziedzinie.

Największa liczba podmiotów zarejestrowana jest na obszarze gminy miejskiej Nowe Miasto Lubawskie (104 podmiotów). Na obszarze gminy Kurzętnik w sektorze przemysłowym występuje 91 podmiotów. Na obszarze Gminy Biskupiec jest ich 72, a w gminie Nowe Miasto Lubawskie w sektorze przemysłowym zarejestrowane są 71 podmiotów. Najmniej podmiotów w tym sektorze działa w gminie Grodziczno (59 podmiotów).

Na obszarze powiatu nowomiejskiego najwięcej podmiotów zarejestrowanych jest w sektorze budowlanym – 495 podmiotów.

Spośród nich najwięcej działa na terenie miasta Nowe Miasto Lubawskie – 126 podmiotów. Na terenie gminy Kurzętnik zarejestrowane są w tym sektorze 122 podmioty a na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie 103 podmioty. Najmniejsza liczba podmiotów zarejestrowanych w sektorze budowlanym działa na terenie gminy Biskupiec (92 podmioty) i na terenie gminy Grodziczno (52 podmioty).

Wykres 4.1.2. Sektory działania podmiotów gospodarki narodowej na terenie powiatu nowomiejskiego

Źródło danych: www.stat.gov.pl - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2018. Ostatnie publikowane dane.

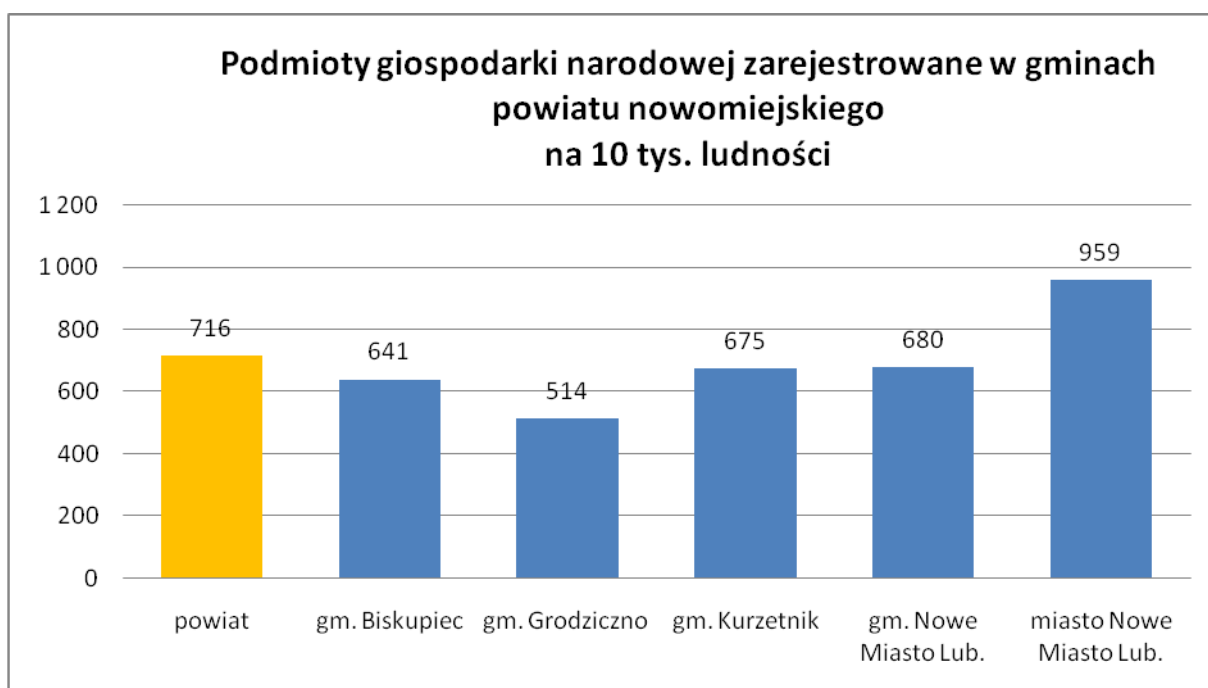

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

W powiecie nowomiejskim na każde 10 tys. mieszkańców zarejestrowanych jest 716 podmiotów gospodarki narodowej.

Najwięcej podmiotów – 959 na 10 tys. mieszkańców zarejestrowanych jest na terenie miasta Nowe Miasto Lubawskie. Na obszarze gminy Nowe Miasto Lubawskie na 10 tys. mieszkańców przypada 680 podmiotów. Nieco mniej, bo 675 podmiotów na 10 tys. mieszkańców zarejestrowanych jest na obszarze gminy Kurzętnik. Prawie tyle samo, 641 podmiotów na 10 tys. mieszkańców działa w gminie Biskupiec. Najmniej podmiotów, tylko 514 na 10 tys. mieszkańców zarejestrowanych jest w gminie Grodziczno.

Wykres 4.1.3. Podmioty gospodarki narodowej działające w gminach powiatu nowomiejskiego na 10 tys. mieszkańców

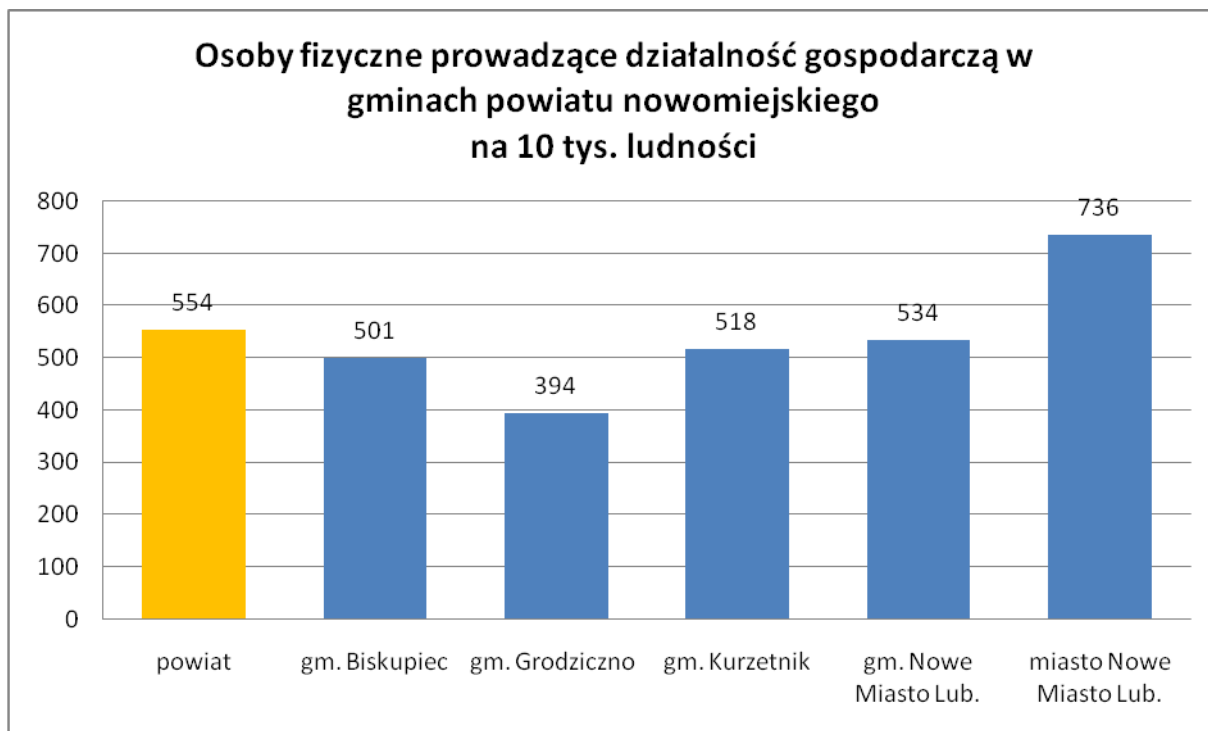
Źródło danych: www.stat.gov.pl - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2018. Ostatnie publikowane dane.

W powiecie nowomiejskim własną działalność gospodarczą na każde 10 tys. mieszkańców prowadzą 554 osoby.

Najwięcej, bo 736 osób/ 10 tys. mieszkańców prowadzi własną działalność gospodarczą na terenie miasta Nowe Miasto Lubawskie. Na obszarze gminy Nowe Miasto Lubawskie na 10 tys. mieszkańców działalność prowadzą 534 osoby. Niemal tyle samo, bo 518 osób na 10 tys. mieszkańców prowadzi działalność gospodarczą na terenie Gminy Kurzętnik. Niewiele mniej, bo 501 osób na 10 tys. mieszkańców prowadzi działalność gospodarczą na terenie Gminy Biskupiec. Najmniej, tylko 394 osoby na 10 tys. mieszkańców, prowadzi działalność gospodarczą na terenie Gminy Grodziczno.

Wykres 4.1.4. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminach powiatu nowomiejskiego na 10 tys. mieszkańców

Źródło danych : www.stat.gov.pl - Statystyczne Vademecum Samorządowca 2018. Ostatnie publikowane dane.

Dane przedstawione powyżej wskazują, że najbardziej uprzemysłowioną gminą jest miasto Nowe Miasto Lubawskie, a najmniej gmina Grodziczno. Aby umożliwić wszystkim gminom powiatu nowomiejskiego równomierny rozwój i uniknąć dysproporcji konieczne jest ich dobre skomunikowanie. Osią dostępności komunikacyjnej powiatu jest droga krajowa nr 15 oraz drogi wojewódzkie nr 538 i 541. Powiązanie tych dróg drogami powiatowymi o odpowiednich parametrach technicznych przyczyni się do wzrostu możliwości pozyskania kolejnych zakładów produkcyjnych i wzrostu poziomu gospodarczego.

4.2 Turystyka

Prężnie rozwijającą się gałęzią gospodarki w powiecie nowomiejskim jest turystyka. Sukcesywnie zwiększa się liczba atrakcji dla osób przyjeżdżających, mających chęć zwiedzenia terenów powiatu nowomiejskiego i uprawiania turystyki aktywnej.

Przez obszar powiatu nowomiejskiego przebiegają wyznaczone i oznakowane szlaki piesze :

- Szlak Świętego Jakuba. Szlak ten przebiega przez obszar gminy Nowe Miasto Lubawskie (w tym po drodze powiatowej Nr 1333N Iława – Radomno – Nowe Miasto Lub.) przez teren miasta Nowe Miasto Lubawskie (w tym po drodze powiatowej Nr 1333N ul. Iławska) oraz przez obszar gminy Kurzętnik (w tym po drodze powiatowej Nr 1319N Nowe Miasto Lub. – Kaługa).
- Szlak czerwony : Nowe Miasto Lub. – Nawra – Chrośle – Radomno. Szlak ten przebiega przez obszar miasta Nowe Miasto Lub. (w tym po drodze powiatowej Nr 1246N ul. Żwirki i Wigury) oraz obszar gminy Nowe Miasto Lub. (w tym po drodze powiatowej Nr 1246N Skarlin – Nowe Miasto Lub. i po drodze powiatowej Nr 1333N Iława – Radomno – Nowe Miasto Lub.).
- Szlak Grunwaldzki : Samplawa – Nowe Miasto Lub. – Kurzętnik – Boleszyn – Lidzbark. Szlak ten przebiega m.in. przez obszar gminy Grodziczno (w tym po drodze powiatowej Nr 1335N Nowe Miasto Lub. Mroczno – Słup).
- Szlak żółty :z Torunia, wzdłuż doliny Drwęcy, przez Pojezierze Brodnickie do Radomna, skąd jego przedłużenie prowadzi na teren Pojezierza Iławskiego. Jest to fragment szlaku europejskiego łączącego Niemcy i Litwę. Przez Polskę wiedzie od Słubic po Ogrodniki. Na obszarze powiatu nowomiejskiego prowadzi przez Skarlin (drogą powiatową Nr 1246N Skarlin – Nawra – Nowe Miasto Lub.) oraz przez Lekarty (drogą powiatową Nr 1244N Skarlin – Lekarty – Nowy Dwór).
- Ścieżka piesza wokół jez. Okuminek. Szlak niebieski rozpoczyna się na przystanku autobusowym w miejscowości Rynek i w pierwszym etapie wiedzie drogą powiatową Nr 1250N Brzozie Lub. – Mroczno – Rynek).
- Ścieżka wokół jeziora Kiełpińskiego. W ostatnim etapie wychodzi w miejscowości Rynek na drogę asfaltową (drogą powiatową Nr 1250N Brzozie Lub. – Mroczno – Rynek).

Przez obszar powiatu zostały wyznaczone szlaki rowerowe :

- Ścieżka rowerowa północnym skrajem Welskiego Parku Krajobrazowego. Oznakowana w terenie znakami zielonymi trasa rozpoczyna się w miejscowości Rynek, gdzie z drogi asfaltowej (z drogi powiatowej Nr 1250N Brzozie – Mroczo – Rynek) skręca w drogę gminną w kierunku Grodziczna. Dalej prowadzi zielonym „szlakiem” ku rzece Wel (m.in. drogą powiatową Nr 1252N Mroczenko – Montowo). Ostatni etap prowadzi od miejscowości Trzcina do miejscowości Rynek (drogą powiatową Nr 1250N Brzozie Lub. – Mroczo – Trzcina).
- **Szlak rowerowy Iława – Trupel.** Rozpoczyna się w Iławie prowadzi przez Stradomno, Laseczno, Jędrychowo do Trupla. Dalej wzdłuż jeziora w stronę Szwarcenowa (przez obszar powiatu nowomiejskiego) drogą powiatową Nr 1299N gr. woj. (Brodnica) – Krotoszyny – Radomno do wsi Wonna. Dalej przez most nad rzeką Gać, skręca w lewo w drogę powiatową Nr 1313N Iława – Karaś – dr. pow. Nr 1299N (Wonna). Prowadzi do Szeplerzyny, opuszczając powiat nowomiejski. Dalej trasa wiedzie do Radomka i drogami leśnymi do Iławy.
- **Szlak rowerowy Iława – Kurzętnik.** Rozpoczyna się w Iławie, gdzie drogą powiatową nr 1333N Iława – Radomno – Nowe Miasto Lub. prowadzi w stronę Radomna i dalej do wsi Chrośle a później do Nowego Dworu. Ciągłe drogą powiatową Nr 1333N wiedzie do Łąk Bratiańskich i Nowego Miasta Lubawskiego. Następnie drogą krajową nr 15 szlak prowadzi przez Nowe Miasto Lubawskie do Kurzętnika.

Turystyka powiatu nowomiejskiego to także wyznaczone szlaki wodne :

- Szlak wodny rzeki Drwęcy, który przecina drogi powiatowe Nr 1270N Radomno – Rakowice – dr. woj. 538 (Zajączkowo Lub.), Nr 5500N ul. Mszanowska w Nowym Mieście Lubawskim, Nr 1248N gr. woj. (Ciche) – Nielbark – gr. woj. (Brzozie)
- Szlak wodny rzeki Wel, który przecina drogi powiatowe Nr 1250N Brzozie – Mroczo – Rynek i Nr 1252N Mroczenko – Montowo
- Szlak wodny rzeki Strugi,
- Szlak wodny rzeki Skarlanki,
- Szlak wodny rzeki Kakaj,
- Kanał łączący jeziora Wielkie i Małe Partęczyny, który przecina drogę powiatową Nr 1248N gr. woj. (Ciche) – Nielbark – gr. woj. (Brzozie)

Przez obszar powiatu nowomiejskiego zostały również wyznaczone i oznakowane szlaki historyczne :

- Kurzętnik – Nowe Miasto Lubawskie – Lubawa – Dylewska Góra – Grunwald/Stębark .
Na obszarze powiatu nowomiejskiego szlak prowadzi do Kurzętnika i do Nowego Miasta Lubawskiego. W Kurzętniku wiedzie do ruin dawnego Zamku Kapituły Chełmińskiej oraz na punkt widokowy, z którego można podziwiać panoramę doliny Drwęcy i Nowego Miasta Lubawskiego. W Nowym Mieście Lubawskim szlak prowadzi do kościoła pod wezwaniem św. Tomasza.
- Grunwald – wokół pola wielkiej bitwy. Szlak ten w części przechodzącej przez powiat nowomiejski pokrywa się z wyżej przedstawionym szlakiem Kurzętnik – Nowe Miasto Lubawskie – Lubawa – Dylewska Góra – Grunwald/Stębark.

Tereny przeznaczone pod rozwój rekreacji i turystyki.

Poszczególne gminy powiatu nowomiejskiego w swoich dokumentach planistycznych tj. w studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego oraz w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego wskazują obszary przeznaczone pod rozwój rekreacji i turystyki. Obszary te znajdują się głównie wokół jezior. Obsługę komunikacyjną tych terenów zapewniają drogi powiatowe i drogi gminne. I tak :

- na terenie gminy Biskupiec zostały wskazane tereny rekreacyjne przylegające do linii brzegowych następujących jezior :
  - Jezioro Łąkorek – dojazd do terenów rekreacyjnych zapewnia droga powiatowa Nr 1299N gr. woj. (Brodnica) – Krotoszyny – Szwarcenowo – dr. pow. nr 1333N(Radomno)
  - Jez. Osetno – dojazd do terenów rekreacyjnych zapewnia droga gminna prowadząca z Łąkorka od drogi powiatowej Nr 1299 N gr. woj.(Brodnica) – Krotoszyny – Szwarcenowo – dr. pow. nr 1333N (Radomno) lub z Ostrowitego od drogi powiatowej Nr 1273N Ostrowite – gr. woj. (Górale)
  - Jezioro Wielki Staw,
  - Jezioro Kakaj – dojazd drogą powiatową Nr 1313N Iława - Karaś
  - Jez. Trupel – dojazd drogą powiatową Nr 1299 N gr. woj.(Brodnica) – Krotoszyny – Szwarcenowo – dr. pow. nr 1333 N (Radomno)

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

---

- na terenie gminy Grodziczno jako rekreacyjne zostały wskazane obszary przylegające do :
  - Jeziora Hartowiec – obsługę komunikacyjną zapewnia droga wojewódzka Nr 538 Radzyń Chełmiński – Łasin – Nowe Miasto Lubawskie – Uzdowo - Rozdroże – droga Nr 7 „Węzeł Nidzica Południe”
  - Jeziora Kiełpińskiego – dojazd zapewnia droga powiatową Nr 1250N Brzozie Lub. – Mroczo – Rynek
  - Jeziora Zwiniarz – dojazd stanowi droga powiatowa Nr 1254N Tuszewo – Truszczyny – Dębień
  - rzeki Wel– dojazd zapewnia droga powiatowa Nr 1250N Brzozie Lub. – Mroczo – Rynek, droga powiatowa Nr 1252N Mroczenko – Montowo oraz droga powiatowa Nr 1347N Tylice – Mroczenko
- na terenie gminy Kurzętnik zostały wskazane tereny rekreacyjne przylegające do linii brzegowych:
  - Jeziora Wielkie Partęczyny – obsługę komunikacyjną zapewnia droga powiatowa Nr 1248N Ciche – Nielbark – Brzozie
  - Jeziora Dębno,
  - Jeziora Tęgowiec,
  - rzeki Drwęcy – dojazd zapewnia droga powiatowa Nr 1248N gr. woj. (Ciche) – Nielbark – gr. woj. (Brzozie)
- na terenie gminy Kurzętnik funkcjonuje ośrodek sportów zimowych Kurza Góra. Obiekt przeznaczony jest głównie dla zwolenników sportów zimowych. Działają trasy zjazdowe dla narciarzy i snowboardzistów, lodowisko oraz zimowy park rozrywki dla dzieci. Dojazd do ośrodka od drogi krajowej nr 15 zapewnia droga gminna.
- na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie tereny rekreacyjne zostały wskazane przy jeziorach :
  - Jezioro Skarlińskie – dojazd zapewnia droga powiatowa Nr 1246N Skarlin – Nawra – Nowe Miasto Lub.
  - Jezioro Lekarty – drogę dojazdową stanowi droga powiatowa Nr 1244N Skarlin – Lekarty – Nowy Dwór
  - Jezioro Studa – obsługę komunikacyjną stanowi droga powiatowa Nr 1315N Jamielnik – Gryżliny – dr. Nr 1244N

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

---

- na terenie gminy miejskiej Nowe Miasto Lubawskie tereny rekreacyjne znajdują się przy linii brzegowej rzeki Drwęca – obsługę komunikacyjną zapewnia droga krajowa nr 15 oraz alternatywnie droga gminna (ul. Kopernika).
- wspólne działania Gminy Nowe Miasto Lubawskie, Gminy Miejskiej Nowe Miasto Lubawskie i Gminy Kurzętnik zostały zwieńczone wybudowaniem ścieżki rowerowej po nasypie zlikwidowanej linii kolejowej Iława – Tama Brodzka. W chwili obecnej prowadzi ona od Radomna do Kurzętnika. Przy drogach powiatowych i gminnych zostały wyznaczone miejsca umożliwiające pozostawienie samochodu i rozpoczęcie jazdy rowerowej. Takie miejsca funkcjonują m.in. przy drodze powiatowej Nr 1333N Iława – Radomno – Nowe Miasto Lubawskie pomiędzy Radomnem a Chroślem oraz przy drodze powiatowej Nr 1246N dr. woj. nr 538 – Skarlin – Nowe Miasto Lubawskie w Nowym Mieście Lubawskim przy ul. Żwirki i Wigury.

Aby obszary te mogły się rozwijać i rozszerzać swoją ofertę konieczne jest ich dobre skomunikowanie. Turyści zmierzający w wybrane przez siebie miejsce muszą dojechać do niego drogą powiatową i gminną. Unikać będą tych miejsc, do których dojazd samochodami jest trudny lub niemożliwy.

5. Układ komunikacyjny na terenie powiatu nowomiejskiego

Wszystkie drogi należące do sieci dróg publicznych dzielą się na kategorie. Istnieją cztery kategorie dróg: drogi krajowe, wojewódzkie, powiatowe i gminne. Na terenie powiatu nowomiejskiego funkcjonują drogi publiczne następujących kategorii:

- drogi krajowe
na obszarze powiatu nowomiejskiego występuje jedna droga krajowa oznaczona numerem 15 Trzebnica - Ostróda. Jej długość w granicach administracyjnych powiatu wynosi 17,968 km. Przebiega przez teren gminy Kurzętnik, gminy miejskiej Nowe Miasto Lubawskie i gminy Nowe Miasto Lubawskie.
- drogi wojewódzkie
na obszarze powiatu nowomiejskiego występują dwie drogi wojewódzkie : droga wojewódzka nr 538 Radzyń Chełmiński – Łasin – Nowe Miasto Lubawskie – Uzdowo - Rozdroże – droga 7 „Węzeł Nidzica Południe” oraz droga wojewódzka nr 541 Lubawa – Lidzbark. Droga wojewódzka nr 538 przebiega przez teren wszystkich gmin powiatu nowomiejskiego. Jej długość na obszarze powiatu to 48,788 km. Droga wojewódzka nr 541 przebiega tylko przez teren gminy Grodziczno. Jej długość na terenie powiatu wynosi 4,483 km. Łączna długość dróg wojewódzkich na terenie powiatu nowomiejskiego to 53,271 km.
- drogi powiatowe
na obszarze powiatu nowomiejskiego funkcjonuje 27 dróg o łącznej długości 227,983 km
- drogi gminne
na obszarze powiatu nowomiejskiego występują drogi gminne, których łączna długość wynosi 618,37 km

Łączna długość wszystkich dróg publicznych na obszarze powiatu nowomiejskiego wynosi 917,592 km, co daje wskaźnik 1,32 km na 1 km² powierzchni powiatu.

5.1. Zarządcy dróg publicznych na terenie powiatu nowomiejskiego

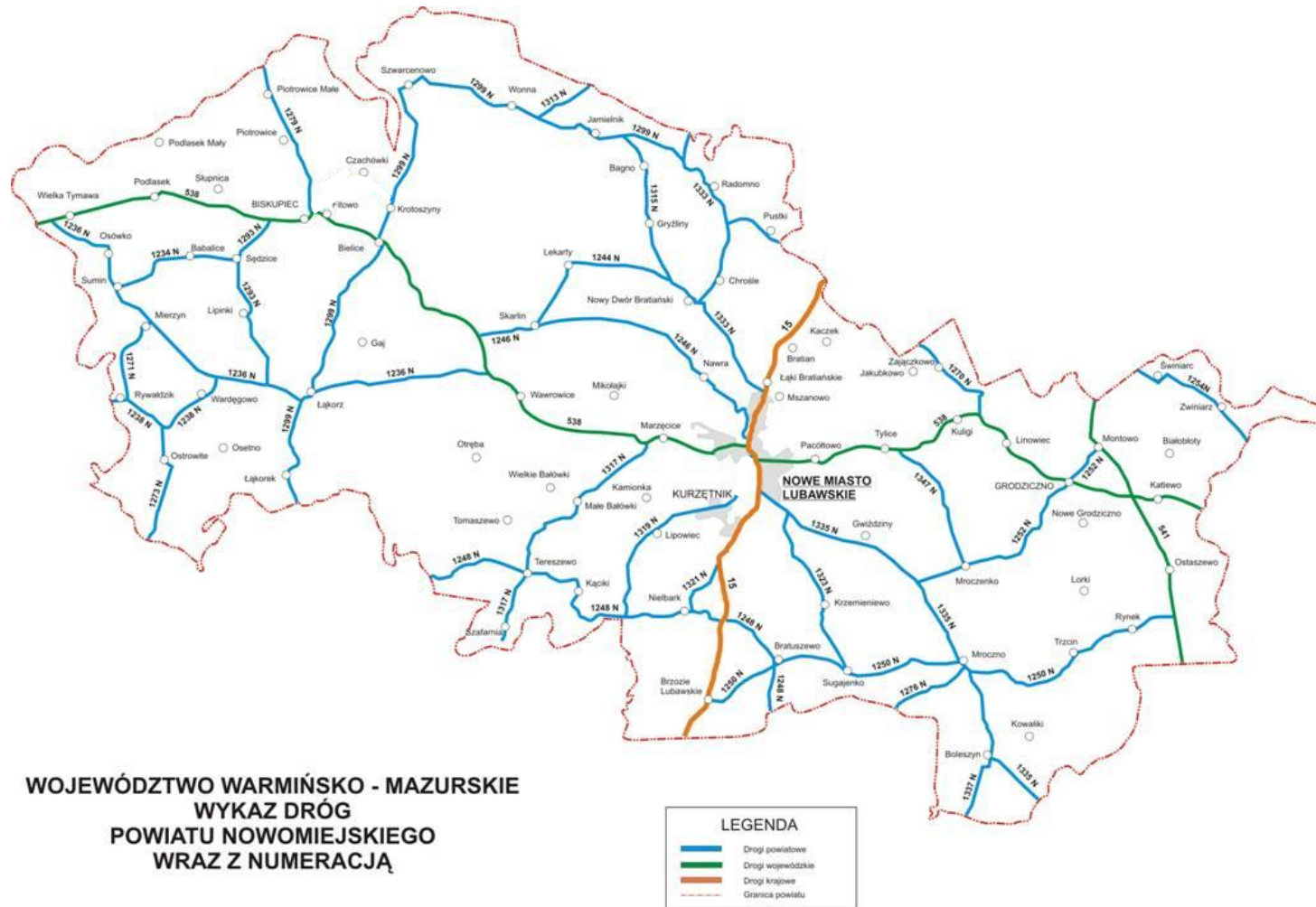
Zarządcami dróg publicznych są w stosunku do dróg krajowych – Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad, w stosunku do dróg wojewódzkich – zarząd województwa, w stosunku do dróg powiatowych – zarząd powiatu, w stosunku do dróg gminnych – wójt, burmistrz lub prezydent miasta.

Drogami na terenie powiatu nowomiejskiego zarządzają więc następujący zarządcy :

1. Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad Oddział w Olsztynie , która zarządza drogą krajową nr 15,
2. Zarząd Województwa Warmińsko – Mazurskiego, który zarządza drogą wojewódzką nr 538 Radzyń Chełmiński – Łasin – Nowe Miasto Lubawskie – Uzdowo - Rozdroże – droga Nr 7 „Węzeł Nidzica Południe” i drogą wojewódzką nr 541 Lubawa – Lidzbark. Funkcję zarządu drogi sprawuje Zarząd Dróg Wojewódzkich w Olsztynie,
3. Zarząd Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim który zarządza drogami powiatowymi. Funkcję zarządu drogi sprawuje Zarząd Dróg Powiatowych w Nowym Mieście Lubawskim z siedzibą w Kurzętniku,
4. Wójt Gminy Biskupiec, który zarządza drogami gminnymi na terenie gminy Biskupiec o łącznej długości 236,5 km,
5. Wójt Gminy Grodziczno, który zarządza drogami gminnymi na terenie gminy Grodziczno o łącznej długości 112,9 km,
6. Wójt Gminy Kurzętnik, który zarządza drogami gminnymi na terenie gminy Kurzętnik o łącznej długości 98,103 km,
7. Wójt Gminy Nowe Miasto Lubawskie z siedzibą w Mszanowie, który zarządza drogami gminnymi na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie o łącznej długości 135,70 km
8. Burmistrz Miasta Nowe Miasto Lubawskie, który zarządza drogami gminnymi na terenie gminy miejskiej Nowe Miasto Lubawskie o łącznej długości 35,167 km

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Mapa nr 5.1.1. Mapa układu komunikacyjnego dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Źródło: opracowanie własne

5.2 Zarządzanie drogami powiatowymi na terenie powiatu nowomiejskiego

Drogi powiatowe, na podstawie art. 2a ust. 2 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (t.j. Dz. U. z 2018r. poz. 2068 ze zm.) stanowią własność samorządu powiatu. Zgodnie z art. 19 ust. 2 pkt. 3 ww. ustawy zarządcą dróg powiatowych jest zarząd powiatu, który wykonuje swoje obowiązki przy pomocy jednostki organizacyjnej będącej zarządem drogi, utworzonej na mocy art. 21 ust. 1 ustawy o drogach publicznych.

Tak więc obowiązki Zarządu Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim w zakresie zarządzania drogami wykonuje Zarząd Dróg Powiatowych w Nowym Mieście Lubawskim z siedzibą w Kurzętniku, utworzony w dniu 28 grudnia 1998 r. na mocy Uchwały Nr IV/12/98 Rady Powiatu Nowomiejskiego z dnia 28 grudnia 1998 r.

Do podstawowych zadań Zarządu Dróg Powiatowych należy w szczególności :

- organizacja utrzymania dróg, obiektów mostowych i urządzeń drogowych w stanie zgodnym z wymogami technicznymi,
- ochrona dróg, przeciwdziałanie niszczeniu dróg przez ich użytkowników,
- nadzór nad przestrzeganiem przepisów techniczno-budowlanych, eksploatacyjnych i porządkowych w zakresie gospodarki drogowej oraz warunków technicznych projektowania dróg i obiektów mostowych,
- przedstawianie zarządcy dróg projektu planu lokalizacyjnego i finansowego na budowę, utrzymanie i ochronę dróg powiatowych oraz obiektów mostowych,
- utrzymanie nawierzchni, chodników, obiektów inżynierskich, urządzeń zabezpieczających ruch i innych urządzeń związanych z drogą,
- realizacja zadań w zakresie inżynierii ruchu,
- pełnienie funkcji inwestora bezpośredniego w zakresie budowy i remontu dróg powiatowych,
- organizowanie robót budowlanych przez zewnętrznych wykonawców zgodnie z ustawą Prawo zamówień publicznych
- nadzór nad budową, przebudową i remontem dróg powiatowych
- nadzór nad przestrzeganiem na drogach powiatowych przepisów eksploatacyjnych i porządkowych,
- koordynacja robót w pasie drogowym,
- prowadzenie ewidencji dróg powiatowych oraz obiektów mostowych zlokalizowanych w ciągach tych dróg,

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

---

- gromadzenie danych, sporządzanie i przekazywanie informacji o sieci dróg powiatowych,
- przeprowadzanie okresowych kontroli stanu technicznego dróg i obiektów mostowych,
- organizacja zimowego utrzymania dróg w zakresie odśnieżania i usuwania gołoledzi,
- zapewnienie przejezdności dróg powiatowych,
- dokonywanie okresowych pomiarów natężenia i struktury ruchu drogowego,
- wykonywanie robót interwencyjnych, utrzymaniowych i zabezpieczających,
- przeciwdziałanie niekorzystnym przeobrażeniom środowiska mogącym powodować lub powstającym w następstwie budowy lub utrzymania dróg,
- utrzymanie oraz usuwanie drzew i krzewów oraz pielęgnacja zieleni w pasie drogowym.

Do zakresu działania Zarządu Dróg Powiatowych w Nowym Mieście Lubawskim z siedzibą w Kurzętniku należą ponadto następujące sprawy:

- wydawanie decyzji na lokalizację w pasie drogowym obiektów nie związanych z potrzebami ruchu drogowego,
- wydawanie decyzji na umieszczenie w pasie drogowym obiektów budowlanych nie związanych z potrzebami ruchu drogowego,
- wydawanie zezwoleń na zajęcie pasa drogowego,
- pobieranie opłat za zajęcie pasa drogowego,
- pobieranie kar za samowolne zajęcie pasa drogowego i za przekroczenie terminu zajęcia określonego w decyzji,
- uzgodnienia projektów planów zagospodarowania przestrzennego gmin, decyzji o warunkach zabudowy,
- prowadzenia parkingu dla pojazdów usuniętych z dróg w trybie art. 130a ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 1990),
- wykonywanie zadań w zakresie obronności państwa i przygotowanie infrastruktury drogowej dla potrzeb obronnych,
- w sytuacjach kryzysowych koordynacja zagadnień dotyczących dróg powiatowych.

6. Powiązania komunikacyjne powiatu nowomiejskiego z sąsiednimi powiatami

Powiat nowomiejski położony jest na granicy województwa warmińsko-mazurskiego i kujawsko-pomorskiego. Graniczy terytorialnie z czterema powiatami. Są to powiaty :

- w województwie warmińsko – mazurskim :
  - powiat iławski
  - powiat działdowski
- w województwie kujawsko – pomorskim :
  - powiat grudziądzki
  - powiat brodnicki

Z wszystkimi sąsiadującymi powiatami , za wyjątkiem powiatu grudziądzkiego, powiat nowomiejski posiada połączenia komunikacyjne poprzez drogi powiatowe.

Główną osią komunikacyjną powiatu nowomiejskiego jest droga krajowa nr 15 Trzebnica – Ostróda oraz drogi wojewódzkie nr 538 Radzyń Chełmiński – Łasin – Nowe Miasto Lubawskie – Uzdowo - Rozdroże – droga Nr 7 „Węzeł Nidzica Południe” i nr 541 Lubawa - Lidzbark. Drogi powiatowe są uzupełnieniem tego układu. Niejednokrotnie stanowią też alternatywne połączenia tranzytowe z sąsiednimi powiatami (iławskim, brodnickim i działdowskim). Obciążone są wówczas znacznie większym natężeniem ruchu.

6.1 Powiązania komunikacyjne z powiatem iławskim

Powiat nowomiejski graniczy z powiatem iławskim na terytorium gminy Biskupiec, gminy Grodziczno i gminy Nowe Miasto Lubawskie. Podstawowym połączeniem komunikacyjnym tych powiatów jest droga krajowa nr 15 Trzebnica - Ostróda, która rozpoczyna swój bieg na obszarze powiatu nowomiejskiego na granicy z powiatem brodnickim (gm. Brzozie) a kończy na granicy z powiatem iławskim (gm. Lubawa). Drugim ważnym połączeniem powiatu nowomiejskiego i powiatu iławskiego jest droga wojewódzka nr 541 Lubawa – Lidzbark. Na terenie powiatu nowomiejskiego leży na obszarze gminy Grodziczno łącząc ze sobą powiat iławski (gm. Lubawa) z powiatem działdowskim (gm. Lidzbark). Uzupełnieniem połączeń komunikacyjnych powiatu nowomiejskiego i powiatu iławskiego są następujące drogi powiatowe :

- droga powiatowa Nr 1254N Tuszewo (dr. woj. nr 541) Truszczyny – Dębień

- droga powiatowa Nr 1270N Radomno – Rakowice – Zajączkowo Lub. – dr. nr 538
- droga powiatowa Nr 1279N Kieselice – Biskupiec
- droga powiatowa Nr 1313N Iława – Karaś – dr. nr 1299N (Wonna)
- droga powiatowa Nr 1333N Iława – Radomno – Nowe Miasto Lub.

6.2 Powiązania komunikacyjne z powiatem działdowskim

Z powiatem działdowskim powiat nowomiejski graniczy na terytorium gminy Grodziczno. Główne połączenia komunikacyjne między tymi powiatami stanowią drogi wojewódzkie. Droga wojewódzka nr 538 Radzyń Chełmiński – Łasin – Nowe Miasto Lubawskie – Uzdowo - Rozdroże – droga Nr 7 „Węzeł Nidzica Południe” przez powiat nowomiejski przebiega od granicy z powiatem grudziądzkim (gm. Łasin) do granicy z powiatem działdowskim (gm. Rybno). Droga wojewódzka nr 541 Lubawa – Lidzbark łącząc ze sobą powiat iławski (gm. Lubawa) z powiatem działdowskim (gm. Lidzbark). Uzupełnieniem tego układu komunikacyjnego łączącego powiat nowomiejski z powiatem działdowski są następujące drogi powiatowe :

- droga powiatowa Nr 1254N Tuszewo (dr. woj. nr 541) Truszczyń – Dębień
- droga powiatowa Nr 1335N Nowe Miasto Lubawskie – Mroczno – Słup

6.3 Powiązania komunikacyjne z powiatem brodnickim

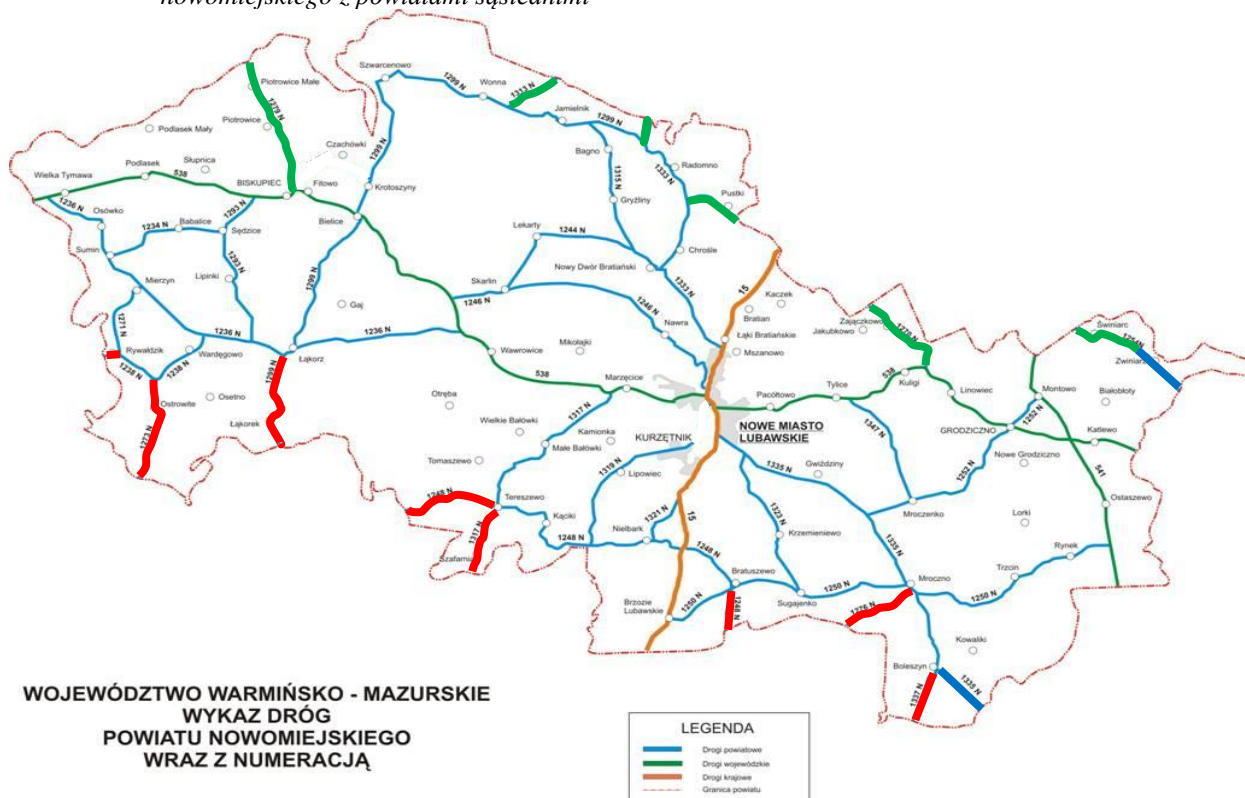
Powiat nowomiejski graniczy z powiatem brodnickim na terytorium gminy Biskupiec, gminy Grodziczno i gminy Kurzętnik. Podstawowym połączeniem komunikacyjnym tych powiatów jest droga krajowa nr 15 Trzebnica - Ostróda, która rozpoczyna swój bieg na obszarze powiatu nowomiejskiego na granicy z powiatem brodnickim (gm. Brzozie) a kończy na granicy z powiatem iławskim (gm. Lubawa). Uzupełnieniem tego połączenia komunikacyjnego między powiatem nowomiejskim i powiatem brodnickim są następujące drogi powiatowe :

- droga powiatowa Nr 1248N gr. woj. (Ciche) – Nielbark – gr. woj. (Brzozie)
- droga powiatowa Nr 1337N Boleszyn – (gr. woj.) Wielkie Leżno
- droga powiatowa Nr 1317N Marzęcice – gr. woj. (Pokrzydowo)
- droga powiatowa Nr 1299N gr. woj. (Brodnica) – Krotoszyny – Szwarcenowo – dr. pow. Nr 1333N
- droga powiatowa Nr 1273N Ostrowite – gr. woj. (Górale)
- droga powiatowa Nr 1238N gr. woj.(Jabłonowo) – Rywałdzik – Wardęgowo
- droga powiatowa Nr 1276N gr. woj. (Brzozie) – Mroczno

6.4 Powiązania komunikacyjne z powiatem grudziądzkim

Powiat nowomiejski graniczy z powiatem grudziądzkim na terenie gminy Biskupiec. Połączenie komunikacyjne powiatu nowomiejskiego i powiatu grudziądzkiego stanowi droga wojewódzka nr 538 Radzyń Chełmiński – Łasin – Nowe Miasto Lubawskie – Uzdowo - Rozdroże – droga Nr 7 „Węzeł Nidzica Południe”. Przebiega ona od granicy z powiatem grudziądzkim (gm. Łasin) do granicy z powiatem działdowskim (gm. Rybno). Powiat nowomiejski nie posiada połączeń komunikacyjnych z powiatem grudziądzkim poprzez drogi powiatowe.

Mapa nr 6.4.1. Lokalizacja ciągów drogowych dróg powiatowych stanowiących połączenie powiatu nowomiejskiego z powiatami sąsiednimi

- Drogi powiatowe realizujące połączenia z powiatem brodnickim
- Drogi powiatowe realizujące połączenia z powiatem działdowskim
- Drogi powiatowe realizujące połączenia z powiatem iławskim

Źródło: opracowanie własne

7. Stan istniejący sieci dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Zgodnie z zapisami wynikającymi z art. 6a ust.1 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych – do dróg powiatowych zalicza się drogi inne niż określone w art. 5 ust. 1 (drogi krajowe) i art. 6 ust. 1 (drogi wojewódzkie), stanowiące połączenia miast będących siedzibami gmin i siedzib gmin między sobą. Drogi powiatowe stanowią więc uzupełnienie połączeń komunikacyjnych dla dróg krajowych i wojewódzkich.

Sieć dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego składa się z 27 dróg powiatowych o łącznej długości 227,983 km. Zarządcą tych dróg jest Zarząd Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim. Funkcję zarządu drogi sprawuje Zarząd Dróg Powiatowych w Nowym Mieście Lubawskim z siedzibą w Kurzętniku.

Większość dróg powiatowych na terenie powiatu nowomiejskiego stanowią drogi o nawierzchni asfaltowej (225,256 km). Tylko 2,727 km to drogi powiatowe gruntowe.

Wszystkie drogi publiczne, w celu określenia wymagań technicznych i użytkowych, zgodnie z § 4 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie (Dz. U. z 2016 r. poz. 124 ze zm.) podzielone są na klasy. Wyróżnia się następujące klasy dróg :

A – autostrada

S – ekspresowa

Gp – główna ruchu przyspieszonego

G – główna

Z – zbiorcza

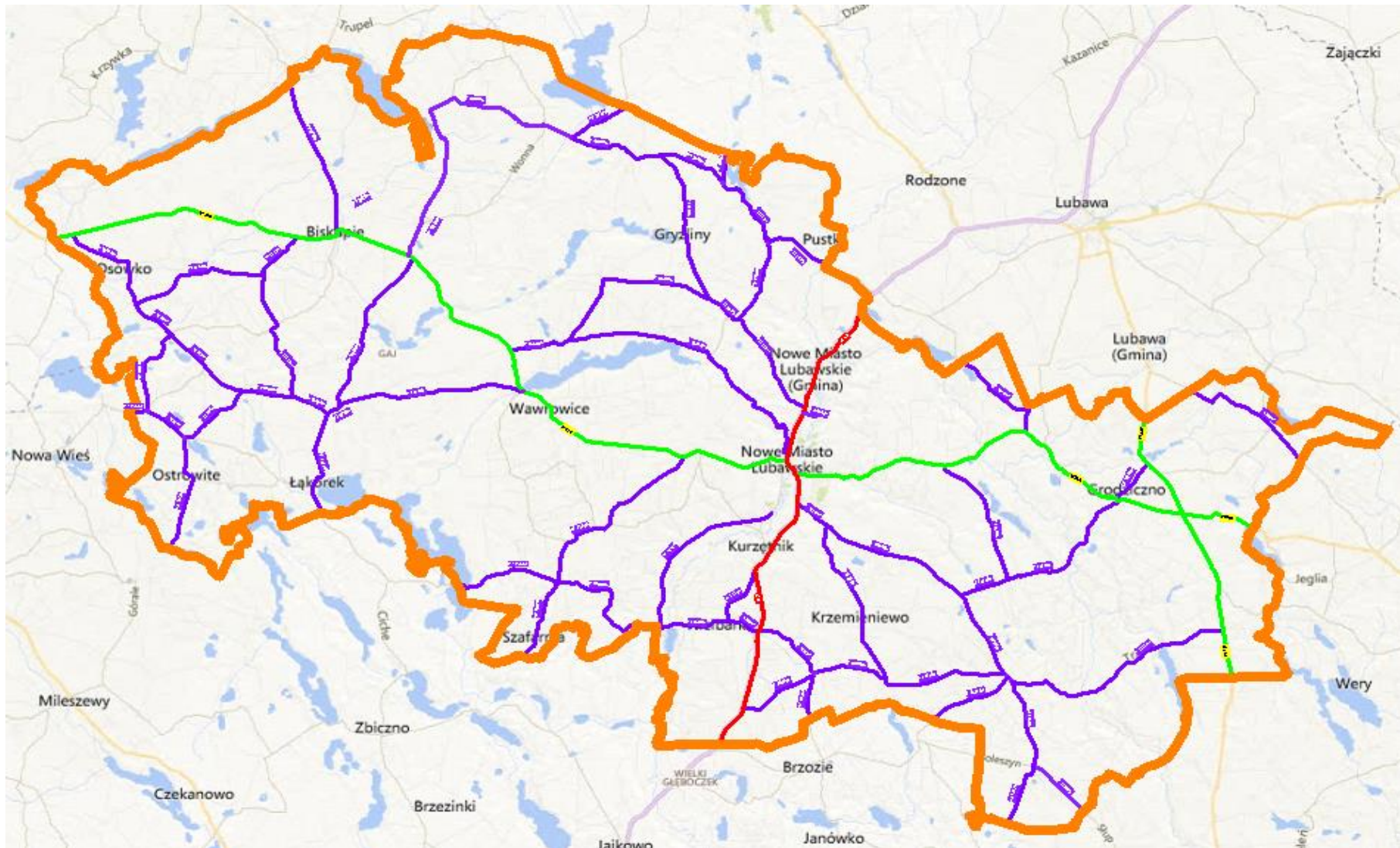
L – lokalna

D – dojazdowa

W powiecie nowomiejskim drogi powiatowe mają klasę techniczną Z i L. Łączna długość dróg klasy Z to 97,989 km, a dróg klasy L to 129,994 km.

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Mapa 7.1. Model sieci dróg powiatowych

Źródło: opracowanie własne – 2019r..

Nowe Miasto Lubawskie 2019

7.1 Sieć dróg powiatowych na terenie gmin powiatu nowomiejskiego

Gmina Biskupiec

Na obszarze gminy Biskupiec znajduje się 9 dróg powiatowych o łącznej długości 73,786 km. Cztery drogi posiadają klasę techniczną Z (drogi zbiorcze), a pięć dróg ma klasę techniczną L (drogi lokalne). Nawierzchnię asfaltową posiadają drogi powiatowe o łącznej długości 71,019 km. Pozostałe 2,727 km to drogi o nawierzchni gruntowej.

Tabela 7.1.1. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Biskupiec

l.p.	Numer drogi	Ciąg drogi	Klasa techniczna	Długość drogi ogółem /km/	na terenie gminy			
					Lokalizacja	długość drogi /km/	odcinek o nawierzchni bitumicznej /km/	odcinek o nawierzchni gruntowej /km/
1	1234N	Sumin – Sędzice	L	5,069	0+000 – 5+069	5,069	5,069	-
2	1236N	W. Tymawa – Łąkorz – Wawrowice	Z	18,719	0+000 – 18+719	18,719	18,719	-
3	1238N	Gr. woj. (Jabłonowo) – Rywałdzik – Wardęgowo	L	5,131	0+000 – 5+121	5,121	5,121	-
4	1271N	Mierzyn – Rywałdzik	L	3,495	0+000 – 3+495	3,495	3,495	-
5	1273N	Ostrowite – gr. woj. (Górale)	L	4,428	0+000 – 4+428	4,428	1,701	2,727
6	1279N	Kisielice – Biskupiec	Z	5,832	7+410 – 13+242	5,832	5,832	-
7	1293N	Biskupiec – Łąkorz	L	6,924	0+000 – 6+924	6,924	6,924	-
8	1299N	Gr. woj. (Brodnica) – Krotoszyny – Szwarcenowo – dr. pow Nr 1333N	Z	28,261	0+000 – 23+214	23,214	23,214	-
9	1313N	Łława – Karaś – dr. nr 1299N (Wonna)	Z	2,271	9+047 – 10+031	0,984	0,984	-
Razem						73,786	71,059	2,727

Źródło: opracowanie własne

Gmina Grodziczno

Na obszarze gminy Grodziczno znajduje się 8 dróg powiatowych o łącznej długości 45,477km. Jedna droga posiada klasę techniczną Z (drogi zbiorcze), a siedem dróg ma klasę techniczną L (drogi lokalne). Wszystkie drogi powiatowe na terenie gminy Grodziczno posiadają nawierzchnię asfaltową.

Tabela 7.1.2. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Grodziczno

l.p.	Numer drogi	Ciąg drogi	Klasa techniczna	Długość drogi ogółem /km/	na terenie gminy			
					Lokalizacja	długość drogi /km/	odcinek o nawierzchni bitumicznej /km/	odcinek o nawierzchni gruntowej /km/
1	1250N	Brzozie – Mroczno – Rynek	L	18,684	7+813 – 18,684	10,871	10,871	-
2	1252N	Mroczenko – Montowo	L	8,899	0+000 – 8+899	8,899	8,899	-
3	1254N	Tuszewo (dr. woj. nr 541) Truszczyńny – Dębień	L	5,247	1+480 – 6+727	5,247	5,247	-
4	1270N	Radomno – Rakowice – Zajączkowo Lub. (dr. nr 538)	L	6,687	2+770 – 6+687	3,917	3,917	-
5	1276N	Gr. woj. (Brzozie) – Mroczno	L	3,116	0+000 – 3,116	3,116	3,116	-
6	1335N	Nowe Miasto Lub. – Mroczno – Słup	Z	16,296	6+833 – 16+296	9,463	9,463	-
7	1337N	Boleszyn – gr. woj. (Wielkie Leżno)	L	2,475	0+000 - 2+475	2,475	2,475	-
8	1347N	Dr. woj. Nr 538 (Tylice) – Mroczenko	L	5,059	3+570 – 5+059	1,489	1,489	-
Razem						45,477	45,477	-

Źródło: opracowanie własne

Gmina Kurzętnik

Na obszarze gminy Kurzętnik znajduje się 7 dróg powiatowych o łącznej długości 51,525 km. Dwie drogi posiadają klasę techniczną Z (drogi zbiorcze), a pięć dróg ma klasę techniczną L (drogi lokalne). Nawierzchnię asfaltową posiadają drogi o łącznej długości 51,525 km.

Tabela 7.1.3. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Kurzętnik

l.p.	Numer drogi	Ciąg drogi	Klasa techniczna	Długość drogi ogółem /km/	na terenie gminy			
					Lokalizacja	długość drogi /km/	odcinek o nawierzchni bitumicznej /km/	odcinek o nawierzchni gruntowej /km/
1	1248N	gr. woj. (Ciche) – Nielbark – gr. woj. (Brzozie)	Z	17,467	0+000 – 17+445	17,462	17,462	-
2	1250N	Brzozie – Mroczo – Rynek	L	18,684	0+000 – 7+813	7,813	7,813	-
3	1317N	Marzęcice – gr. woj. (Pokrzydowo)	L	10,210	0+000 – 10+210	10,210	10,210	-
4	1319N	Nowe Miasto Lub. – Kaługa	L	6,706	1,950 – 8+656	6,706	6,706	-
5	1321N	Kurzętnik – Nielbark	L	2,376	0+000 – 2+376	2,376	2,376	-
6	1323N	Kacze Bagno – Sugajenko	L	6,298	0+000 – 1+660 3+030 – 6+298	1,660 3,268	4,928	-
7	1335N	Nowe Miasto Lub. – Mroczo – Słup	Z	16,296	0+000 – 2+030	2,030	2,030	-
Razem						51, 525	51, 525	-

Źródło: opracowanie własne

Gmina Nowe Miasto Lubawskie

Na obszarze gminy Nowe Miasto Lubawskie znajduje się 10 dróg powiatowych o łącznej długości 55,028 km. Cztery drogi posiadają klasę techniczną Z (drogi zbiorcze), a sześć dróg ma klasę techniczną L (drogi lokalne). Wszystkie drogi powiatowe na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie posiadają nawierzchnię asfaltową.

Tabela 7.1.4. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie

l.p.	Numer drogi	Ciąg drogi	Klasa techniczna	Długość drogi ogółem /km/	na terenie gminy			
					Lokalizacja	długość drogi /km/	odcinek o nawierzchni bitumicznej /km/	odcinek o nawierzchni gruntowej /km/
1	1244N	Skarlin – Lekarty – Nowy Dwór	L	7,760	0+000 – 7+760	7,760	7,760	-
2	1246N	dr. woj. nr 538 – Skarlin – Nowe Miasto Lub.	L	12,616	0+000-11+371	11,371	11,371	-
3	1270N	Radomno – Rakowice – Zajączkowo Lub. (dr. nr 538)	L	6,687	0+000 – 2+618	2,618	2,618	-
		Łącznik		0,152	0+000 – 0+152	0,152	0,152	-
4	1299N	gr. woj. (Brodnica) – Krotoszyny – Szwarcenowo – dr. pow. Nr 1333N	Z	28,261	23+214- 28+261	5,047	5,047	-
5	1313N	Ława – Karaś – dr. nr 1299N (Wonna)	Z	2,271	7+760 – 9+047	1,287	1,287	-
6	1315N	Jamielnik – Gryżliny – dr. nr 1244N	L	5,876	0+000 – 5+876	5,876	5,876	-
7	1323N	Kacze Bagno – Sugajenko	L	6,298	1+660 – 3+030	1,370	1,370	-
8	1333N	gr. pow. (Ława) – Radomno – Nowe Miasto Lub.	Z	11,419	7+070 – 18+244	11,174	11,174	-
9	1335N	Nowe Miasto Lub. – Mroczo – Słup	Z	16,296	2+030 – 6+833	4,803	4,803	-
10	1347N	dr. woj. nr 538 (Tylice) – Mroczenko	L	5,059	0+000 – 3+570	3,570	3,570	-
Razem						55,028	55,028	-

Źródło: opracowanie własne

Gmina Miejska Nowe Miasto Lubawskie

Na obszarze gminy miejskiej Nowe Miasto Lubawskie znajdują się 3 ulice, które leżą w ciągach dróg powiatowych. Ich łączna długość wynosi 2,167 km. Jedna ulica posiada klasę techniczną Z (drogi zbiorcze) a dwie ulice mają klasę techniczną L (drogi lokalne). Wszystkie ulice leżące w ciągach dróg powiatowych na terenie gminy miejskiej Nowe Miasto Lubawskie posiadają nawierzchnię asfaltową.

Tabela 7.1.5. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy miejskiej Nowe Miasto Lubawskie

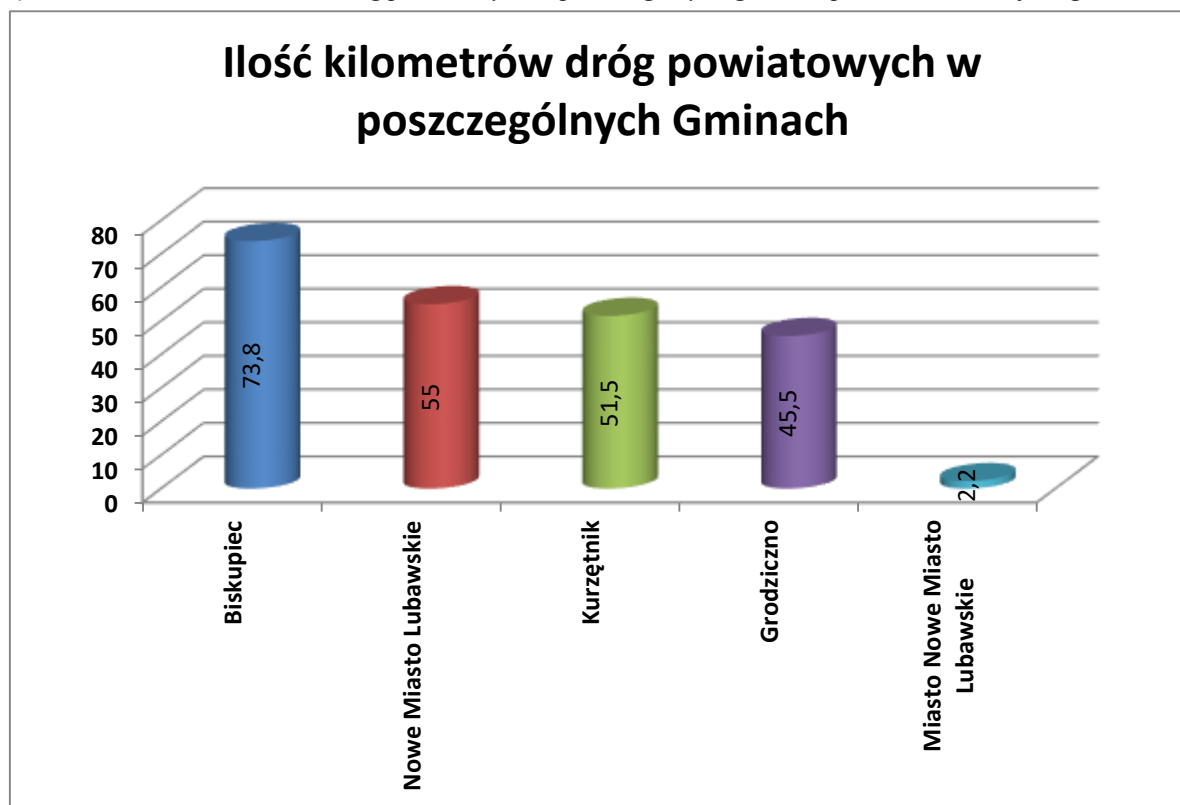
l.p.	Numer drogi	Ciąg drogi	Klasa techniczna	Długość drogi ogółem /km/	na terenie gminy			
					Lokalizacja	długość drogi /km/	odcinek o nawierzchni bitumicznej /km/	odcinek o nawierzchni gruntowej /km/
1	5500N	ulica Mszanowska	L	0,677	0+000 – 0+677	0,677	0,677	-
2	1246N	ulica Żwirki i Wigury	L	12,616	11+371 – 12+616	1,245	1,245	-
3	1333N	ulica Hławska	Z	11,419	18+244 -18+489	0,245	0,245	-
Razem						2,167	2,167	-

Źródło: opracowanie własne

Z powyższych zestawień wynika, że największa sieć dróg powiatowych znajduje się na terenie gminy Biskupiec a najmniejsza na terenie gminy miejskiej Nowe Miasto Lubawskie. Tylko na obszarze gminy Biskupiec występuje droga powiatowa o nawierzchni gruntowej. Na terenie pozostałych gmin wszystkie drogi powiatowe mają nawierzchnię asfaltową.

Wielkość sieci dróg powiatowych na terenie poszczególnych gmin powiatu nowomiejskiego obrazuje poniższy wykres.

Wykres 7.1.1. Ilość kilometrów dróg powiatowych w poszczególnych gminach powiatu nowomiejskiego.

Źródło: opracowanie własne

7.2 Infrastruktura związana z drogami przy drogach powiatowych

Przy drogach powiatowych znajdują się obiekty usprawniające ruch lub zabezpieczające uczestników ruchu przed zdarzeniami. Do obiektów tych należą chodniki, ścieżki rowerowe, mosty, przepusty, wiadukty, kładki, tunele i przejazdy kolejowe.

Przy drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego występują chodniki, mosty, wiadukty, przejazdy kolejowe oraz jedna ścieżka rowerowa.

Najwięcej przy drogach powiatowych występuje chodników. Jest w nie wyposażonych większość obszarów zabudowanych wsi i wszystkie ulice powiatowe miasta Nowe Miasto Lubawskie. Chodników przy drogach powiatowych nie mają tylko następujące wsie : Lipowiec, Babalice, Osówko, Wardęgowo, Trzcina, Rynek.

Przy jednej drodze powiatowej (droga Nr 1319N Nowe Miasto Lub. – Kaługa) wybudowany jest ciąg pieszo – rowerowy o długości 315 mb.

W ciągach dróg powiatowych znajduje się ponadto:

- 9 mostów o łącznej długości 132,16 mb,
- 18 przepustów o średnicy światła nie mniejszej niż 80 cm,
- 4 skrzyżowania z liniami kolejowymi w poziomie szyn na czynnych liniach kolejowych relacji Iława – Działdowo i Iława – Jabłonowo Pomorskie. Wszystkie przejazdy kolejowe wyposażone są w rogatki, sygnały świetlne oraz dźwiękowe.
- 2 bezkolizyjne skrzyżowania z liniami kolejowymi w postaci wiaduktów nad drogami.

7.3 Ograniczenia występujące na drogach powiatowych

Najbardziej uciążliwymi ograniczeniami dla wszystkich uczestników ruchu są ograniczenia skrajni drogowej.

Skrajnia drogi jest to wolna, nie zabudowana przestrzeń nad jezdnią oraz nad pasami awaryjnymi (jeżeli występują), poboczami utwardzonymi, opaskami zewnętrznymi i w określonym zakresie nad pasami dzielącymi, która przeznaczona jest do prowadzenia ruchu pojazdów, ich zatrzymywania się lub postoju.

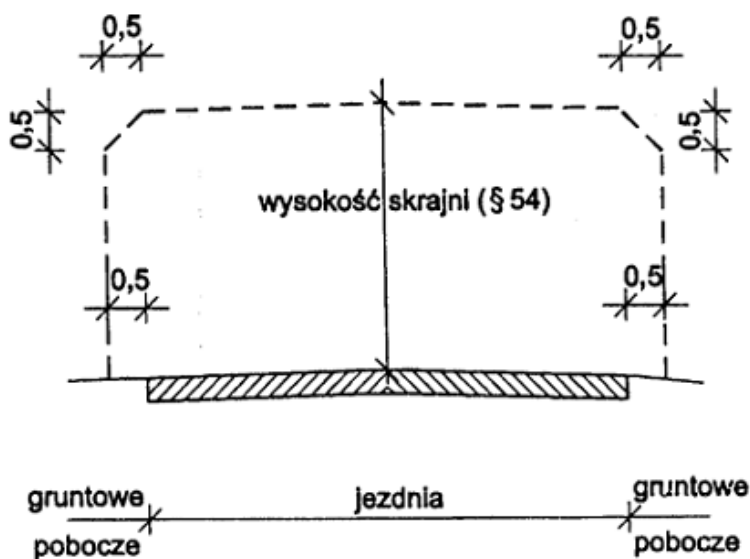
Na drogach powiatowych mamy do czynienia najczęściej z zawężonymi poboczami lub z ograniczeniem wysokości. Zgodnie z § 54 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. (Dz. U. z 2016 r., poz. 124 ze zm.), wysokość skrajni drogi powinna być nie mniejsza niż :

- 4,70 m – nad drogą klasy A, S lub GP,
- 4,60 m – nad drogą klasy G lub Z,
- 4,50 m – nad drogą klasy L lub D.

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Wykres 7.3.1. Schemat skrajni drogi jednojezdniowej klasy GP i drogi niższych klas z jezdnią nie ograniczoną krawężnikami

Źródło: załącznik do Rozporządzenia Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z dnia 2 marca 1999r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać drogi publiczne i ich usytuowanie. (Dz. U. z 2016r., poz.124 ze zm.)

Na drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego występują następujące ograniczenia w ruchu pojazdów:

1. **Droga powiatowa Nr 1236N Wielka Tymawa – Łąkorz – Wawrowice** - droga klasy Z – w miejscowości Wardęgowo.
Wiadukt kolejowy nad drogą ogranicza skrajnię pionową drogi powiatowej do **4,0 m**.
Uniemożliwiony jest przejazd pod wiaduktem pojazdów wyższych.
2. **Droga powiatowa Nr 1299N gr. woj. (Brodnica) – Krotoszyny – Szwarcenowo – dr. pow. Nr 1333N** – droga klasy Z – w miejscowości Jamielnik.
Wiadukt kolejowy nad drogą ogranicza skrajnię pionową drogi powiatowej do **3,5 m**.
Uniemożliwiony jest przejazd pod wiaduktem pojazdów wyższych.
3. **Droga powiatowa Nr 5500N ul. Mszanowska** – droga klasy L
Ze względu na stan techniczny mostu drogowego na rzece Drwęca wprowadzono zawężenie jezdni na obiekcie do jednego pasa ruchu (**3,5 m**). Uniemożliwia to wymijanie się dwóch pojazdów na moście.
4. **Droga powiatowa Nr 1254N Tuszewo (dr. woj. nr 541) – Truszczyny – Dębień** – droga klasy L – w miejscowości Świniarc
Ze względu na stan techniczny przepustu pod drogą powiatową na cieku wodnym Struga w Świniarcu wprowadzono zakaz przejazdu przez ten obiekt pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej większej niż **15 ton**,

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

---

5. Droga powiatowa Nr **1293N Biskupiec – Łąkorz** – droga klasy L – od skrzyżowania z drogą wojewódzką do miejscowości Sędzice .
Ze względu na stan techniczny drogi wprowadzono zakaz poruszania się pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej większej niż **15 ton**.
6. Droga powiatowa Nr **1234N Sumin – Sędzice** – droga klasy L – na całej długości drogi
Ze względu na stan techniczny drogi wprowadzono zakaz poruszania się pojazdów o dopuszczalnej masie całkowitej większej niż **15 ton**.
7. Droga powiatowa Nr **1321N Kurzętnik – Nielbark** – droga klasy L – wyłączenie z ruchu ciężarowego wsi Nielbark, zakaz ruchu dla pojazdów ciężarowych, ruch pojazdów skierowany przez strefę ekonomiczną drogą gminną, analogicznie na drodze powiatowej **1248N Gr. woj. (Ciche) – Nielbark – gr. woj. (Brzozie)** zakaz ruchu pojazdów ciężarowych przez wieś Nielbark, ruch pojazdów ciężarowych skierowany przez strefę ekonomiczną drogą gminną do drogi krajowej Nr 15.

Specyficzną sytuacją dla dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego jest zadrzewienie. Na znacznej części odcinków dróg powiatowych drzewa rosną na poboczu ograniczając skrajnię. Na wielu odcinkach zadrzewienie takie występuje jako zadrzewienie zwarte.

W tej sytuacji należy pamiętać, że podstawową funkcją drogi jest możliwie sprawne i bezpieczne przenoszenie ruchu pojazdów i pieszych. Drzewa natomiast są elementem wyposażenia pasa drogowego i powinny być do funkcji drogi możliwie jak najlepiej dostosowane. W przeciwnym razie dochodzi do obniżenia funkcjonalności drogi.

Drzewa przydrożne rosnące w koronie drogi wpływają negatywnie na stan bezpieczeństwa ruchu poprzez ograniczanie możliwości lub zwiększanie kosztów poprawy parametrów technicznych dróg. Podejmowane prace mające na celu np. poszerzenie jezdni w warunkach obsadzenia drogi drzewami w bardzo licznych przypadkach prowadzi do likwidacji poboczy. Zwiększenie szerokości jezdni umożliwia w ten sposób ruch pojazdów o większych gabarytach – ale pozostawienie drzew przy samej jej krawędzi radykalnie zwiększa zagrożenie dla ruchu.

Drzewa rosnące blisko jezdni utrudniają także ruch pieszych oraz wprowadzanie chodników. Negatywnym skutkiem utrzymywania drzew w pasie drogowym są koszty poniesione w celu osiągnięcia funkcjonalności drogi w odniesieniu do przeprowadzania ruchu pojazdów. Na drodze obsadzonej drzewami ruch jest (powinien być) wolniejszy – przy tych samych

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

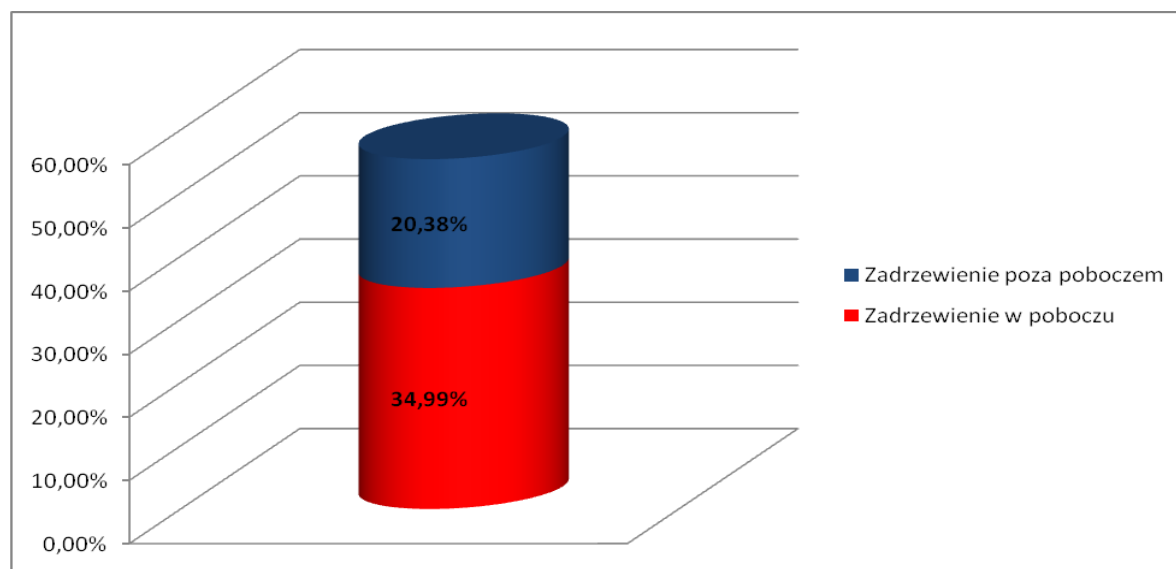
parametrach technicznych, jak w przypadku drogi nie obsadzonej drzewami. Wydłuża się przez to czas przejazdu, zwiększają się koszty podróży.

Pas zieleni przy drodze powinien uwzględniać parametry drogi oraz funkcje pełnione w strukturze powiązań komunikacyjnych, z których wynika obciążenie ruchem. Zadrzewienia przydrożne są kształtowane na długi czas – rzędu dziesiątków lat. Ich nieprawidłowe urządzenie w chwili dokonywania nasadzeń może w przyszłości przysporzyć dodatkowych kosztów związanych z utrzymaniem prawidłowego funkcjonowania drogi.

Za szczególnie pożądane uznać należy wprowadzanie stref zakrzewionych po zewnętrznej stronie łuków drogowych, w tym zwłaszcza o małym promieniu krzywizny. Jednak towarzyszyć temu musi bezwzględna eliminacja drzew przydrożnych. Łuki wewnętrzne dróg oraz inne strefy wymagające zachowania szczególnie dobrej widoczności powinny być wyposażone jedynie w zieleń niską.

Na podstawie przeprowadzonej przez Zarząd Dróg Powiatowych w Nowym Mieście Lubawskim analizy występowania drzew przy drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego stwierdzono, że na ok. **35 %** długości dróg drzewa występują w koronie drogi tj. w poboczu lub na jego krawędzi. Na nieco ponad **20%** długości dróg drzewa występują w pasie drogowym lecz poza poboczem drogi.

Wykres 7.3.2. Długość dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego przy których występuje zadrzewienie

Źródło : opracowanie własne

8. Obiekty inżynierskie na drogach powiatowych

8.1 Mosty

W ciągach dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego znajduje się 9 mostów. Każdy z nich ma nadany Jednolity Numer Inwentarzowy (JNI JAD). Wszystkie obiekty mają konstrukcję betonową. Mosty w ciągach dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego są jednojezdniowe. Przenoszą ruch nad ciekami wodnymi takimi jak : rzeka Drwęca, rzeka Wel, rzeka Osa, rzeka Młynówka.

Każdy obiekt mostowy podlega kontroli okresowej, co najmniej raz w roku, polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego. Dodatkowo, co najmniej raz na 5 lat, podlega kontroli polegającej na sprawdzeniu stanu technicznego i przydatności do użytkowania.

Ocenie podlegają wszystkie elementy konstrukcyjne mostu. Brane pod uwagę są następujące uszkodzenia: zanieczyszczenia, wegetacja roślinna, przecieki wody, osady i wykwit, zniszczenie zabezpieczeń antykorozyjnych, korozja i starzenie, zarysowania i pęknięcia, uszkodzenie spoeń lub łączników, deformacje, przemieszczenia i osiadanie, zablokowanie i ograniczenie ruchu, ubytki materiału, jego braki lub erozja, zniszczenie struktury materiału.

Wszystkie elementy mostu oceniane są w skali od 0 do 5 przy czym :

- 5 – stan odpowiedni – bez uszkodzeń i zanieczyszczeń możliwych do stwierdzenia podczas przeglądu
- 4 – stan zadawalający – wykazuje zanieczyszczenia lub pierwsze objawy uszkodzeń pogarszających wygląd estetyczny
- 3 – stan niepokojący – wykazuje uszkodzenia, których nienaprawienie spowoduje skrócenie okresu bezpiecznej eksploatacji
- 2 – stan niedostateczny – wykazuje uszkodzenia obniżające przydatność użytkową, ale możliwe do naprawy
- 1 – stan przedawaryjny – wykazuje nieodwracalne uszkodzenia dyskwalifikujące przydatność użytkową
- 0 – stan awaryjny – uległ zniszczeniu lub przestał istnieć

Średnia arytmetyczna oceny poszczególnych elementów mostu stanowi ocenę średnią obiektu. Określa ona stan techniczny całego obiektu przy zastosowaniu tej samej skali.

W poniższej tabeli zestawiono wykaz obiektów mostowych na drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego wraz z ich oceną stanu technicznego wykonaną w **roku 2019 r.**

Tabela 8.1..1 Charakterystyka mostów na drogach powiatowych

l.p	miejsowość	nr drogi powiatowej	nr ewidencyjny (JNI JAD)	długość obiekt /mb/	konstrukcja dźwigarów	ocena stanu technicznego
1	Piotrowice	1279N	01017903	7,20	Belki monolityczne	3,53
2	Wonna	1299N	01017906	4,10	Płyta betonowa	3,18
3	Kaługa	1248N	01017912	25,25	Belki prefabrykowane	4,00
4	Bielice	1299N	01017915	5,05	Płyta betonowa	3,08
5	Ruda	1270N	01017908	21,40	Belkowy	3,31
6	Sędzice	1293N	01017910	4,70	Płyta betonowa	3,58
7	Grodziczno	1252N	01017913	17,20	Płyta ze wspornikiem	3,62
8	Trzcina	1250N	01017917	17,20	Płyta betonowa	3,78
9	Nowe Miasto Lub.	5500N	01008352	30,06	Belkowy	4,00

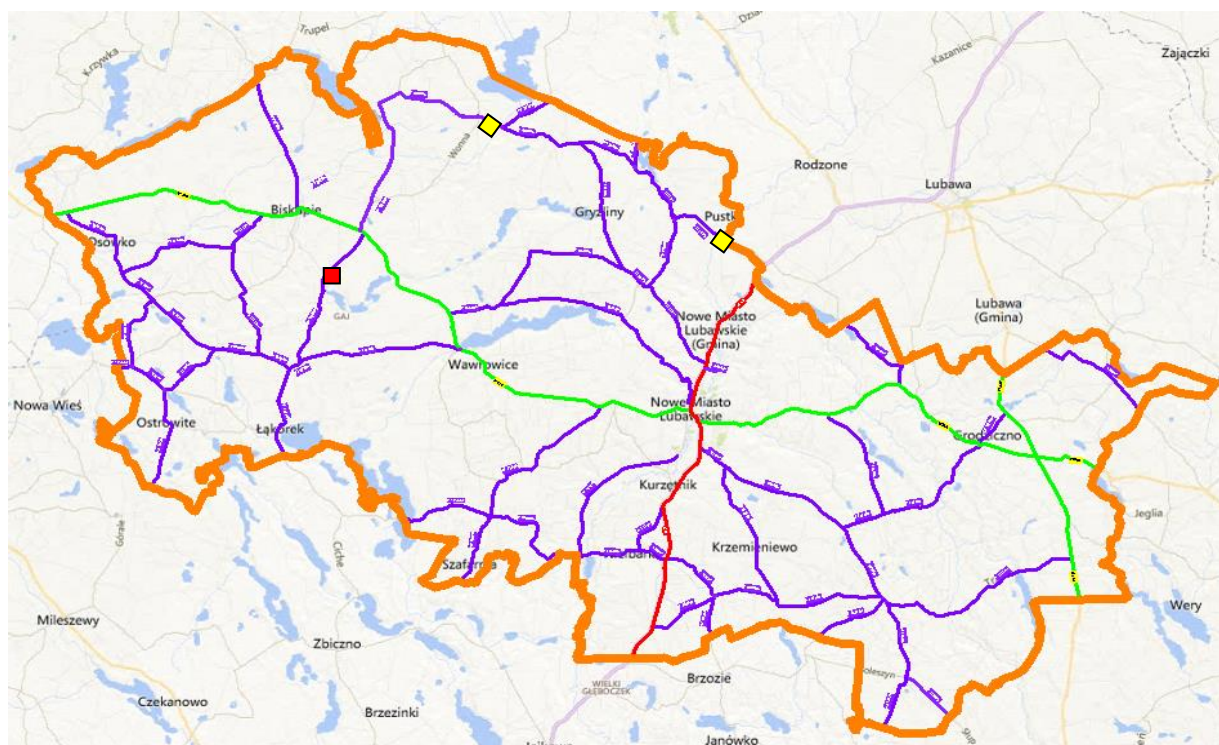
Źródło: opracowanie własne

Średnia ocena stanu technicznego mostów zlokalizowanych w ciągach dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego wynosi **3,56**. Można więc powiedzieć, że ogólny stan techniczny mostów waha się między zadawalającym a niepokojącym.

Lokalizacja obiektów mostowych znajdujących się w ciągach dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego została przedstawiona na poniższej mapie.

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Mapa 8.1.1. Mapa przedstawiająca lokalizację i ocenę mostów z najniższą oceną w powiecie nowomiejskim

Źródło : opracowanie własne

- Mosty w niepokojącym stanie technicznym
- Mosty w najgorszym stanie technicznym spośród wszystkich obiektów mostowych

Zdjęcia ze zbiorów własnych ZDP

W najgorszym stanie technicznym jest most o numerze JNI 01017915. Znajduje się on w ciągu drogi powiatowej Nr 1299N gr. woj. (Brodnica) – Krotoszyny – Szwarcenowo – dr. pow. Nr 1333N, w km 8+704, w miejscowości Bielice.

W niepokojącym stanie technicznym jest most o numerze JNI 01017906. Znajduje się on w ciągu drogi powiatowej Nr 1299N gr. woj. (Brodnica) – Krotoszyny – Szwarcenowo – dr. pow. Nr 1333N, w km 22+384, w miejscowości Wonna.

W niepokojącym stanie technicznym jest również most o numerze JN1 01017908. Znajduje się on w ciągu drogi powiatowej Nr 1270N Radomno – Rakowice – Zajązkowo Lub. – dr. woj. 538, w km 2+767, w miejscowości Pustki.

8.2. Przepusty o świetle otworu równym lub większym 120 cm

W ciągach dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego znajduje się 18 przepustów o świetle otworu większym lub równym 120 cm. Są to obiekty inżynierskie, które podobnie jak mosty podlegają takiej samej ocenie technicznej. Wszystkie elementy przepustu oceniane są w tej samej skali co mosty czyli od 0 do 5, gdzie 0 oznacza stan awaryjny a 5 stan odpowiedni.

Tabela 8.2.1 Zestawienie przepustów wraz z ich stanem technicznym na rok 2019 r.

l.p	droga powiatowa	miejscowość	lokalizacja w ciągu drogi	konstrukcja	ocena stanu technicznego
1	1236 N	Sumin	3+038	Rura stalowa	4,08
2	1248 N	Ciche	0+012	Rura stalowa	4,33
3	1246 N	Skarlin	4+863	Sklepiony	3,0
4	1246 N	Nawra	11+942	Rurowy	3,02
5	1248 N	Nielbark	13+694	Sklepiony betonowy	3,79
6	1254 N	Świniarc	2+610	Ramowy – żelbetowy	3,31
7	1299 N	Szwarcenowo	14+572	Ramowy – żelbetowy	3,54
8	1319 N	Lipowiec 1	5+063	Sklepiony kamienno-ceglany	3,0
9	1323 N	Krzemieniewo	4+469	Ramowy – żelbetowy	3,31
10	1333 N	Radomno 3	8+397	Ramowy - Żelbetowy	4,03
11	1252 N	Mroczenko	3+657	Rura stalowa	3,89
12	1252 N	Montowo	8+163	Sklepiony betonowy	4,0
13	1252 N	Grodziczno	7+350	Betonowo – ceglany sklepiony	3,28
14	1236 N	Mierzyn	6+773	Sklepiony betonowy	3,62
15	1319 N	Lipowiec 2	6+835	Sklepiony betonowy	3,08
16	1270 N	Radomno 1	0+530	Rura stalowa	3,83
17	1333 N	Radomno 2	10+371	Rura stalowa	4,08
18	1299 N	Łąkorek	0+820	Rura stalowa	4,08

Źródło : opracowanie własne

Średnia ocena stanu technicznego przepustów znajdujących się w ciągach dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego wynosi **3,63**.

9. Przejazdy kolejowe

W ciągach dróg powiatowych znajdują się cztery skrzyżowania dróg z czynnymi liniami kolejowymi w poziomie szyn. Zgodnie z § 5 Rozporządzenia Ministra Infrastruktury i Rozwoju z dnia 20 października 2015 r. (Dz. U z 2015 r. poz.1744 ze zm.) przejazdy kolejowe dzielą się na kategorie. Wyróżnia się 4 kategorie przejazdów kolejowych :

- kategorii A – przejazdy kolejowo – drogowe, na których ruch drogowy jest kierowany:
  - przez uprawnionych pracowników zarządcy kolei lub przewoźnika kolejowego, posiadających wymagane kwalifikacje, - przy pomocy sygnałów ręcznych albo urządzeń przejazdowych wyposażonych w rogatki zamykające całą szerokość jezdni,
- kategorii B – przejazdy kolejowo – drogowe, na których ruch drogowy jest kierowany przy pomocy samoczynnych systemów przejazdowych, wyposażonych w sygnalizację świetlną i rogatki zamykające ruch drogowy,
- kategorii C – przejazdy kolejowo – drogowe, na których ruch drogowy jest kierowany przy pomocy samoczynnych systemów przejazdowych wyposażonych tylko w sygnalizację świetlną,
- kategorii D – przejazdy kolejowo – drogowe, które nie są wyposażone w systemy i urządzenia zabezpieczenia ruchu,
- kategorii E - przejścia wyposażone w: - półsamoczynne systemy przejazdowe lub samoczynne systemy przejazdowe albo – kołowrotki, bariery lub labirynty,
- kategorii F - przejazdy kolejowo – drogowe lub przejścia zlokalizowane na drogach wewnętrznych, wyposażone zgodnie z 12 ust. 2 w/w rozporządzenia

Na drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego występują przejazdy kolejowe w kategoriach B. W poniższej tabeli zestawione zostały skrzyżowania dróg z liniami kolejowymi w poziomie szyn występujące na drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego.

Tabela 9.1. Zestawienie przejazdów kolejowych wraz z określeniem ich stanu technicznego.

l.p	droga powiatowa	miejsowość	kategoria przejazdu
1	1238 N Gr. woj. (Jabłonowo) – Rywałdzik – Wardęgowo	Ostrowite	B
2	1293 N Biskupiec – Łąkorz	Lipinki	B
3	1299 N gr. woj. (Brodnica) – Krotoszyny – Szwarcenowo – dr. pow. Nr 1333 N (Radomno)	Bielice	B
4	1252 N Mroczenko – Montowo	Montowo	B

Źródło: opracowanie własne

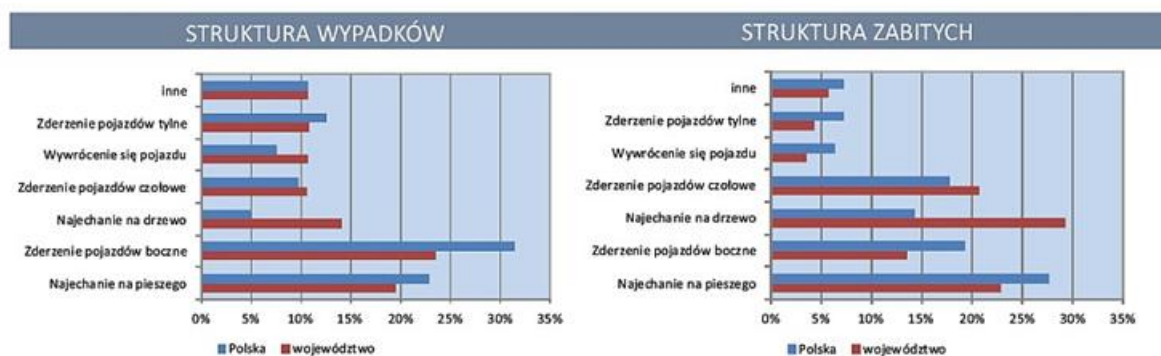
10. Bezpieczeństwo uczestników ruchu drogowego

Zgodnie z Raportem Warmińsko-Mazurskiego Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego sporządzanym dla całego województwa warmińsko-mazurskiego wg. stanu za rok 2018 w regionie warmińsko - mazurskim, na całej sieci dróg wszystkich kategorii, nastąpiło polepszenie poziomu bezpieczeństwa w stosunku do lat poprzednich. Spadła liczba rannych w wypadkach drogowych. Wyjątek stanowi liczba osób zabitych w wypadkach gdzie nastąpił znaczący wzrost. Głównym problemem, dla dróg wszystkich kategorii, jest zagrożenie pieszych oraz dzieci.

Powiat nowomiejski stara się zapobiegać tego typu zagrożeniom i dlatego dla podwyższenia bezpieczeństwa pieszych na drogach powiatowych w latach 2015-2019 wybudowano lub przebudowano **7 663 mb** chodników. Dzięki temu wyseparowano ruch pieszych z ruchu pojazdów, a tym samym zmalało zagrożenie dla pieszych.

Ze struktury wypadków wynika, że najczęściej zdarzeń na całej sieci dróg wszystkich kategorii na terenie województwa warmińsko - mazurskiego spowodowanych było zderzeniem bocznym (**ponad 20%**) oraz najechaniem na pieszego (**niespełna 20%**). Niestety, nasz region utrzymuje cały czas wysoki wskaźnik w skali kraju, jeśli chodzi o najechanie na drzewo (**prawie 15%**). Jest to wynik dużo wyższy od przeciętnego w Polsce, który wynosi niespełna **5%**. Również spośród wszystkich ofiar śmiertelnych najczęściej odniosło śmierć w wyniku zderzenia z drzewem (**prawie 30%**), podczas, gdy w Polsce wskaźnik ten wynosi mniej niż **15 %**.

Wykres: 10.1. Struktura Wypadków i struktura zabitych na sieci dróg wszystkich kategorii na terenie województwa warmińsko – mazurskim w 2018 roku

Źródło: Opracowanie Warmińsko-Mazurskie Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Stan za rok 2018 – ostatnie publikowane dane.

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Na terenie poszczególnych powiatów w woj. warmińsko - mazurskim w roku 2018 stan bezpieczeństwa w ruchu drogowym w porównaniu do dwóch poprzednich lat przedstawiał się następująco:

Tabela 10.1. Wypadki na drogach publicznych w województwie warmińsko – mazurskim w latach 2016 - 2018

Powiat	Rok	2016	2017	2018	Wzrost/ Spadek	Dynamika
POWIAT BARTOSZYCKI		41	41	40	-1	97,6%
POWIAT BRANIEWSKI		54	44	42	-2	95,5%
POWIAT DZIAŁDOWSKI		54	51	34	-17	66,7%
POWIAT ELBLĄG		100	96	75	-21	78,1%
POWIAT ELBLĄSKI		87	62	61	-1	98,4%
POWIAT EŁCKI		97	100	81	-19	81,0%
POWIAT GIŻYCKI		41	34	32	-2	94,1%
POWIAT GOŁDAPSKI		20	22	25	3	113,6%
POWIAT IŁAWSKI		95	91	83	-8	91,2%
POWIAT KĘTRZYŃSKI		44	37	29	-8	78,4%
POWIAT LIDZBARSKI		38	20	22	2	110,0%
POWIAT MRĄGOWSKI		84	48	27	-21	56,3%
POWIAT NIDZICKI		23	19	15	-4	78,9%
POWIAT NOWOMIEJSKI		21	41	21	-20	51,2%
POWIAT OLECKI		37	25	41	16	164,0%
POWIAT OLSZTYN		296	258	256	-2	99,2%
POWIAT OLSZTYŃSKI		235	232	203	-29	87,5%
POWIAT OSTRÓDZKI		106	92	74	-18	80,4%
POWIAT PISKI		49	43	41	-2	95,3%
POWIAT SZCZYCIEŃSKI		82	83	60	-23	72,3%
POWIAT WĘGORZEWSKI		26	18	19	1	105,6%
Ogółem		1630	1457	1281	-176	87,9%

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie

Dokonując oceny danych w zakresie zaistniałych wypadków drogowych nastąpił spadek liczby wypadków w porównaniu do 2017 roku. Najmniej wypadków w poprzednim roku zaistniało w powiatach: nidzickim (15), węgorszewskim (19), nowomiejskim (21), lidzbarskim (22), gołdapskim (25) oraz mrągowskim (27).

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

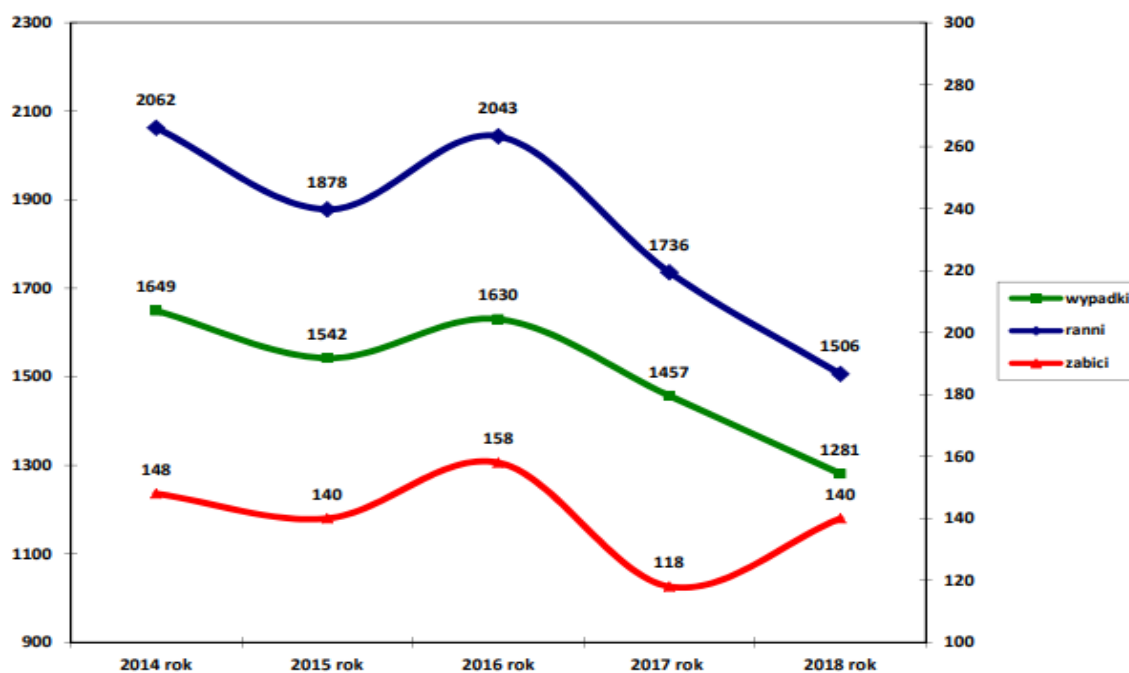
Wskaźniki dotyczące bezpieczeństwa na drogach w 5 ostatnich latach przedstawiają się następująco:

Tabela 10.2. Wypadki i ich skutki na drogach publicznych w województwie warmińsko – mazurskim w latach 2014 - 2018

Lata	Liczba wypadków	Liczba zabitych	Liczba rannych	Liczba kolizji
2014	1649	148	2062	13928
2015	1542	140	1878	14417
2016	1630	158	2043	15682
2017	1457	118	1736	17158
2018	1281	140	1506	16137
Ogółem	7559	704	9225	77322
Średnia ilość dla pięciu lat	1512	141	1845	15464

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie

Wykres 10.2. Wypadki ranni i zabici w województwie warmińsko – mazurskim w latach 2014-2018

Źródło: Komenda Wojewódzka Policji w Olsztynie

Na podstawie powyższego wykresu można zauważyć, że wartości bezwzględne liczby wypadków oraz rannych w minionym 2018 roku ukształtowały się na najniższym poziomie w porównaniu do ubiegłych czterech lat. Wyjątek stanowi liczba osób zabitych w wypadkach gdzie nastąpił znaczący wzrost.

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Wykres 10.3. Wskaźnik gęstości wypadków według powiatów

Powiat	symbol	Wypadki na 100 km/2018	Wypadki na 100 km/2017
bartoszycki	NBA	2,7	2,8
braniewski	NBR	4,6	4,9
działdowski	NDZ	3,1	4,6
elbląski	NEB	4,2	4,3
ełcki	NEL	9,8	12,1
giżycki	NGI	4,1	4,3
gołdapski	NGO	3,5	3,1
iławski	NIL	6,0	6,6
kętrzyński	NKE	2,1	2,7
lidzbarski	NLI	2,7	2,4
mragowski	NMR	2,7	4,9
niedzicki	NNI	1,3	1,6
nowomiejski	NNM	2,3	4,5
olecki	NOE	4,0	2,4
olsztyński	NOL	8,9	10,1
ostródzki	NOS	4,3	5,4
piski	NPI	3,5	3,7
szczygieński	NSZ	3,8	5,2
węgorzewski	NWE	3,2	3
m. Elbląg	NE	34,0	43,5
m. Olsztyn	NO	74,4	74,7
Średnia		8,8	9,8
Wartość wskaźnika dla woj.		5,6	

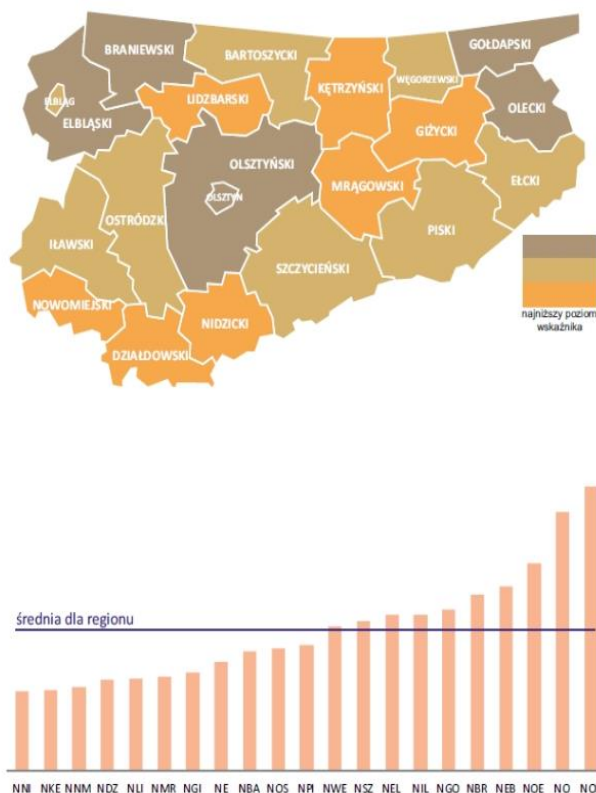

Źródło: Opracowanie Warmińsko-Mazurskie Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Stan za rok 2018 – ostatnie publikowane dane.

Na podstawie w/w wykresu w roku 2018 można ustalić, iż powiat nowomiejski znajdował się na 3 miejscu z najniższym wskaźnikiem gęstości wypadków w województwie warmińsko mazurskim, który wynosił 2,3/100 km.

Wykres 10.4. Wskaźnik wypadków na 100 tys. mieszkańców

Powiat	symbol	Wypadki na 100 tys. mieszkańców 2018	Wypadki na 100 tys. mieszkańców 2017
bartoszycki	NBA	68,5	69,9
braniewski	NBR	100,8	107,6
działdowski	NDZ	51,7	77,4
elbląski	NEB	105,3	107
elcki	NEL	89,0	110,2
giżycki	NGI	56,2	59,6
gołdapski	NGO	92,4	81,2
iławski	NIL	89,4	98,1
kętrzyński	NKE	45,7	58,1
lidzbarski	NLI	52,6	47,7
mragowski	NMR	53,6	95,2
nidzicki	NNI	45,1	57
nowomiejski	NNM	47,6	92,9
olecki	NOE	118,5	72,3
olsztyński	NOL	162,1	185,4
ostródzki	NOS	70,3	87,3
piski	NPI	72,0	75,3
szczywieński	NSZ	85,5	118
węgorzewski	NWE	82,4	77,6
m. Elbląg	NE	62,0	79,3
m. Olsztyn	NO	147,9	148,6
Średnia		80,9	132,8
Wartość wskaźnika dla woj.		89,3	

Źródło: Opracowanie Warmińsko-Mazurskie Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Stan za rok 2018 – ostatnie publikowane dane.

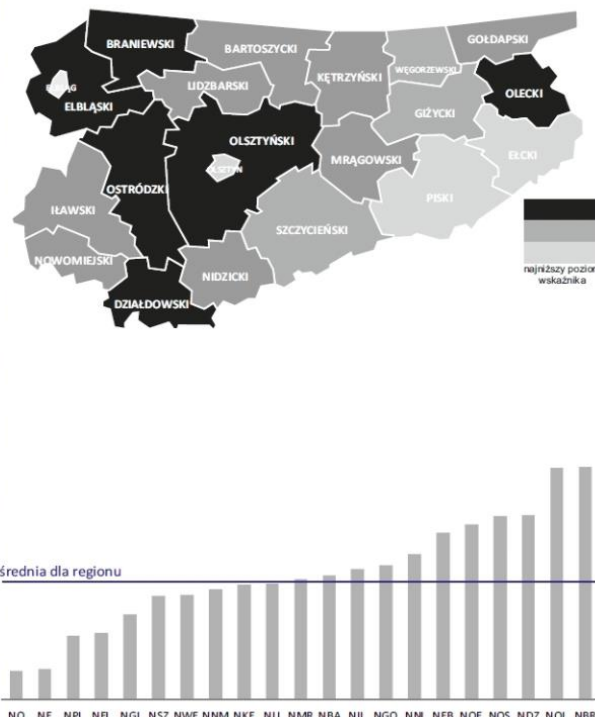
Również wykres obrazujący wskaźnik wypadków w 2018 r. na 100 tys. mieszkańców plasuje powiat nowomiejski na trzecim miejscu wśród wszystkich powiatów województwa warmińsko mazurskiego (47,6/100 tys. mieszkańców).

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Wykres 10.5. Wskaźnik zabitych na 100 tys. Mieszkańców

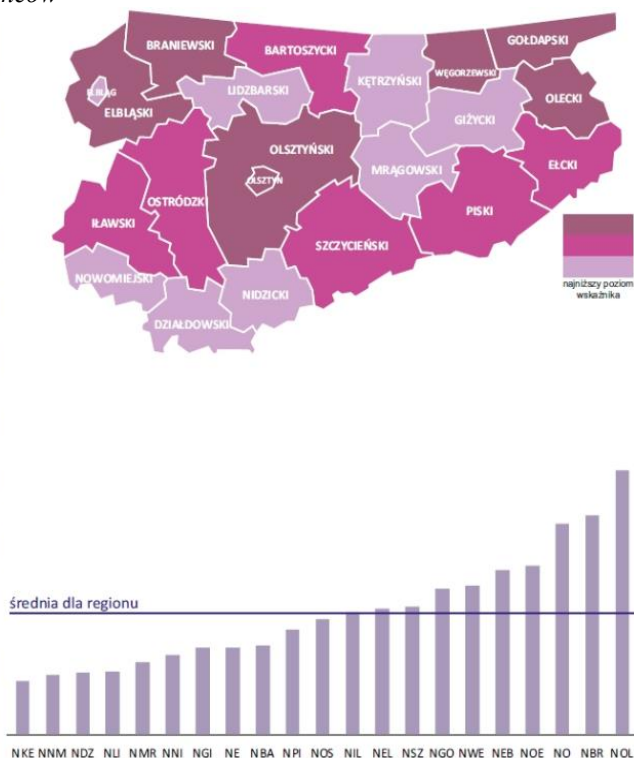
Powiat	symbol	Zabici na 100 tys. mieszkańców 2018	Zabici na 100 tys. mieszkańców 2017
bartoszycki	NBA	10,3	6,8
braniewski	NBR	19,2	12,0
działdowski	NDZ	15,2	7,6
elbląski	NEB	13,8	12,1
ełcki	NEL	5,5	2,2
giżycki	NGI	7,0	5,3
goldapski	NGO	11,1	7,4
iławski	NIL	10,8	9,7
kętrzyński	NKE	9,5	7,9
lidzbarski	NLI	9,6	11,9
mragowski	NMR	9,9	9,9
nidzicki	NNI	12,0	6,0
nowomiejski	NNM	9,1	6,8
olecki	NOE	14,5	14,5
olsztyński	NOL	19,2	20,1
ostródzki	NOS	15,2	5,7
piski	NPI	5,3	10,5
szczywieński	NSZ	8,6	8,5
węgorzewski	NWE	8,7	4,3
m. Elbląg	NE	2,5	6,6
m. Olsztyn	NO	2,3	2,3
Średnia		10,4	8,5
Wartość wskaźnika dla woj.		9,8	

Źródło: Opracowanie Warmińsko-Mazurskie Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Stan za rok 2018 – ostatnie publikowane dane.

Wykres 10.6. Wskaźnik rannych na 100 tys. mieszkańców

Powiat	symbol	Ranni na 100 tys. mieszkańców 2018	Ranni na 100 tys. mieszkańców 2017
bartoszycki	NBA	70	80
braniewski	NBR	173	144
działdowski	NDZ	49	97
elbląski	NEB	129	157
ełcki	NEL	99	141
giżycki	NGI	69	65
goldapski	NGO	115	92
iławski	NIL	97	108
kętrzyński	NKE	43	58
lidzbarski	NLI	50	43
mragowski	NMR	58	111
nidzicki	NNI	63	84
nowomiejski	NNM	48	93
olecki	NOE	133	87
olsztyński	NOL	208	242
ostródzki	NOS	91	107
piski	NPI	83	93
szczywieński	NSZ	101	141
węgorzewski	NWE	117	82
m. Elbląg	NE	69	87
m. Olsztyn	NO	166	164
Średnia		97	108
Wartość wskaźnika dla woj.		105	

Źródło: Opracowanie Warmińsko-Mazurskie Obserwatorium Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego. Stan za rok 2018 – ostatnie publikowane dane.

Pomimo tego, że jak wspomniane zostało powyżej nastąpił wzrost zabitych w wypadkach w porównaniu rok do roku (2017 do 2018), w skali całego województwa powiat nowomiejski plasuje się również poniżej średniej z wskaźnikiem zabitych na poziomie 9,1/100 tys. mieszkańców.

Również analizując wykres obrazujący wskaźnik rannych na 100 tys. mieszkańców powiat nowomiejski znajduje poniżej średniej dla całego województwa, która wynosi 97/100 tys. mieszkańców. Wskaźnik rannych na 100 tys. mieszkańców dla powiatu nowomiejskiego wynosi 48/100 tys. mieszkańców co daje jeden z najniższych wskaźników w województwie (2 miejsce).

Długoterminowa analiza danych wskazuje, że pomimo odchyień do jakich dochodziło na przestrzeni ubiegłych lat dostępne dane wskazują na **trend spadkowy**, zarówno w stosunku do **liczby wypadków** do których dochodzi w województwie warmińsko mazurskim, jak i **liczby zabitych i rannych**.

Pomimo tego, mając świadomość liczby oraz gęstości zadrzewienia w koronie pasów dróg powiatowych oraz zagrożeń jakie ono stanowi, Zarząd Dróg Powiatowych w Nowym Mieście Lubawskim z siedzibą w Kurzętniku składa corocznie wnioski o zgodę na wycinkę ok. 150 drzew rosnących w poboczu drogi i pozostałej części pasa drogowego. Jednak każda decyzja zezwalająca na usunięcie drzewa z pasa drogowego wymaga każdorazowo uzgodnienia z Regionalnym Dyrektorem Ochrony Środowiska. Nie wszystkie drzewa wyznaczone do wycinki przez ZDP uzyskują akceptacji RDOŚ. Na części drzew rosnących wzdłuż pasów drogowych dróg powiatowych występują gatunki chronione na które wymagane jest dodatkowe uzyskanie decyzji pozwalającej na zniszczenie gatunków chronionych (m.in. pachnicy dębowej, mchów i porostów). Ponadto wycinkę można prowadzić tylko i wyłącznie poza okresem lęgowym ptaków (tj. od września do marca). Utrudnia to usuwanie drzew z pasa drogowego a czasami wręcz uniemożliwia.

10.1. Analiza bezpieczeństwa ruchu na drogach powiatowych

Na podstawie danych z lat 2015 - 2019 uzyskanych z Komendy Powiatowej Policji w Nowym Mieście Lubawskim stworzono analizę bezpieczeństwa dla dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego.

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Tabela 10.1.1. Ilość zdarzeń drogowych na drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego w latach 2015-2019.

Nr drogi	2015				2016				2017				2018				2019				SUMA	
	Kolizje	Wypadki	Ranni	Zabici	Kolizje	Wypadki	Ranni	Zabici	Kolizje	Wypadki	Ranni	Zabici	Kolizje	Wypadki	Ranni	Zabici	Kolizje	Wypadki	Ranni	Zabici		
1234N	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
1236N	7	0	0	0	6	0	0	0	4	1	1	0	6	1	0	2	7	0	0	0	30	2
1238N	1	1	4	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
1244N	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	5	0
1246N	0	0	0	0	6	0	0	0	4	0	0	0	5	2	1	1	5	0	0	0	20	2
1248N	2	0	0	0	4	0	0	0	2	1	0	1	1	1	1	0	1	0	0	0	10	2
1250N	5	1	1	0	3	0	0	0	4	1	1	0	3	0	0	0	1	0	0	0	16	2
1252N	4	0	0	0	3	0	0	0	3	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	19	0
1254N	1	0	0	0	2	0	0	0	2	1	1	0	1	0	0	0	1	0	0	0	7	1
1270N	1	0	0	0	0	0	0	0	3	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	9	0
1271N	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	2	0
1273N	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	3	0
1276N	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	5	0
1279N	0	1	1	0	4	0	0	0	8	0	0	0	3	0	0	0	1	0	0	0	16	1
1293N	1	0	0	0	1	0	0	0	3	0	0	0	4	0	0	0	2	0	0	0	11	0
1299N	16	0	0	0	2	0	0	0	8	1	1	0	12	0	0	0	10	0	0	0	48	1
1313N	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	2	0	0	0	1	0	0	0	6	0
1315N	2	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	4	0	0	0	1	0	0	0	8	0
1317N	2	0	0	0	1	0	0	0	2	1	1	0	0	1	1	0	0	0	0	0	5	2
1319N	2	0	0	0	4	2	2	0	4	0	0	0	4	0	0	0	3	1	2	0	17	3
1321N	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	3	0
1323N	4	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	6	0
1333N	13	2	2	0	12	0	0	0	18	1	1	0	15	1	1	0	8	0	0	0	66	4
1335N	19	0	0	0	22	7	7	1	30	5	5	1	26	1	1	0	19	1	1	0	116	14
1337N	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
1347N	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	2	0	0	0	3	1
5500N	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	1	0
SUMA	85	5	8	0	73	9	9	1	104	13	12	2	108	7	5	3	66	2	3	0	436	36

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Nowym Mieście Lubawskim

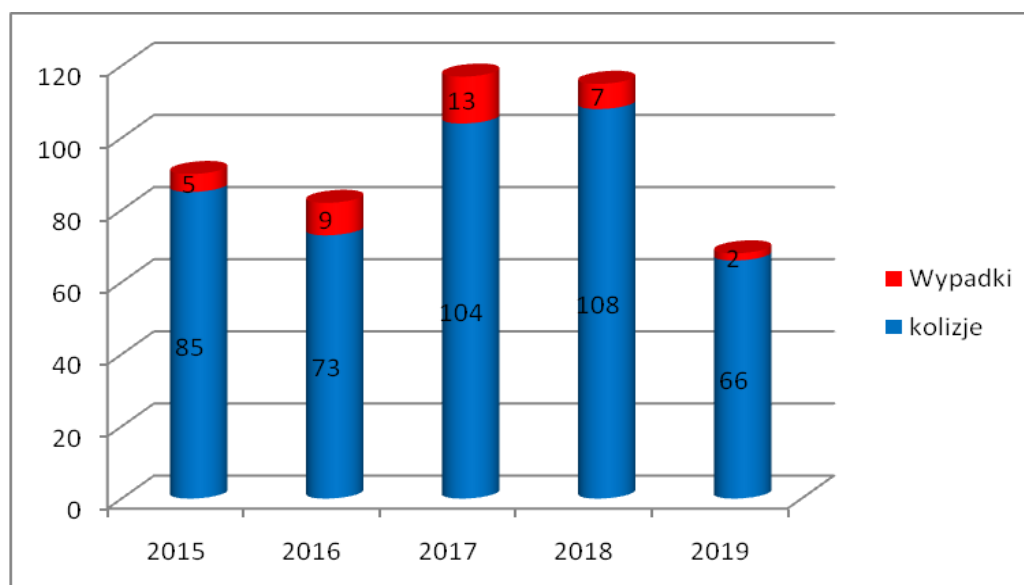
Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

W latach 2015 – 2019 na sieci dróg powiatowych doszło łącznie do **436** kolizji drogowych oraz **36** wypadków, w których zginęło **6** osób, a rannych zostało **37 osób**.

Liczba kolizji w latach 2017 i 2018 roku jest wyższa niż w porównywalnych latach 2016 i 2015 r. Jednocześnie należy zauważyć iż liczba zdarzeń w roku 2019 obejmuje okres od stycznia do sierpnia. Nie można w skali jeden do jednego porównywać lat ubiegłych do roku 2019. Liczba kolizji na drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego w latach 2015 – 2016 wykazywała tendencje spadkową. Niestety w latach 2017-2018 nastąpił wyraźny wzrost kolizji.

Mając na uwadze stosunkowo małą liczbę wypadków i kolizji w powiecie nowomiejskim, należy zaznaczyć, iż nawet jedno poważne zdarzenie drogowe (w którym biorą udział 3 – 4 osoby), lub jego brak w roku może mieć wpływ na wysnucie wniosków co do linii trendu kolizji lub wypadków w powiecie.

Wykres 10.1.1. Ilości zdarzeń drogowych na drogach powiatowych z podziałem na lata

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Nowym Mieście Lub.

W wypadkach drogowych, jakie miały miejsce na drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego największą liczbę ofiar odnotowano w roku 2017 – czternaście osób. Liczba zabitych to 2 osoby, liczba rannych 12 osób. Jednak w roku 2018 liczba ofiar wypadków drogowych na drogach powiatowych była już znacząco niższa i wynosiła sumarycznie osiem osób. Liczba zabitych to 3 osoby, liczba rannych 5 osób

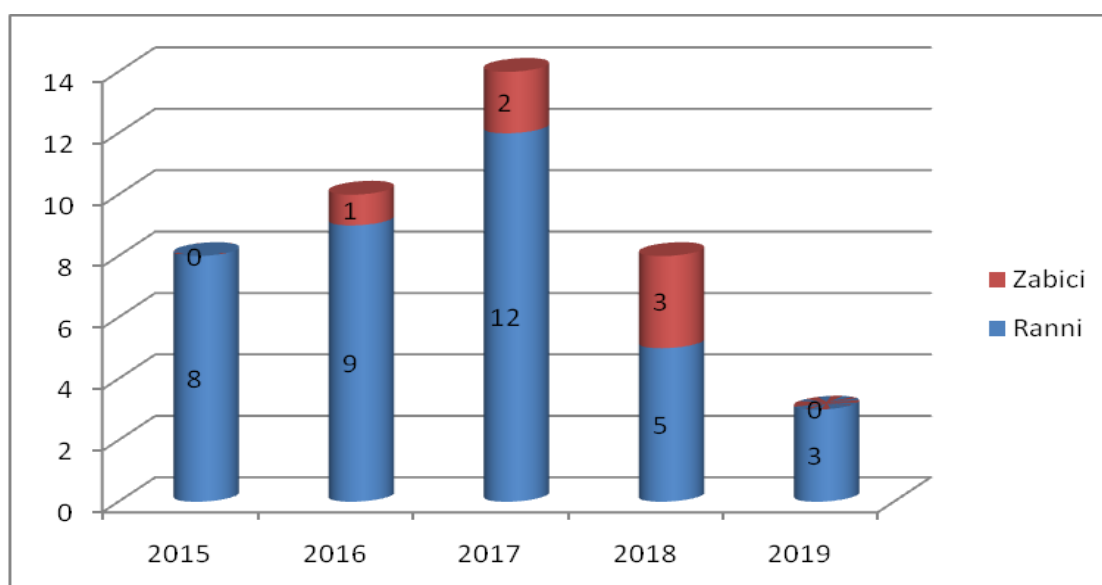
Największa liczba ofiar wypadków drogowych w latach 2015– 2019 miała miejsce na drodze 1335N Nowe Miasto Lub. – Mroczo – Słup znacznie przekraczając liczbę ofiar wypadków drogowych jakie miały miejsce na innych drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego.

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Na drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego występuje stosunkowo niewielka liczba zabitych w wypadkach drogowych. W latach 2015 na drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego nie zginęła żadna osoba, a w roku 2016 zginęła jedna osoba. W latach 2017 i 2018 śmierć na drogach powiatowych poniosły odpowiednio 2 oraz 3 osoby. W roku 2017 na drodze powiatowej Nr 1248 N gr. woj. (Ciche) – Nielbark – gr. woj. (Brzozie) i 1335N Nowe Miasto Lub. – Mroczno – Słup. W roku 2018 ofiary śmiertelne wystąpiły w wypadkach drogowych, które miały miejsce na drodze powiatowej Nr 1236 N Wielka Tymawa – Łąkorz - Wawrowice i 1246 N dr. woj. Nr 538 – Skarlin – Nowe Miasto Lubawskie.

Wykres 10.1.2. Ilość ofiar wypadków drogowych na drogach powiatowych z podziałem na lata.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Nowym Mieście Lub.

Tworząc niechlubny ranking dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego, na których dochodzi do największej liczby kolizji i wypadków należy wskazać drogi ujęte w poniższej tabeli.

Tabela 10.1.2. Drogi powiatowe obciążone największą liczbą zdarzeń drogowych w latach 2015-2019

l.p	droga	liczba kolizji w latach 2015 - 2019	liczba wypadków w latach 2015 - 2019
1	1335 N Nowe Miasto Lub. Mroczno – Słup	116	14
2	1333 N Iława – Radomno- Nowe Miasto Lub.	66	4
3	1299 N gr. woj (Brodnica) – Krotoszyny – Szwarcenowo – dr. pow. Nr 1333N	48	1

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych KPP w Nowym Mieście Lub.

Na wymienionych w tab. 10.1.2 trzech drogach powiatowych doszło łącznie w latach 2015 – 2019 do 52,8% wszystkich zdarzeń drogowych jakie miały miejsce na drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego. Łączna długość wymienionych dróg powiatowych stanowi 24,55% długości wszystkich dróg w sieci dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego.

11. Stan techniczny dróg powiatowych

Przyjęte kryteria oceny stanu nawierzchni drogowych dla dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego oparto przez analogię na Systemie Oceny Stanu Nawierzchni (SOSN) stosowanym przez Generalną Dyрекcję Dróg Krajowych i Autostrad dla dróg krajowych.

W niniejszym rozdziale wykorzystano sporządzone na zlecenie Zarządu Dróg Powiatowych w Nowym Mieście Lubawskim z siedzibą w Kurzętniku protokoły kontroli okresowej (pięcioletniej) stanu technicznego i wartości użytkowej każdej drogi powiatowej. Stan techniczny każdej drogi został oceniony wg kryteriów :

- A- Stan dobry - ocena 5,0
- B- Stan zadowalający - ocena 4,0
- C- Stan niezadowalający - ocena 3,0
- D- Stan zły - ocena 2,0
- E- Stan bardzo zły - ocena 1,0

11.1. Ogólny stan techniczny dróg powiatowych

Określając ogólny stan techniczny dróg powiatowych każdej drodze na całej długości nadano jedną kompleksową ocenę, bez podziału na odcinki. Oceny te zestawione zostały w tabeli 11.1.1. Ocenie podlegały wszystkie elementy i wyposażenie drogi oraz istniejące w pasie drogowym ograniczenia dla ruchu.

Stan techniczny sześciu dróg oceniono jako dobry, nie wymagający w najbliższym czasie interwencji.

Stan techniczny czterech dróg oceniono jako zły tzn. wymagający w najbliższym czasie naprawy.

Żadnej z dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego stan techniczny nie został oceniony jako bardzo zły tzn. taki, który wymaga natychmiastowej poprawy.

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Tabela 11.1.1. Wykaz dróg powiatowych wraz z ogólną oceną ich stanu technicznego

l.p	nr drogi	przebieg drogi	klasa techniczna	długość /km/	ocena stanu technicznego	nota stanu technicznego i wartości użytkowej
1	1234N	Sumin – Babalice - Sędzice	L	5,069	2,87	C
2	1236N	Wielka Tymawa – Łąkorz – Wawrowice	Z	18,719	2,46	D
3	1238N	gr. woj. (Jabłonowo) – Rywałdzik – Wardęgowo	L	5,121	3,15	C
4	1244N	Skarlin – Lekarty – Nowy Dwór	L	7,760	4,55	A
5	1246N	dr. woj. 538 – Skarlin – Nowe Miasto Lub.	L	12,616	3,57	B
6	1248N	gr. woj. (Ciche) – Nielbark – gr. woj. (Brzozie)	Z	17,462	3,18	C
7	1250N	Brzozie Lub. – Mroczo – Rynek	L	18,684	2,14	D
8	1252N	Mroczenko – Montowo	L	8,899	3,77	B
9	1254N	Tuszewo (dr. woj. Nr 541) – Truszczyzny – Dębień	L	5,247	3,75	B
10	1270N	Radomno – Rakowice – Zajączkowo Lub. – dr. woj.538	L	6,687	3,09	C
11	1271N	Mierzyn – Rywałdzik	L	3,495	3,59	B
12	1273N	Ostrowite – gr. woj. (Górale)	L	4,428	3,01	C
13	1276N	gr. woj. (Brzozie) – Mroczo	L	3,116	3,58	B
14	1279N	Kisielice – Biskupiec	Z	5,832	4,66	A
15	1293N	Biskupiec – Łąkorz	L	6,924	3,77	B
16	1299N	gr. woj. (Jabłonowo) – Rywałdzik – Wardęgowo	Z	28,261	3,44	B
17	1313N	Ława – Karaś – dr. pow. Nr 1299 N (Wonna)	Z	2,271	2,00	D
18	1315N	Jamielnik – Gryźliny – dr. pow. Nr 1244 N	L	5,876	2,86	C
19	1317N	Marzęcice – gr. woj. (Pokrzydowo)	L	10,210	3,91	B
20	1319N	Nowe Miasto Lub. – Kaługa	L	6,706	2,67	C
21	1321N	Kurzętnik – Nielbark	L	2,376	4,70	A
22	1323N	Kacze Bagno – Sugajenko	L	6,298	3,27	C
23	1333N	Ława – Radomno – Nowe Miasto Lubawskie	Z	11,419	4,31	A
24	1335N	Nowe Miasto Lub. – Mroczo – Słup	Z	16,296	4,21	A
25	1337N	Boleszyn – gr. woj. (Wielkie Leźno)	L	2,475	4,45	A
26	1347N	dr. woj. Nr 538 (Tylice) – Mroczenko	L	5,059	2,28	D
27	5500N	ul. Mszanowska Nowe Miasto Lub.	L	0,677	4,00	B

Źródło: opracowanie własne

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

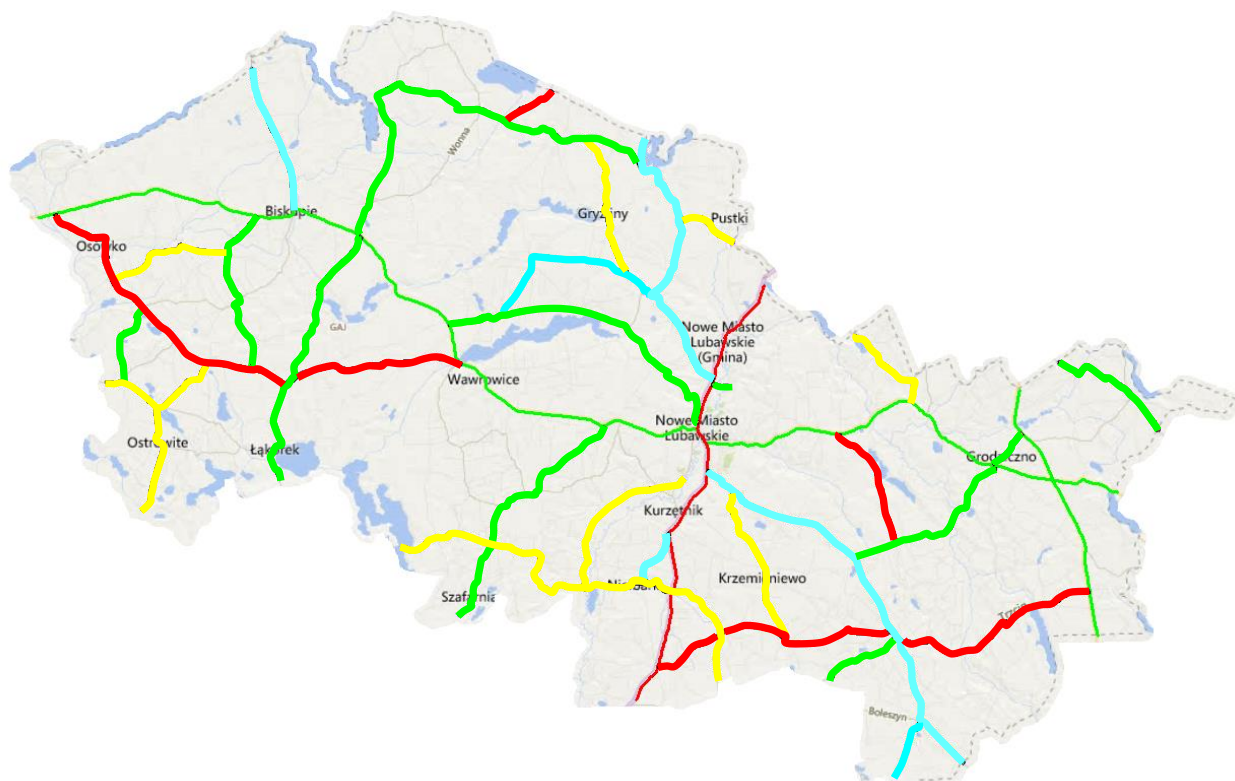
Średnia ocena stanu technicznego wszystkich 27 dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego wynosi **3,45**. Można więc powiedzieć, że ogólny stan techniczny wszystkich dróg powiatowych jest niezadowalający/zadowalający.

Tabela 11.1.2. Średnia ocena ogólna dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

ocena stanu technicznego	ilość dróg	Udział procentowy w stosunku do ogólnej liczby dróg
A	6	22,22 %
B	9	33,33 %
C	8	29,63 %
D	4	14,82 %

Źródło: opracowanie własne

Mapa 11.1.1. Sieć dróg powiatowych – ogólna ocena stanu technicznego dróg

Źródło: opracowanie własne

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

---

Pogarszający się stan techniczny nawierzchni dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego spowodowany jest licznymi deformacjami, spękaniami i słabą jakością nawierzchni. Są one w znacznej części, poddane już bardzo długim okresom eksploatacji. Konstrukcje podbudów dróg powiatowych są niedostosowane do intensywnego wzrostu natężenia ruchu pojazdów, a zwłaszcza nasilającej się tendencji zwiększania udziału w ruchu pojazdów ciężarowych.

Czynnikiem mającym duży wpływ na stan techniczny dróg powiatowych, jest brak odpowiedniej wysokości środków finansowych na bieżące utrzymanie (remonty). Ogranicza to możliwość prowadzenia remontów dróg i ich wyposażenia do niezbędnego minimum.

Aby nie dopuścić do zwiększenia zniszczeń na drogach powiatowych należy podjąć działania zmierzające do poprawy ich stanu technicznego. Wykonana ogólna ocena stanu technicznego pozwala na określenie czasu przeprowadzenia niezbędnych zabiegów pielęgnacyjnych.

11.2. Szczegółowy stan techniczny dróg powiatowych

Dokonując szczegółowej oceny dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego każdą z dróg podzielono na odcinki o zbliżonym stanie technicznym. Stan techniczny każdego odcinka oceniono według klasyfikacji :

A- Stan dobry

B- Stan zadowalający

C- Stan niezadowalający

D- Stan zły

W wyniku przeprowadzonego przeglądu technicznego dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego i dokonanej w jego trakcie ocenie stanu technicznego opracowane zostało szczegółowe zestawienie określające odcinki wymagające naprawy. Są to fragmenty drogi których stan nawierzchni oceniono jako zły. Łącznie jest ich 46,376 km na całej długości sieci dróg. Wymagają one przeprowadzenia szybkiej naprawy jezdni.

Odcinki dróg o nawierzchni ocenionej jako dobra stanowią 54,225 km. Nie wymagają one w najbliższej przyszłości przeprowadzania zabiegów naprawczych.

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Tabela 11.2.1. Klasyfikacja stanu technicznego jezdni dróg powiatowych z podziałem na odcinki

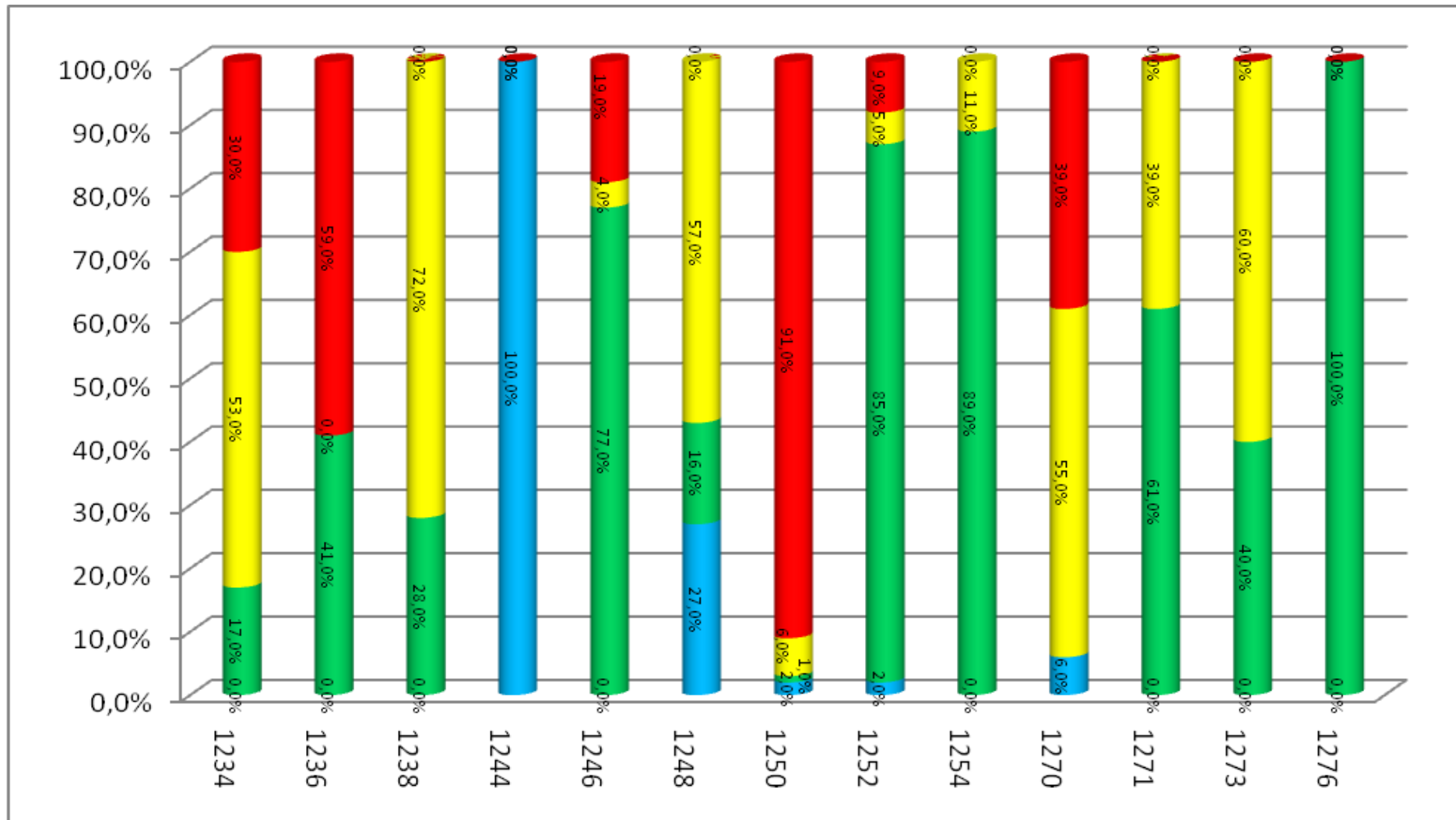
Nr drogi	przebieg drogi	ocena stanu technicznego jezdni			
		dobra /mb/	zadowalająca /mb	niezadowalająca /mb/	zła /mb/
1234N	Sumin - Sędzice		862	2676	1531
1236N	Wielka Tymawa - Łąkorz - Wawrowice		7619		11100
1238N	gr. woj.. (Jabłonowo) - Rywałdzik - Wardegowo		1410	3711	
1244N	Skarlin - Lekarty - Nowy Dwór	7760			
1246N	dr. woj. nr 538 - Skarlin - Nowe Miasto Lub.		9704	508	2404
1248N	gr. woj. (Ciche) - Nielbark - gr. woj. (Brzozie)	4630	2820	10012	
1250N	Brzozie - Mroczno - Rynek	425	110	1105	17044
1252N	Mroczenko - Montowo	148	7554	408	789
1254N	Tuszewo (dr. woj. Nr 541) - Truszczyny - Dębień		4685	562	
1270N	Radomno - Rakowice - Zajązkowo Lub - dr. woj. nr 538	394		3675	2618
1271N	Mierzyn - Rywałdzik		2124	1371	
1273N	Ostrowite - gr. woj. (Górale)		1777	2651	
1276N	gr. woj. (Brzozie) - Mroczno		3116		
1279N	Kisielice - Biskupiec	5832			
1293N	Biskupiec - Łąkorz		4751	1688	485
1299N	gr. woj. (Brodnica) Krotoszyny - Szwarcenowo - dr. pow. Nr 1333 N	9039	6140	13082	
1313N	Iława - Karaś - dr pow. nr 1299N (Wonna)				2271
1315N	Jamielnik - Gryźliny - dr. pow. Nr 1244 N		21	4988	867
1317N	Marzęcice - gr. woj. (Pokrzydowo)	5459	4260	491	
1319N	Nowe Miasto Lub. - Kaługa		1242	2000	3464
1321N	Kurzętnik - Nielbark	2376			
1323N	Kacze Bagno - Sugajenko	829	37	5432	
1333N	Iława - Radomno - Nowe Miasto Lub.	4655	6764		
1335N	Nowe Miasto Lub. - Mroczno - Słup	10203		6093	
1337N	Boleszyn (gr.woj.) - Wielkie Leżno	2475			
1347N	dr. woj. Nr 538 (Tylice) - Mroczenko		1256		3803
5500N	ul. Mszanowska Nowe Miasto Lub.		677		
RAZEM		54225	66929	60453	46376

Źródło: opracowanie własne

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

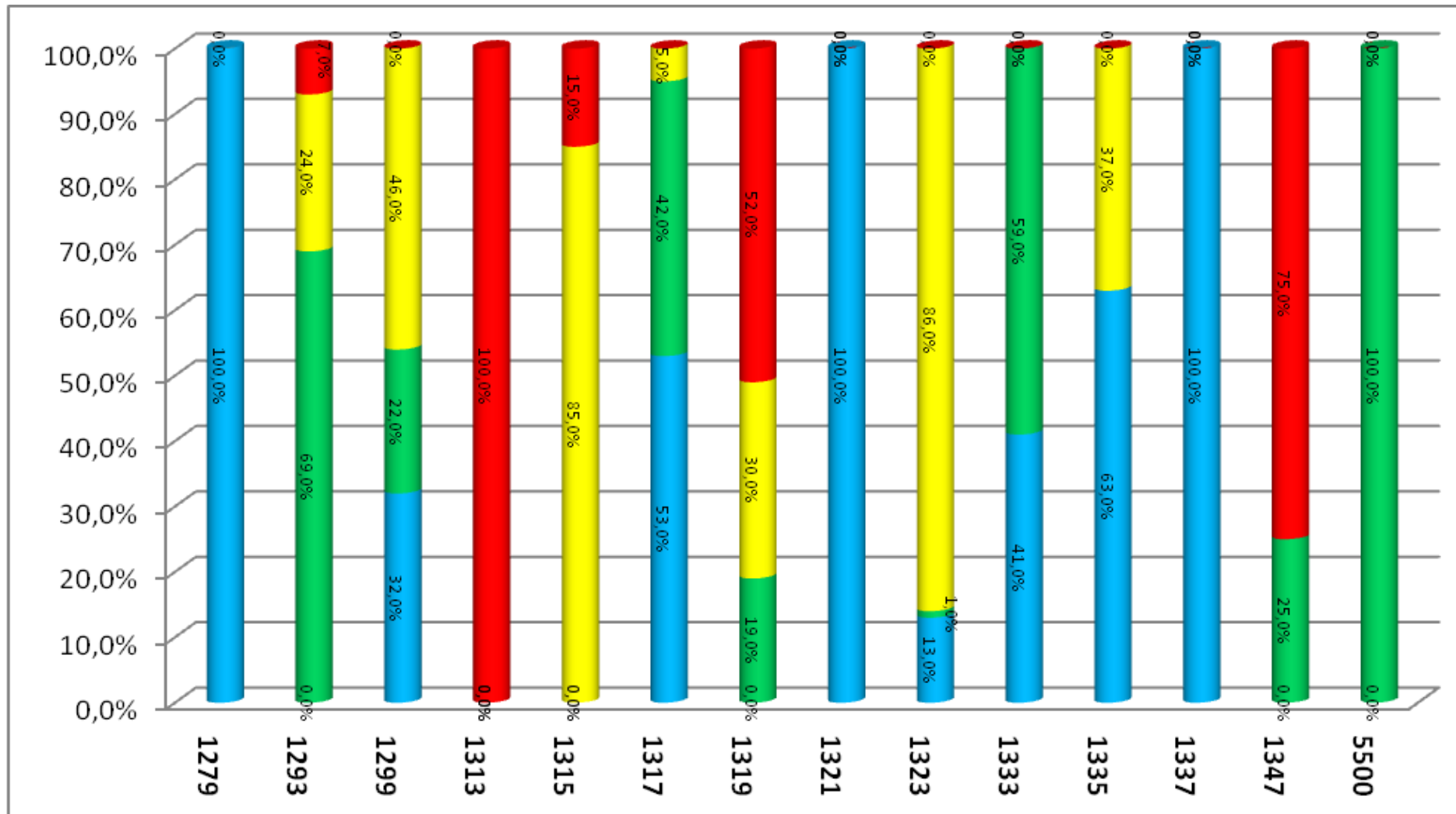
Wykres 11.2.1. Udział odcinków w poszczególnych stanach technicznych na drogach powiatowych – część I

Źródło : opracowanie własne

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

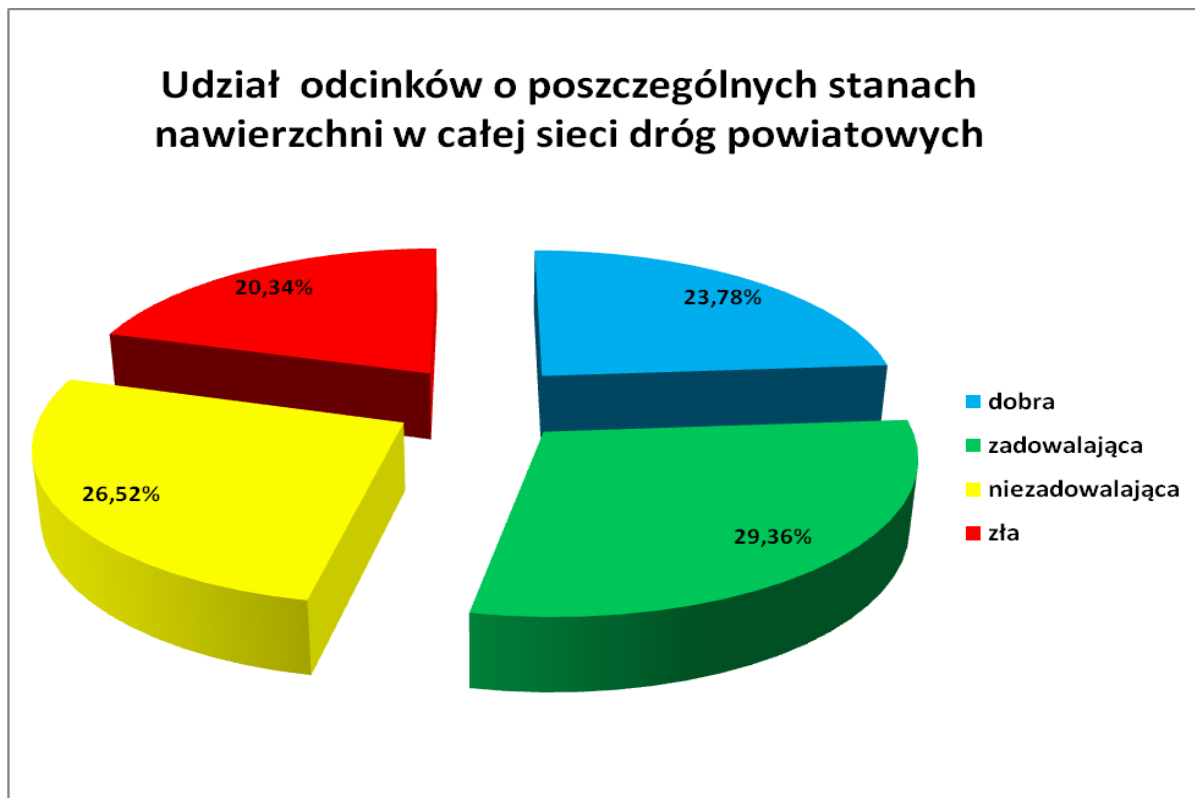
Wykres 11.2.2. Udział odcinków w poszczególnych stanach technicznych na drogach powiatowych – część II

Źródło: opracowanie własne

Z przedstawionych zestawień wynika, że w stanie technicznym dobrym i zadowalającym jest 53,14% długości całej sieci dróg powiatowych. Natomiast w stanie technicznym niezadowalającym i złym 46,86% długości wszystkich dróg.

Wykres 11.2.3 Udział odcinków o poszczególnych stanach technicznych nawierzchni w całej sieci dróg powiatowych

Źródło: opracowanie własne

Dla porównania poniżej przedstawiono zdjęcie nawierzchni której stan techniczny oceniono jako zły oraz zdjęcie nawierzchni której stan techniczny oceniono jako dobry.

Zdjęcie 11.2.1 Droga powiatowa Nr 1319N – fragment nawierzchni w stanie technicznym złym

Zdjęcia ze zbiorów własnych ZDP

Zdjęcie 11.2.2 Droga powiatowa Nr 1335N – fragment nawierzchni w stanie technicznym dobrym

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Mapa 11.2.1. Lokalizacja odcinków dróg w poszczególnych stanach technicznych nawierzchni.

Źródło: opracowanie własne

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Dokonaną ocenę stanu technicznego poszczególnych odcinków dróg powiatowych zestawiono w podziale na gminy, na terenie których się znajdują. Podziału dokonano na odcinki dróg powiatowych o nawierzchni:

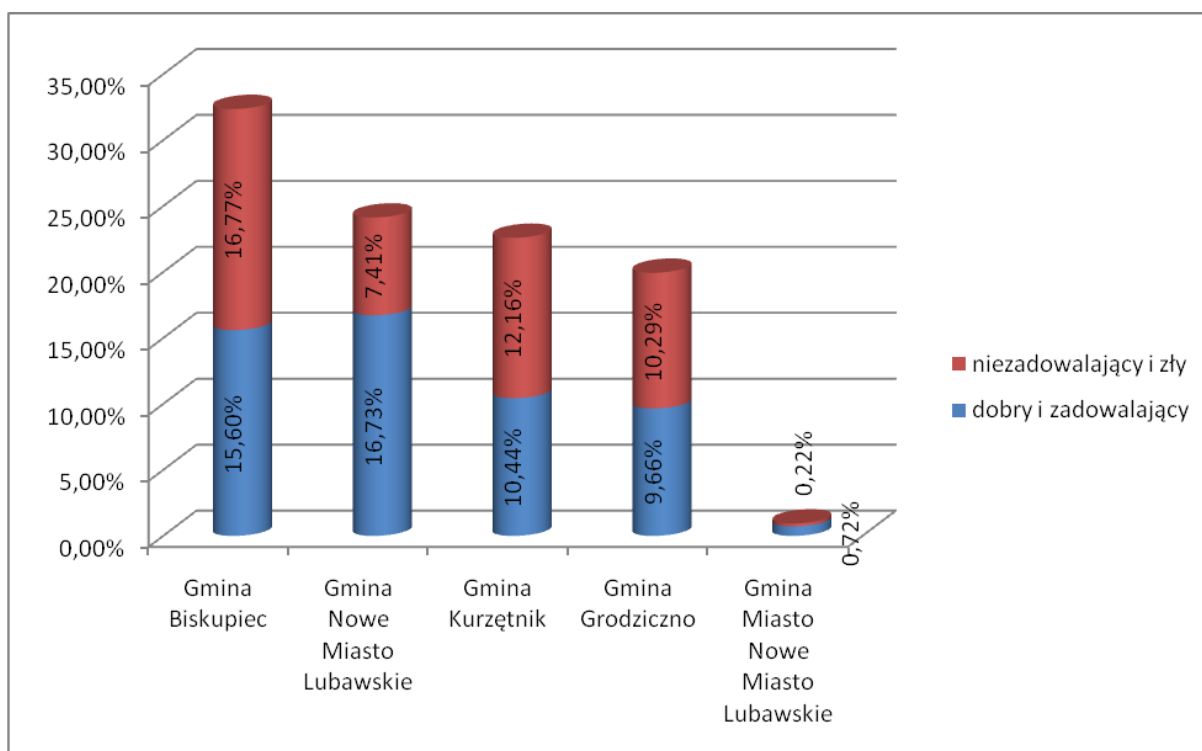
- złej tj. takiej, której stan techniczny oceniono jako niezadawalający lub zły,
- dobrej tj. takiej, której stan techniczny oceniono jako zadawalający i dobry.

Tabela 11.2.2. Procentowy udział odcinków dróg powiatowych o nawierzchni dobrej i złej w stosunku do sieci dróg powiatowych na terenie powiatu nowomiejskiego

gmina	Nawierzchnia	
	dobra stan techniczny dobry i zadawalający	zła stan techniczny niezadawalający i zły
Gmina Biskupiec	15,60 %	16,77 %
Gmina Nowe Miasto Lubawskie	16,73 %	7,41 %
Gmina Kurzętnik	10,44 %	12,16 %
Gmina Grodziczno	9,66 %	10,29 %
Gmina Miasto Nowe Miasto Lubawskie	0,72 %	0,22 %

źródło: opracowanie własne

Wykres 11.2.4. Udział odcinków dróg powiatowych o poszczególnych stanach nawierzchni w podziale na gminy

Źródło: opracowanie własne

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

---

Z przedstawionej analizy wynika, że w powiecie nowomiejskim dróg powiatowych posiadających dobry stan techniczny nawierzchni jest **23,78%**. Są to drogi na których nawierzchni nie występują uszkodzenia lub są w bardzo niewielkim zakresie. Nie wymagają one prowadzenia prac naprawczych.

Część odcinków dróg powiatowych posiada nawierzchnie w stanie zadowalającym, dostatecznym. Jest ich łącznie **29,36%** w stosunku do całej sieci dróg powiatowych. Odcinki te wymagają już pewnych prac konserwacyjno - naprawczych.

W stanie niezadowalającym jest **26,52 %** łącznej długości dróg powiatowych. Wymagają one w chwili obecnej przeprowadzenia remontu bądź wzmocnienia.

Pozostała część sieci dróg powiatowych tj. **20,34%** jej długości posiada nawierzchnię w złym stanie technicznym. Wymaga ona w najbliższym czasie działań związanych z poprawą jej parametrów technicznych.

Najwięcej odcinków dróg powiatowych o nawierzchni złej i niezadowalającej znajduje się na terenie gminy Biskupiec i Kurzętnik, jest to odpowiednio 16,77% i 12,16% długości całej sieci dróg powiatowych na terenie powiatu nowomiejskiego.

Najmniej odcinków w złym stanie technicznym znajduje się na terenie gminy miejskiej Nowe Miasto Lubawskie. Natomiast na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie odcinki o złym stanie technicznym stanowią tylko 7,41% długości wszystkich dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego.

12. Budowa obwodnicy Nowego Miasta Lubawskiego w ciągu drogi krajowej Nr 15

W Powiecie nowomiejskim jest realizowana Budowa obwodnicy w ciągu drogi krajowej Nr 15 od km istniejącego około 312+356 (co odpowiada km projektowanemu -0+340) do km istniejącego około 329+640 (co odpowiada km projektowanemu 17+250).

Inwestycja zlokalizowana jest na terenie województw kujawsko – pomorskiego i warmińsko-mazurskiego, w powiatach: brodnickim i nowomiejskim. Projektowana droga przebiega przez tereny gmin: Brzozie, Kurzętnik oraz Nowe Miasto Lubawskie.

Projektowany odcinek drogi krajowej jest powiązany z innymi drogami publicznymi jedynie skrzyżowaniami typu rondo. Zaprojektowane są cztery skrzyżowania typu rondo :

- w km 0+450 z drogą łącznikową L1 (włączenie w istniejącą drogę krajową nr 15) oraz drogą powiatową 1808 C – skrzyżowanie Brzozie Lubawskie,
- w km 9+510 z drogą powiatową nr 1335N - skrzyżowanie Kacze Bagno
- w km 12+160 z drogą wojewódzką nr 538 – skrzyżowanie Nowe Miasto Lubawskie
- w km 17+250 z istniejącym przebiegiem drogi krajowej nr 15 – skrzyżowanie Bratian

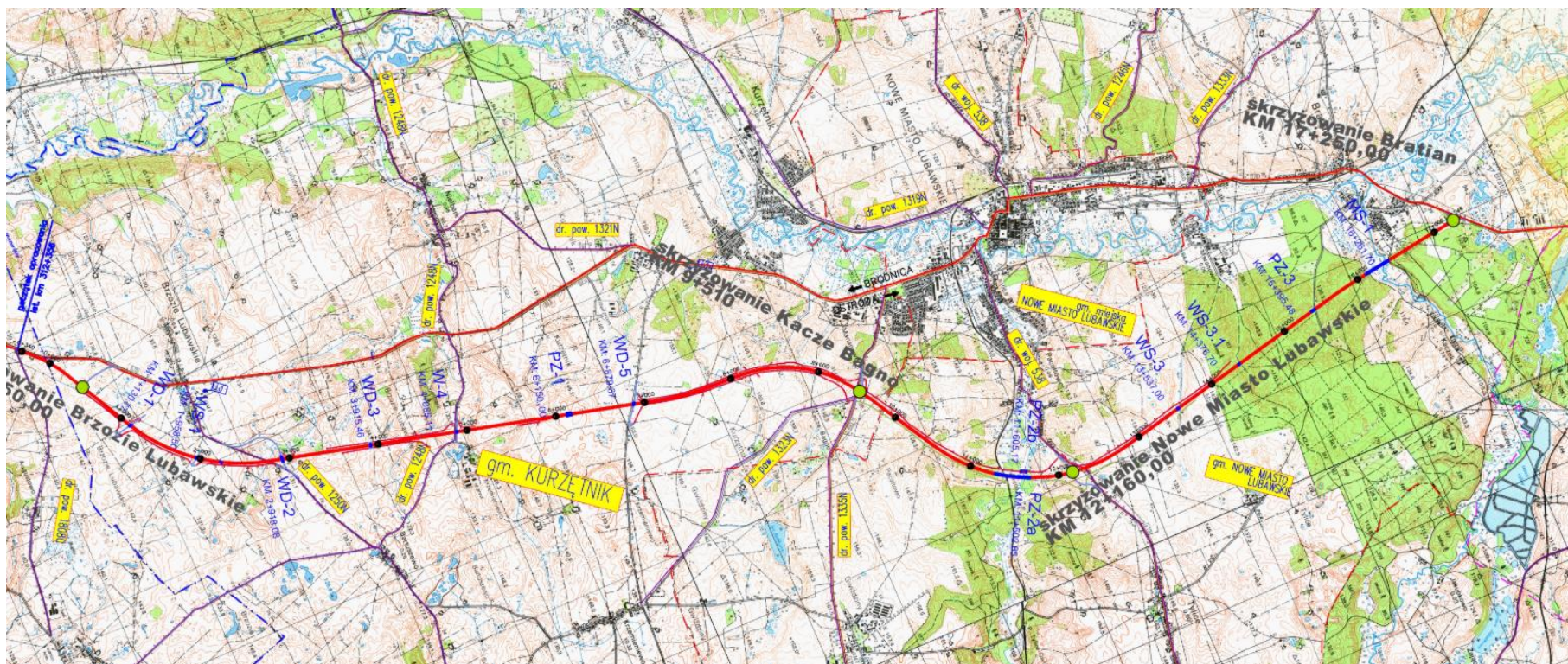
Pozostałe przecięcia obwodnicy z drogą powiatową Nr 1250 N w km ok. 2+800 oraz z drogą powiatową Nr 1248 N w km ok. 4+900 zostaną zrealizowane bezkolizyjnie przy zastosowaniu wiaduktów drogowych.

Projektowana droga krajowa nr 15 jest drogą o ograniczonej dostępności. Możliwość wjazdu i zjazdu z tej drogi będzie istniało jedynie za pośrednictwem skrzyżowań. Nie obsługuje ona ruchu lokalnego. Sieć istniejących dróg publicznych jest niewystarczająca do zapewnienia pełnej obsługi przylegających do pasa drogi krajowej terenów. W celu zapewnienia odpowiedniej obsługi obszaru, przez, który projektowana jest obwodnica, konieczne było zaprojektowanie szeregu jezdni dodatkowych (dróg serwisowych). Najczęściej drogi te projektowane są wzdłuż pasa drogi krajowej na przedłużeniu istniejących dróg gminnych i powiatowych.

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

---

Mapa 12.1. Plan orientacyjny budowy obwodnicy Nowego Miasta Lubawskiego w ciągu drogi krajowej Nr 15

Źródło: Generalna Dyrekcja Dróg Krajowych i Autostrad

13. Finansowanie dróg powiatowych

W minionych pięciu latach tj. w latach 2015 – 2019, na zadania inwestycje na drogach powiatowych wydatkowano łącznie 25,3 mln złotych. Kwota ta to nie tylko środki własne Powiatu Nowomiejskiego. W tym czasie udało się pozyskać wsparcie z :

- Europejskiego Funduszu Rolnego w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich – 1,5 mln złotych
- Budżetu Państwa w ramach : Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych, Programu Rozwoju Gminnej i Powiatowej Infrastruktury Drogowej oraz z rezerwy subwencji ogólnej przeznaczonej na drogi - 9,8 mln złotych
- z budżetów gmin na terenie których prowadzone były inwestycje – 7 mln złotych
- innych źródeł – 130 tys złotych

Dzięki temu udało się odnowić nawierzchnię dróg powiatowych o łącznej długości ponad 46 km. Wybudowano i przebudowano chodniki dla pieszych o łącznej długości ponad 7,6 km. Przebudowano 1 most na przepust podwyższając jego nośność do 40 ton.

Wydatki na inwestycje drogowe w latach 2015-2019 kształtowały się w następujący sposób :

Tabela 13.1. Wydatki na inwestycje drogowe w latach 2015-2019

Rok	Długość wykonanej przebudowy		koszt całkowity inwestycji drogowych	w tym				
	jezdni (mb)	chodnika (mb)		Środki własne powiatu	Środki finansowe pochodzące z funduszy UE	Środki finansowe pochodzące z Budżetu Państwa	Pomoc finansowa gmin	inne
2015	6400	950	3331899,30	582688,22	0,00	1372027,00	1377184,08	0,00
2016	12779	376	5256698,72	1658869,86	0,00	2272995,00	1325133,86	0,00
2017	9006	2522	4794512,90	1078520,05	0,00	1997421,00	1618571,85	100000,00
2018	13385	2181	7001201,75	1649730,75	1 565 686,00	2 176 139,00	1 609 646,00	0,00
2019	4 600	1 634	4 927 758,23	1 698 327,21	0,00	2 072 931,02	1 126 500,00	30 000,00
Razem	46 170	7 663	25 312 070,90	6 667 836,09	1 565 686,00	9 891 513,02	7 0 035,79	130 000,00

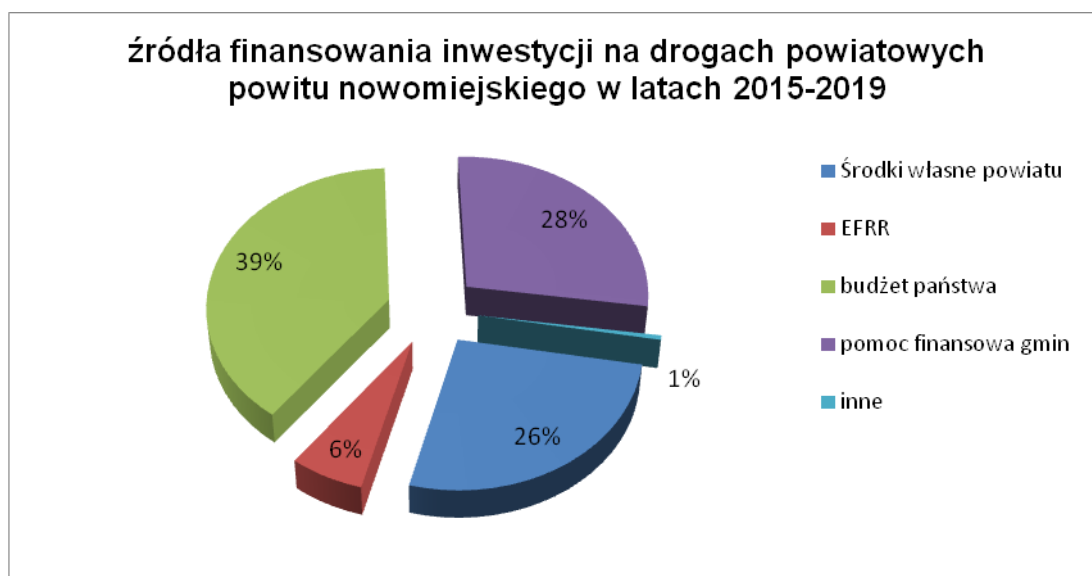
Źródło: opracowanie własne

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

Wśród środków finansowych niezbędnych do realizacji inwestycji na drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego w latach 2015-2019 środki własne powiatu stanowiły 26% kosztów wszystkich zadań inwestycyjnych na drogach powiatowych. Pozostałe 74% to wsparcie finansowe z innych źródeł. Znaczną część, bo 45% łącznych kosztów wszystkich zadań stanowiły pieniądze pochodzące z Unii Europejskiej i Budżetu Państwa. Pozostałe 29% wartości inwestycji w latach 2015-2019 stanowiły środki pozyskane w wyniku porozumień m.in. z gminami.

Wykres 13.1. Źródła finansowania inwestycji na drogach powiatowych

Źródło: opracowanie własne

W wieloletnie prognozie finansowej Powiatu Nowomiejskiego na lata 2014 -2034 przyjęto wysokość wydatków, jakie Powiat Nowomiejskie będzie mógł ponieść na zadania inwestycyjne. W latach 2021 – 2024 przyjęto wydatki majątkowe na poziomie :

Tabela 13.2. Wydatki majątkowe przewidywane w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Nowomiejskiego na lata 2021 – 2024

rok	Zakładana wielkość wydatków majątkowych
2021	3 279 518
2022	3 037 518
2023	3 037 518
2024	3 247 518

Źródło: Wieloletnia Prognoza Finansowa Powiatu Nowomiejskiego na lata 2014 – 2034. Uchwała Rady Powiatu w Nowym Mieście Lubawskim z dnia 24.10.2019r.

Przyjmując, że 40% wydatków przedstawionych w tab. 13.2 to wydatki inne niż inwestycje na drogach oraz zakładając, że w latach 2021-2024 Powiat Nowomiejski, podobnie jak w latach ubiegłych uzyska wsparcie finansowe z innych źródeł (z Funduszy Unii Europejskiej, z Budżetu Państwa, pomoc finansowa gmin i innych jednostek), można założyć, że wydatki na inwestycje na drogach powiatowych wynosić będą :

Tabela 13.3. Szacunkowa wielkość wydatków na inwestycje drogowe w latach 2021-2024

rok	Szacunkowa wielkość wydatków na inwestycje drogowe
2021	3 935 000
2022	3 645 000
2023	3 645 000
2024	3 897 000

Źródło: opracowanie własne

Przyjmując, że optymalny średni koszt przebudowy 1 km drogi powiatowej (w technologii i w zakresie w jakim wykonywano inwestycje na drogach w latach 2014-2019) wynosi ok. 800 000 zł można przyjąć, że :

- w roku 2020 planowana jest do wykonania odnowa ok. 5,9 km dróg
- w roku 2021 – może być wykonana odnowa ok.4,9 km dróg
- w roku 2022 – może być wykonana odnowa ok.4,6 km
- w roku 2023 – może być wykonana odnowa ok. 4,6 km
- w roku 2024 – może być wykonana odnowa ok. 4,9 km

Przy takim założeniu łącznie w latach 2020 – 2024 możliwe będzie do przebudowania ok. 24,9 km dróg powiatowych.

14. Inwestycje na drogach powiatowych

14.1 Inwestycje na drogach powiatowych w latach 2015 - 2019

W latach 2015 – 2019 udało się odnowić drogi powiatowe o łącznej długości 46,170 km.

Na obszarze gminy Biskupiec odnowiono 13,157 km dróg powiatowych. Stanowi to 18% sieci dróg powiatowych na terenie gminy.

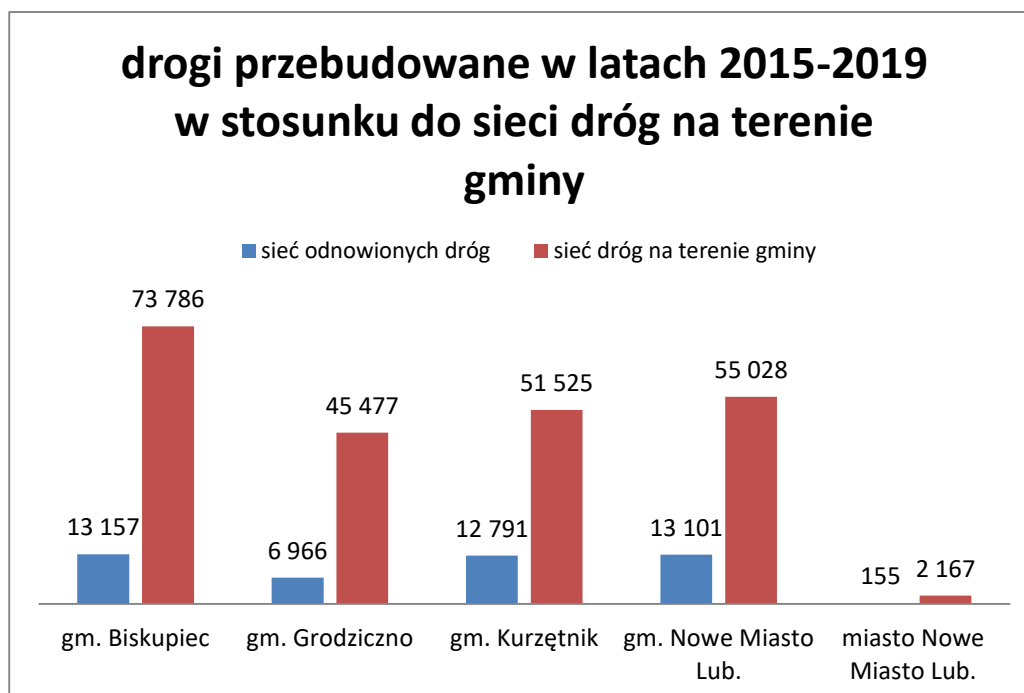
W gminie Grodziczno odnowiono 6,966 km. Jest to 15% sieci dróg powiatowych na obszarze gminy.

Na terenie gminy Kurzętnik inwestycje przeprowadzono na 12,791 km dróg powiatowych. Obejmuje to 25% sieci dróg powiatowych na terenie gminy.

Na obszarze gminy Nowe Miasto Lubawskie przebudowano 13,101 km dróg powiatowych. Stanowi to 24% sieci dróg powiatowych na terenie gminy.

Na terenie miasta Nowe Miasto Lubawskie odnowiono 0,155 km, co stanowi 7% sieci dróg powiatowych na obszarze gminy.

Wykres 14.1.1. Długość dróg przebudowanych w latach 2015-2019 w odniesieniu do sieci dróg na obszarze gminy

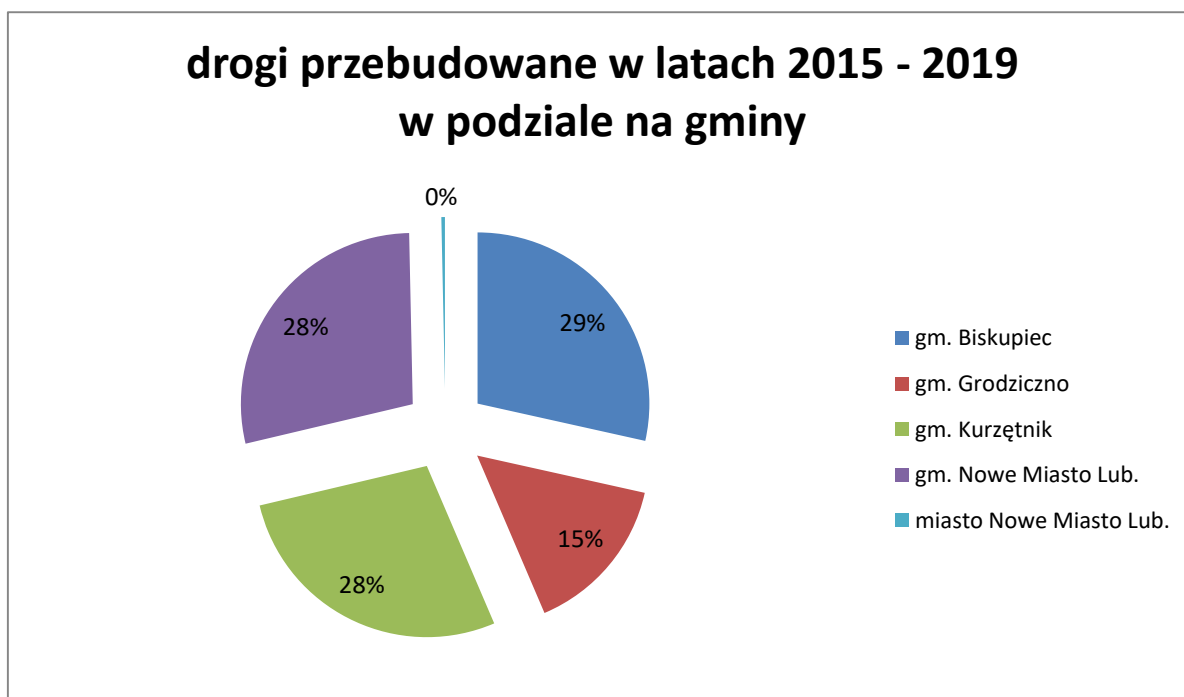
Źródło: opracowanie własne

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

W latach 2015-2019 najczęściej dróg powiatowych odnowiono na terenie gminy Biskupiec – 29% wszystkich inwestycji. Nieco mniej, bo 28% inwestycji przeprowadzonych na drogach powiatowych dotyczyło dróg na obszarze gminy Nowe Miasto Lubawskie. Również na terenie gminy Kurzętnik przeprowadzono 28% wszystkich inwestycji realizowanych na drogach powiatowych. 15% inwestycji przeprowadzono na obszarze gminy Grodziczno a najmniej zadań zrealizowano na terenie gminy miejskiej Nowe Miasto Lubawskie.

Wykres 14.1.2. Drogi powiatowe przebudowane w latach 2015-2019 w podziale na gminy

Źródło: opracowanie własne

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

W poprzednim planie rozwoju dróg powiatowych na lata 2015-2019 przyjęto do realizacji harmonogram inwestycji na drogach powiatowych. W poniższej tabeli prezentujemy co udało się zrealizować przez ostatnie pięć lat powiatu nowomiejskiego:

Tabela 14.1.1. Harmonogram inwestycji na drogach powiatowych w latach 2015-2019

droga powiatowa	odcinek	długość odcinka /km/	Zrealizowano długość odcinka /km/	Uwagi
1335N Nowe Miasto Lub. – Mroczno – Słup	Nowe Miasto Lub. – Gwiżdżiny	4,1	4,15	-
1335N Nowe Miasto Lub. – Mroczno – Słup	Gwiżdżiny – Mroczno	5,9	6,0	-
1279N Kisielice – Biskupiec	od granicy powiatu – do miejscowości Biskupiec	5,9	5,9	-
1299N gr. woj. (Brodnica) Krotoszyny – Szwarcenowo – dr. pow. Nr 1333N	Łąkorek – Łąkorz	2,0	0,0	W trakcie realizacji
1299N gr. woj. (Brodnica) Krotoszyny – Szwarcenowo – dr. pow. Nr 1333N	Łąkorz – Bielice – Szwarcenowo	4,3	5,1	-
1248N gr. woj. (Ciche) – Nielbark – gr. woj. (Brzozie)	od granicy województwa do miejscowości Tereszewo	3,8	4,6	-
1246N dr. woj.. Nr 538 - Skarlin - Nowe Miasto Lub.	Skarlin – Nawra	2,4	0,0	Zakładane wykonanie 2020-2021
1254N Tuszewo (dr. woj. Nr 541) Truszczyzny - Dębień	Świniarc – Zwiniarz	1,9	3,2	-
1236N Wielka Tymawa – Łąkorz – Wawrowice	Wielka Tymawa – Osówko	2,9	0,0	Wykonano wstępną koncepcji
1323N Kacze Bagno – Sugajenko	Krzemieniewo – Sugajenko	2,3	0,0	Odcinek objęty oddziaływaniem obwodnicy
1317N Marzęcice – gr. woj. (Pokrzydowo)	Tereszewo – Szafarnia	4,2	5,5	
1273N Ostrowite – gr. woj. (Górale)	Ostrowite – gr. woj.	2,7	0,0	Opracowana dokumentacja
1244N Skarlin – Lekarty – Nowy Dwór	Lekarty – Nowy Dwór	4,9	7,8	-
RAZEM		47,3	42,3	

Źródło: opracowanie własne

14.2 Odcinki dróg wymagające przeprowadzenia inwestycji

W chwili obecnej drogi powiatowe o nawierzchni złej to łącznie ponad 46 km.

Przy sporządzaniu planu inwestycji na drogach wzięto pod uwagę przede wszystkim stan techniczny pozostałych elementów drogi, panujące na niej natężenie ruchu oraz częstotliwość występowania zdarzeń drogowych. Wzięto także pod uwagę założenia wynikające z Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Nowomiejskiego na lata 2014 – 2034 oraz możliwości pozyskania środków finansowych z innych źródeł, co umożliwi przebudowę ok. 25 km dróg.

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

---

Tabela 14.2.1. Odcinki dróg powiatowych wymagające przeprowadzenia inwestycji

droga powiatowa	odcinek	długość odcinka /km/
1335N Nowe Miasto Lub. – Mroczo – Słup	Mroczo – Boleszyn – gr. powiatu	5,5
1250N Brzozie – Mroczo – Rynek	Mroczo – Trzcina	2,0
1252N Mroczenko – Montowo	Lorki – Grodziczno	0,9
1299N (Brodnica) – Krotoszyny – Szwarcenowo – (Radomno)	Krotoszyny – Wonna	8,9
1313N Iława – Karaś – (Wonna)	Gr. powiatu – Wonna	2,3
1248N gr. woj. (Ciche) – Nielbark – gr. woj. (Brzozie)	Tereszewo – Nielbark	5,7
1246N dr. woj. Nr 538 - Skarlin - Nowe Miasto Lub.	Skarlin – Nawra	2,4
1319N Nowe Miasto Lub. – Kaługa	Kurzętnik – Kaługa	5,5
1236N Wielka Tymawa – Łąkorz – Wawrowice	Wielka Tymawa – Sumin	4,0
1236N Wielka Tymawa – Łąkorz – Wawrowice	Sumin – Łąkorz	3,0
1270N Radomno – Rakowice – Zajęczkowo Lub.	Radomno – Pustki	2,2
1273N Ostrowite – gr. woj. (Górale)	Ostrowite – gr. woj.	2,7
1250N Brzozie – Mroczo – Rynek	Sugajenko – Mroczo	4,4
1234 N Sumin – Sędzice	Sumin – Sędzice	1,5
1315N Jamielnik – Gryźliny – dr. pow. Nr 1244N	Gryźliny – dr. pow. Nr 1244N	3,4
1299N (Brodnica) – Krotoszyny – Szwarcenowo – (Radomno)	Wonna - Jamielnik	1,9
1323N Kacze Bagno – Sugajenko	Kacze Bagno - Krzemieniewo	2,3
1347 N dr. woj Nr 538 (Tylice) - Mroczenko	Tylice – Mroczenko	3,0
RAZEM		61,6

Źródło : opracowanie własne

15. Podsumowanie

Powiat Nowomiejski jest powiatem skupiającym pięć gmin. Gminy te mają charakter rolniczy. Największa terytorialnie jest gmina Biskupiec i tam występuje największa i najgęstsza sieć dróg powiatowych. Najmniejszą powierzchnię zajmuje miasto Nowe Miasto Lubawskie. Tam też jest najmniejsza sieć dróg powiatowych. Jednak to właśnie Nowe Miasto Lubawskie jest najbardziej uprzemysłowioną gminą powiatu nowomiejskiego. Występuje tu najwięcej podmiotów gospodarczych i największy odsetek ludności prowadzi działalność gospodarczą. Miasto Nowe Miasto Lubawskie skupia największą liczbę mieszkańców spośród wszystkich gmin powiatu. Taka struktura demograficzna i gospodarcza jest niezmienna od kilku lat i nic nie wskazuje na to aby uległa ona drastycznej zmianie.

Nie ma podstaw do zakładania, że nastąpi zmiana migracji ludności. Istniejące powiązania komunikacyjne z sąsiednimi powiatami, a tym samym istniejącymi tam ośrodkami kulturalno – gospodarczymi zabezpieczają obecne potrzeby migracyjne mieszkańców.

W ruchu drogowym największy wpływ na degradację stanu technicznego drogi mają pojazdy ciężarowe. Im większy jest udział ruchu pojazdów ciężarowych w ruchu ogółem, tym szybciej postępuje degradacja nawierzchni jezdni, co skutkuje spadkiem jej walorów technicznych, a przez to koniecznością wprowadzania ograniczeń w ruchu oraz szybszego przeprowadzania prac remontowych. W celu zminimalizowania negatywnego wpływu ruchu ciężarowego, należy dążyć do:

- podnoszenia nośności dróg do 100 kN/oś,
- wykonywania poszerzenia jezdni.

Nie należy jednak spodziewać się zmian w ruchu tranzytowym przechodzącym przez powiat nowomiejski. Trwająca budowa obwodnicy Nowego Miasta Lubawskiego, w wyniku której droga krajowa nr 15 zmieni swój przebieg będzie miała wpływ na ruch w powiecie nowomiejskim. Należy się jednak spodziewać, że dotyczyć to będzie ruchu tranzytowego. Struktura ruchu pojazdów ciężarowych, które przemieszczają się lokalnie po drogach publicznych, ulegnie zapewne niewielkiej zmianie. Ponownie największej zmiany można się spodziewać na drogach gminnych. Od kilku lat trwa tam proces utwardzania dróg gruntowych, które przenoszą ruch lokalny na krótkich odcinkach. Poprawa warunków komunikacyjnych powiatu nowomiejskiego może więc nastąpić jedynie dzięki przebudowie dróg powiatowych.

Nie zachodzi jednak potrzeba budowy nowych połączeń komunikacyjnych ale konieczne jest odnowienie istniejących ciągów. Pozwoli to zapobiec ich degradacji i utrzymać istniejącą infrastrukturę w dobrym stanie technicznym.

Na każdej drodze publicznej należy zapewnić warunki dla bezpiecznego poruszania się pojazdów, rowerzystów oraz pieszych. Dążenie do podnoszenia poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego to nie tylko poprawa parametrów technicznych i geometrii jezdni, ale także szereg rozwiązań związanych z inżynierią ruchu drogowego, tj. odpowiednia organizacja ruchu czy fizyczne elementy drogi i jej infrastruktury. Urządzenia bezpieczeństwa ruchu drogowego dzieli się na:

- pasywne urządzenia bezpieczeństwa – urządzenia umożliwiające kierowcy uniknięcie zdarzenia drogowego poprzez pasywne oddziaływanie na niego (informowanie, ograniczanie manewrów, ograniczanie prędkości, zabezpieczanie przed negatywnymi czynnikami itp.),
- aktywne urządzenia bezpieczeństwa – urządzenia powodujące zmniejszenie skutków zdarzeń drogowych dla użytkowników drogi poprzez aktywną ich ochronę (bariery ochronne, osłony energochłonne czy zabezpieczające itp.).

Podnoszenie poziomu bezpieczeństwa ruchu drogowego, biorąc pod uwagę przy istniejących przebiegach dróg także geometrię, szerokość pasa drogowego (szczególnie w obszarze zabudowy) oraz uwarunkowania terenowe, ruchowe i przestrzenne, a także klasę techniczną drogi, może następować m.in. poprzez:

- przebudowę drogi z dostosowaniem jej do odpowiadających danej klasie technicznej parametrów drogi:

1. segregacja ruchu na terenie zabudowy i poza nim – budowa chodników, dróg rowerowych, ciągów pieszo-jezdnych lub pieszo-rowerowych, pod warunkiem fizycznej możliwości ich realizacji w granicach pasa drogowego,
2. poprawa geometrii na łukach, zakrętach i skrzyżowaniach,
3. poszerzenie jezdni do parametrów normatywnych,

- przebudowę miejsc niebezpiecznych oraz odcinków dróg, szczególnie na terenie zabudowy:

1. realizacja (przebudowa) skrzyżowań,
2. zawężanie jezdni do dopuszczalnych wartości minimalnych dla poszczególnych klas technicznych dróg,
3. realizacja bezpiecznych przejazdów dla rowerzystów oraz przejść dla pieszych,

- zmianę organizacji ruchu:

1. zmiana układu kierunkowego na skrzyżowaniach,
2. ograniczenia prędkości w miejscowościach, miejscach niebezpiecznych, lokalizacjach istotnych generatorów ruchu, szczególnie w rejonie szkół czy obiektów opieki zdrowotnej,
3. wyznaczanie nowych, właściwych lokalizacji przejść dla pieszych oraz przejazdów dla rowerzystów, z możliwością ich likwidacji w miejscach niebezpiecznych,

- wprowadzanie nowych elementów w postaci:

1. realizacji zatok przystankowych i peronów,
2. elementy kanalizujące ruch, itp., stosowania wysp spowalniających ruch na wjazdach do miejscowości – uspokojenie ruchu na terenach zabudowy, pod warunkiem fizycznej możliwości ich realizacji w granicach pasa drogowego,
3. stosowania urządzeń pochłaniających energię (np. odkształcalne bariery energochłonne, osłony energochłonne i zabezpieczające),

- stosowanie urządzeń poprawiających widoczność lub dostrzegalność miejsca oraz oznakowania drogowego:

1. lustra drogowe,
2. doświetlenie przejść dla pieszych i przejazdów dla rowerzystów
3. aktywne przejścia dla pieszych i aktywne przejazdy dla rowerzystów,
4. punktowe elementy odbłaskowe (np. „kocie oczka”).

Plan rozwoju sieci drogowej dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego

---

Powyższe rozwiązania można wprowadzać po uprzedniej analizie potrzeb i możliwości, mając także na uwadze klasę techniczną drogi, jej funkcję w sieci drogowej i wpływ na wszystkich uczestników ruchu drogowego oraz otoczenie drogi.

Mimo tego że w latach 2015 – 2019 udało się przebudować 46,17 km dróg to nadal znaczna ich ilość, bo ok. 20% długości, jest w złym stanie technicznym. Wykonywane w ramach bieżącego utrzymania remonty przynoszą znaczącą ale chwilową poprawę stanu. Bez wyrównania i wzmocnienia nawierzchni nie osiągnie się długotrwałej poprawy stanu technicznego. Istnieje konieczność zwiększenia zakresu niezbędnych wyrównań i zabiegów powierzchniowych oraz zwiększenia częstotliwości ich wykonywania. Zastąpienie wzmocnienia nawierzchni np. wyrównaniem oznaczać będzie likwidację kolein i nierówności.

W dalszym ciągu jednak nośność konstrukcji jezdni będzie niska, i narażona na szybkie powtórne powstawanie spękań, uszkodzeń i odkształceń. W dalszym ciągu, pomimo nakładów „zastępczych” konieczne będzie wykonanie wzmocnienia i poniesienie dodatkowych kosztów.

Dlatego należałoby przebudować wszystkie odcinki dróg, których stan techniczny oceniono w chwili obecnej jako zły i niezadowalający. Jednak ze względów ekonomicznych, biorąc pod uwagę możliwości finansowe Powiatu Nowomiejskiego oraz zakładając pozyskanie środków finansowych ze źródeł zewnętrznych wskazano wzmocnienie i odnowienie odcinków o najgorszym stanie technicznym i jednocześnie narażonych na szybką dalszą degradację ze względu na strukturę i natężenie ruchu. Są to odcinki o łącznie długości ok. 61km. W ramach planowanych inwestycji nie można zapomnieć o zadaniach poprawiających bezpieczeństwo uczestników ruchu, w tym w szczególności pieszych i rowerzystów. W miarę możliwości należy również usuwać z pasa drogowego wszystkie istniejące zagrożenia, w tym drzewa (pamiętając jednocześnie o kompensacji nasadzeń w miejscach nie powodujących zagrożeń dla ruchu).

SPIS WYKRESÓW

Wykres 2.1. Sołectwa w gminach na obszarze powiatu nowomiejskiego	4
Wykres 2.2. Wielkość powierzchni gmin w powiecie nowomiejskim	5
Wykres 3.1. Ludność powiatu nowomiejskiego wg płci	6
Wykres 3.2. Ludność powiatu nowomiejskiego wg wieku	7
Wykres 4.1.1. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane na obszarze powiatu nowomiejskiego	8
Wykres 4.1.2. Sektory działania podmiotów gospodarki narodowej na terenie powiatu nowomiejskiego	9
Wykres 4.1.3. Podmioty gospodarki narodowej działające w gminach powiatu nowomiejskiego na 10 tys. mieszkańców	10
Wykres 4.1.4. Osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą w gminach powiatu nowomiejskiego na 10 tys. mieszkańców	11
Wykres 7.1.1. Ilość kilometrów dróg powiatowych w poszczególnych gminach powiatu nowomiejskiego.	32
Wykres 7.3.1. Schemat skrajni drogi jednojezdniowej klasy GP i drogi niższych klas z jezdnią nie ograniczoną krawężnikami	34
Wykres 7.3.2. Długość dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego przy których występuje zadrzewienie	36
Wykres 10.1. Struktura wypadków i struktura zabitych na sieci dróg wszystkich kategorii na terenie województwa warmińsko - mazurskiego w 2018r.	42
Wykres 10.2. Wypadki ranni i zabici w województwie warmińsko – mazurskim w latach 2014-2018	44
Wykres 10.3. Wskaźnik gęstości wypadków według powiatów	45
Wykres 10.4. Wskaźnik wypadków na 100 tys. mieszkańców	46
Wykres 10.5. Wskaźnik zabitych na 100 tys. mieszkańców	47
Wykres 10.6. Wskaźnik rannych na 100 tys. mieszkańców	47
Wykres 10.1.1 Ilości zdarzeń drogowych na drogach powiatowych z podziałem na lata	50
Wykres 10.1.2 Ilość ofiar wypadków drogowych na drogach powiatowych z podziałem na lata.	51
Wykres 11.2.1 Udział odcinków w poszczególnych stanach technicznych na drogach powiatowych – część I	57
Wykres 11.2.2 Udział odcinków w poszczególnych stanach technicznych na drogach powiatowych – część II	58
Wykres 11.2.3 Udział odcinków o poszczególnych stanach technicznych nawierzchni w całej sieci dróg powiatowych	59
Wykres 11.2.4 Udział odcinków dróg powiatowych o poszczególnych stanach nawierzchni w podziale na gminy	62
Wykres 13.1. Źródła finansowania inwestycji na drogach powiatowych	66
Wykres 14.1.1 Długość dróg przebudowanych w latach 2015-2019 w odniesieniu do sieci dróg na obszarze gminy	68
Wykres 13.1.2. Drogi powiatowe przebudowane w latach 2015-2019 w podziale na gminy	69

SPIS TABEL

<i>Tabela 7.1.1. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Biskupiec</i>	27
<i>Tabela 7.1.2. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Grodziczno</i>	28
<i>Tabela 7.1.3. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Kurzętnik</i>	29
<i>Tabela 7.1.4. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy Nowe Miasto Lubawskie</i>	30
<i>Tabela 7.1.5. Wykaz dróg powiatowych na terenie gminy miejskiej Nowe Miasto Lubawskie</i>	31
<i>Tabela 8.1.1 Charakterystyka mostów na drogach powiatowych</i>	38
<i>Tabela 8.2.1 Zestawienie przepustów wraz z ich stanem technicznym na rok 2014 r.</i>	40
<i>Tabela 9.1. Zestawienie przejazdów kolejowych wraz z określeniem ich stanu technicznego.</i>	41
<i>Tabela 10.1 Wypadki na dr. publicznych w województwie warmińsko – mazurskim w latach 2016 – 2018</i>	43
<i>Tabela 10.2. Wypadki i ich skutki na drogach publicznych w województwie warmińsko – mazurskim w latach 2014 – 2018</i>	44
<i>Tabela 10.1.1 Ilość zdarzeń drogowych na drogach powiatowych powiatu nowomiejskiego w latach 2015-2019.</i>	49
<i>Tabela 10.1.2 Drogi pow. obciążone największą liczbą zdarzeń drogowych w latach 2015-2019</i>	51
<i>Tabela 11.1.1 Wykaz dróg powiatowych wraz z ogólną oceną ich stanu technicznego</i>	53
<i>Tabela 11.1.2 Średnia ocena ogólna dróg powiatowych powiatu nowomiejskiego</i>	54
<i>Tabela 11.2.1 Klasyfikacja stanu technicznego jezdni dróg powiatowych z podziałem na odcinki</i>	56
<i>Tabela 11.2.2 Procentowy udział odcinków dróg powiatowych o nawierzchni dobrej i złej w stosunku do sieci dróg powiatowych na terenie powiatu nowomiejskiego</i>	61
<i>Tabela 13.1. Wydatki na inwestycje drogowe w latach 2015-2019</i>	65
<i>Tabela 13.2. Wydatki majątkowe przewidywane w Wieloletniej Prognozie Finansowej Powiatu Nowomiejskiego na lata 2021 – 2024</i>	66
<i>Tabela 13.3. Szacunkowa wielkość wydatków na inwestycje drogowe w latach 2021-2024</i>	67
<i>Tabela 14.1.1. Harmonogram inwestycji na drogach powiatowych w latach 2014-2019</i>	70
<i>Tabela 14.2.1. Odcinki dróg powiatowych wymagające przeprowadzenia inwestycji</i>	72

SPIS MAP

<i>Mapa nr 2.1. Położenie powiatu nowomiejskiego</i>	4
<i>Mapa nr 5.1.1 Mapa układu komunikacyjnego powiatu nowomiejskiego</i>	19
<i>Mapa nr 6.1. Lokalizacja ciągów drogowych dróg powiatowych stanowiących połączenie powiatu nowomiejskiego z powiatami sąsiednimi</i>	24
<i>Mapa 7.1. Model sieci dróg powiatowych</i>	26
<i>Mapa 8.1.1. Mapa przedstawiająca lokalizację i ocenę mostów z najniższą oceną w powiecie nowomiejskim</i>	39
<i>Mapa 11.1.1 Sieć dróg powiatowych – ogólna ocena stanu technicznego dróg</i>	54
<i>Mapa 11.2.1 Lokalizacja odcinków dróg w poszczególnych stanach technicznych nawierzchni.</i>	60
<i>Mapa 12.1 Plan orientacyjny budowy obwodnicy Nowego Miasta Lubawskiego w ciągu drogi krajowej Nr 15</i>	64